

Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ, κα Ι. ΙΟΥΡΔΑΝΙΔΙΣ.

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Εκδοτικό „Κομμουνιστής“
Κρίμσκια
1936

Д 18
288-22

Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ κα Ι. ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

7902
ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΣΚΟΛΙΟ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΤΑΞΗ

Επιχειρομένο απ' το ΔΕΠ τις ΡΣΟΣΔ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ

«ΚΟΜΥΝΙΣΤΗΣ»

ΚΡΙΜΣΚΑΓΙΑ

1

9

3

6

Το προι.

Ροδοδάχτυλι ι αβγύλα
πέρα τα θυνα ροδίτζι,
στο χοριο τ' αντικρινό-μας
δέστε, φος πια δε φοτίτζι.

Τα λυλύδια τα ραντίτζι
πα στους κάμπους ι δροσια,
τα κοπάδια πια κσιπνύνε
στα λιβάδια τ' απαλα.

Ο Κόστας ο παλικαρας.

Ο Γιάνης κε ο Κόστας πιγένανε στο δάσος. Στο δρόμο ροτάι ο Γιάνης:

— Κόστα τος φοβάσε τος λίκους; Ο Κόστας κάνι τον παλικαρα:

— Να τος φοβόμε; Κε γιατι; Τος δίνο μια με το ραβδί-μου στο κεφάλι κε τος αφίνο στον τόπο. Μπίκανε στο δάσος. Ίταν σκοτινο, γιατι έχι δέντρα πο-λα κε πικνα. Ίλιος δε φένετε πυθενα. Κάτο απ' τα πόδια-τους τρίζυνε τα κσερα κλαδια κε ακύγετε το θρόιζμα τον φίλον.

Ο Κόστας κιτάζι γίρο-του τρομαγμένος κε κρατα σφιχτα το χέρι τυ Γιάνι.

— Φοβάσε; τον αροτα ο Γιάνης. Ντρέπετε ο

Κόστας να το μολογίσι, κε κάνοντας κσανα το πα-
λικάρι λεί:

— Κε γιατι να φοβίθο; Για μορο με πίρες;

— Λίκος! λίκος! φόνακσε άκσαφνα ο Γιάνις, κά-
νοντας τον τρομαγμένο.

Τρόμακσε τότε ο Κόστας κε έβαλε τις φονες:

— Μάνα-μου, μανύλα-μου!

Ο Γιάνις κσεκαρδίστικε στα γέλια κε τυ λεί κοροι-
δεφτικα:

— Μορε, χαρα στον παλικαρα!

Βροχι, χαλαξμος κόζμυ.

Βρέχι θρέχι, τα νερα Κάτο απ' τι θεράντα-τους
καταράχτες τρέχυν. όλα μαζομένα.

Φονες γέλια τα πεδια, Ι βροχι ι τρομερι
χαρα, πυ τιν έχυν! τάχι εκι κλιζμένα.

Περιμένυν τα νερα
πια να σταματίσουν,
στο γιαλο να κατεθουν,
για να κολιμπίσουν.

Ενιγμα.

Ρεβίθια στυς δρόμυς χιθίκαν ζορι,
κανις δεν τα πέρνι κε λιόνυν εκι.

Ι κατεγίδα.

Οταν ήμουνα μικρος, με στίλανε μια μέρα στο δάσος
να μαζέψω μανιτάρια.

Εφτασα στο δάσος, μάζεψα αρκετά μανιτάρια κε ετιμαζόμεν να γιρίσο σπίτι.

Ακσαφνα όμος όλα γίρο σκοτίνιασαν κι άρχισε να θροντα κε να θρέχι. Εγώ τρομαγμένος πίγα κε τρίποσα κάτω απο μια θαλανιδια.

Αστραπσε τόσο δινατα, πυ πόνεσαν τα μάτια-μυ κι ανανκάστικα να τα κλίσο.

Πάνο απ' το κεφάλι-μυ κάτι έτρικσε δινατα κε θρόν-
τικσε. Ιστερα σαν κάτι να με χτίπιζε στο κεφάλι. Επε-
σα χάμο κε έτσι πεζμένος έμينا, όσπυ έπαπσε ι θροχι.

Όταν σικόθικα, σ' όλο το δάσος μέσx στάλαζαν χον-
τρες σταλαματιες απ' τα δέντρα, κελαιδύσανε τα πυλια
κε ο ήλιος πεγνίδιζε ανάμεσα απο τα φίλα τον δέντρον.

Ι μεγάλη θαλανιδια ίχε σπάσι κι απο τιν κορφί-τις
έθγενε καπνος. Γίρο-μυ ο τόπος γεμάτος απο σπαζμέ-
να κλαδια.

Τα ρύχα-μυ ήταν μύσκεμα κε κολνύσαν πάνο στο
κορμί-μυ. Το κεφάλι-μυ το ένιοθα πριζμένο κε με
πονύσε.

Γίρεψα κε θρίκα το καπέλο-μυ. Ιστερα πέρα -α
μανιτάρια κε έτρεκσα για το σπίτι. Εχι δε θρίκα κανένα.
Πέρα πάνο απ' το τραπέζι λίγο πσομι κε κσαπλόθικα
κοντα στο πέτεςκο.

Εχι με πίρε ο ίπνος. Σαν κσίπνισα βλέπο ποσίχαν
κιόλας μαγιρέπσι τα μανιτάρια, τα θάλανε στο τραπέ-
ζι κε ετιμάζονταν να τα φάνε.

— Τί; χωρίς εμένα τα τρότε! — φόνακσα.

— Πιός συ ίπε να κιμιθις; Ελα λιπον γλίγορα να
φας, — μυ αποκριθίκαν.

Πίγαν για μανιτάρια.

Σίκο, κι απ'το παραθίρι
κίτα, ομαδι τα πεδάκια
τρέχυνε για μανιτάρια
με καλάθια, με τσαντάκια.
Μες' στο δάσος το δροσάτο
κι όπου χόρτο τριφερο
κι απο κύτсуρα απο κάτω,
μανιτάρια ένα σορο.

Ενιγμα.

Εσκασε ι γι κε βγίκε ξβέλτος κε μικρος,
σκύφο κόκινο έχι βρι
κε τότε φορι.

Τα φυντούκια.

Τρία κι, τέσσερα δο, κε παρέχι ένα σορο μαζομένα, αναλιαζμένα, μες' στα φίλα-τους κριμένα τα φυντούκια τα μικρα, για κιτάχστε-τα πεδια!	— Μιν το σπάνις το κλαδι, έτσι κόβετα, Κοστι. Κόβουν πέρνουν τα πεδάκια, γέμισαν τα καλαθάκια κι ο Τητος, κιτάτε εκι, βρίκε ολόκληρο κλαδι
— Τρία δο, πέντε πιο κάτω	κε μαζέβι, δε μιλα,
— Πέτρο, κόβε, ρίχνε κάτω!	γέμιζε μιαν αναλια.

Φονες, χάχανά, κακο.

— Νά ακόμα κι άλα διο.

— Φτάνι, φτάνι, βρε πεδια,
όλι πέρατε αρκετα.

Αστε δά κε μια φυχίτσα
για να φάι ι θερβερίτσα.

Ι οχια.

Εκίνι τιν ημέρα θερίζανε έξσο απ' το περιβόλι-μας. Εγω πετάχτικα με φόρ' πάνο στις θεμονιες κι άρχισα να κιλιέμε πάνο στο χόρτο, πυ εβοδύσε. Ι θεριστες βρίσκονταν μακρια. Ο σκίλος-μας, ο Μύργος, καθόταν κι αφτος πάνο σε μια θεμονια κε κριτσάνιζε ένα κόκαλο. Εγω άρχισα τις τόμπες. Ακσαφνα όρος κάτι πσιχρο κε γλιστερο μυ άνικιζε το χέρι. Τινάχτικα, κε τί να ιδο! Μια πελόρια οχια, πυ πρόβαλε μέσα απο το χόρτο. Τιν ίδα να σικόνετε πάνο στιν υρά-τις, έτιμι να χιμήκει πάνο-μυ. Εγω αντισ να φίγο, σταθικα σαν απολιθομένος, ενο το φίδι με κίταζε με τ' άχρομά-τυ μάτια.

Ακσαφνα βλέπο το Μύργο να πιδα απ' τι θεμονιά-τυ κε να χιμα πάνο στο φίδι. Το κομάτιαζε με τα δόντια-τυ κε το τσαλαπατούσε με τα πόδια. Το φίδι πάλι δάνκονε το σικιλι στι μουσύδα, στο στίθος, στιν κιλια. Οστός ουδεν πέρασε πολι όρα κε τα κομάτια τυ φιδιυ κίτονταν σκόρπια πάνο στο χόμα. Ιστερα απο τι μάχι ο Μύργος έφγιε τρεχάτος κε στι στιγμι έγινε άφαντος. Εμένα μόλις τότε μυ ίρθε ι φονι. Αρχισα να κλέο κε να φονάζο. Στις φονές-μυ έτρεκσαν ι θεριστες κε με τα δρεπάνια-τους αποτελίσσαν τα κομάτια τυ φιδιυ, πυ ακόμα σπαρταρούσαν.

Μόλις ίστερα απο 10 μέρες γίρισε στο σπίτι ο Μόργος. Ιταν λιγνος κε κοκαλιάρης, οστόσο όμος γιατρεμένος απ' τις πλιγές-τυ. Τότες έμαθα απ' την πατέρα-μυ, πως τα σκιλια γιατρέβοντε απ' τις δανκοματιες τις οχιας με ένα χόρτο ιδιέτερο, πυ το γνωρίζυν κε το τρόνε.

Το τόπι.

— Τοπάκι όμορφο, πυ όλο πιδας,
πύ τρέχης, πές-μυ, πάλι πύ πας;
— στο κεφάλι τυ σκιλιυ,
στιν υρα τυ γυρυνιυ.

— Α, όχι, στάσυ! σκέψυ καλα,
δεν ιν' πεχνίδια, τόπι-μυ, αφτα.
Θα σπάσις πάλι κána γιαλι
κε θα τιν πάθυμε κ' ι διο μαζι.

Ενιγμα.

Πιζματάρης κιλαρας
τον χτιπάνε τα πεδια.
Το γιατι αν αροτας
έκανε χοντρι κιλια.

Το κολίμπι.

— Ελάτε, πεδια, να μαγερέψυμε ψσαρόσυπα.

Τα πεδια άναψαν φοτια, βάλανε πάνο το καζα-
νάχι-τυς κε κατεθίκανε να κολιμπίσυν. Κολιμπύσανε σα

δελφίνα. Κινιγύσε το ένα τ' άλλο. Μονάχα ο μικρός Πετράκις δεν κσέρι να κολιμπα.

— Θα πάμε σπίτι πλέοντας πάνο στα σανίδια, ίπε ο Στέφανος.

— Ο Πετράκις δεν κσέρι να κολιμπα, κίνος ας πάι τα ανκίστρια στο σπίτι.

— Σπυδέο πράμα, — ίπε ο Πετράκις, — με τα σανίδια κε εγο μπορο να κολιμπίσο.

— Καλα τότε κρίδυμε τα ανκίστρια στυς θάμνυς κε τα πέρνυμε άθριο.

— Καλα θάκανες, Πετράκι, να πίγενες πεζος. Παρακάτο θα θρις κε μέρι πολι βαθια, ίπε ο Στέφανος.

— Μα γιατι τα θάλατε μαζί-μυ! Πιάνομε απ' το σανίδι κε θγένο. Δεν ίνε μεγάλο πράμα.

Πέσαν τα πεδια μπρύμιτα πάνο στα σανίδια κ' άρχισαν να πλέυν.

Ο Πέτρος δεν έμνικσε πίσο απο τυς άλυς. Κσάφνυ όμος τυ κσεφέθγι το σανίδι κι ο Πέτρος κυνόντας τα χέρια θρέθηκε μέσα στο νερο.

Το σανίδι το πίρε το ρέμα, ενο τον Πετράκι τον κατάπιε το νερο.

Πίδικσαν τότε μάνι-μάνι τα πεδια απ' τα σανίδια-τυς, αρπάκxανε τον Πετράκι κε τον έβγαλαν στι στερια.

Ο Πετράκις κιτόταν σαν πεθαμένος.

— Κυνίστε-τον, πεδια, τινάκxτε-τον!

Ο Πετράκις ίστερα απο λίγο άνικxε τα μάτια-τυ κε σίκοxε το κεφάλι.

Τότε μόλις θιμήθικαν τα πεδια τα σανίδια-τυς. Κι-τάξυν κε τί να ιδυν; Τα σανίδια τάχε πάρι το ρέμα κε τάφερε μακρια.

— Τα βλέπεις, για ξένα κε μόνο χάσαμε εμς το στόλο-μας! ίπε ο Στέφανος.

— Κερος πια να μάθης κ' εσι να κολιμπας, Πετράκι, το ίπαν ι άλι.

Το τάγμα στιν κατασκίνοσι.

Στο λιθάδι κίτα,
πέρα, κάτω εκι
πολιτία μεγάλη,
κι όλι απο πανι.

Στα παλύκια με σκινι
μοναχα δεμένα.
Ίδια παραβόπανα
λες κε θα πετάχουν.

Ανεμος περνάι
όλιν τιν κυνάι.
Σπιτάκια αεθάντιστα
μίτε κε θαμένα.

Κσιπόλιτι ι κάτικι
κ' ι δρόμι-τις λοκσι.
Λεν πως ίνε τάγμα
στιν κατασκίνοσι.

Ι βοιθι.

— Σίνεφα μάθρα!

Βιάστικαν ι κολχόζνικι να μαζέψουν το χόρτο κε να το θάλουνε στ' αράκσι. Κιτάζουν:— απο μακρια τρέχουν πεδάκια με κόκινες γραβάτες.

— Καλιμέρα, σίντροφι! Ακούστικαν χαρούμενες ι φονές-τους. Ίρθαμε να σας βοιθίσουμε.

— Ίρθατε στιν όρα, παλικάρια! Ι δουλια θράζι. Τα αμάκσια φορτό'ουνε.

— Ελάτε μερικι στ' αράκσι να μας βοιθίσετε.

Ο μπάρμπα Ζάχος ανεβάζι στο αράκσι διο πεδια.

— Πατίστε καλα το χορτάρι, πεδια, για να χορέσι περισότερο.

Βοίθισαν τα πεδια κ' έτς: φόρτοςαν τ' αμάκσια πριν ν' αρχίσι ι θροχι.

Το περιβόλι.

Με τα μακριά μυστάκια
το κρεμίδι κίτα κι.
Δάνκος-το, αν δε σε νιάζι
νᾶχis δάκρια χολάζι.
Δες κοτσάνι σα θαρέλι,
θαρελάκι στρονχιλο·

γερες ρίζες, άσπρα — χιόνι —
φίλα δίχος μετριμο,
τόνα στ' άλο καθιζμένο,
τόνα απ' τ' άλο σκεπαζμένο.
Κε πιο κάτω, μια χαρά,
ανκυράκια δροσερα.

Ανκυράκια — όχι δα!
Ίνε σπίτια, σπίτια αφτα!
Στο καθένα-τους κλιζμένι,

σπόρι εκι φιλαχιζμένι.
Κλιδαρια μίτε κλιδι,
μα δε φέβγυν απο κι.

Ενιγμα.

*Φιγαρι ι μαυρομάτα
υ' ι κρημισίνδες-τις στι στρατά.*

Δίχος πορτοπαράθιρα ι ζάλα ι μεγάλι
κι οστόζο πλίθος άνθρωπος κρατάι
στιν ανκάλι.

Το περιβόλι-μας.

Ολο το καλοκέρι μας έτρεφε το περιβόλι-μας. Μα
κε για το χιμόνα μας έδοκε αρκετες προμήθειες.

Πολι νορις, απο τις αρχες τυ Μάι, αρχίσαμε να
κόβουμε τα πρώτα κρεμίδια. Τα τρώγαμε με τα χαψια,
με το ψομι, με τις πατάτες.

Γρίγορα άρχισαν να οριμάζυνε τ' ανκυράκια. Νόστι-
μα κε όροσερα. Τα τρώγαμε το μεσιμέρι στο γιόμα κε
το βράδι στο δίπνο.

Ιστερα έγιναν ι πατάτες. Βγάζουμε τις φρέσκες τις
πατάτες, τις πλένουμε καλα κε τις ψίνουμε. Νόστιμες
ίνε κε ι θραζμένες πατάτες. Ι κσεροτιγανιζμένες κάνυν
κριτς-κριτς.

Κοκίνισαν κε ι ντομάτες. Νόστιμες κε ζυμερες! Κα-
λες ίνε στι ζύπα, μα κε έτσι με τις πατάτες να τις

τρος δεν ίνε άσχιμες,ακόμα κε με το πσορι θυτόντας-
τες στ' αλάτι.

Ιρθε ο Σεπτέβρις. Τόρα πρέπει να μαζέψουμε όλι
τι σοδια σπ' το περιβόλι. Πρότα απ' όλα τις ντομάτες.
Ετσι ντελικάτες πυ ίνε φοβόντε πολι τιν παχονια. Επι-
τα θγάλαμε τα κρεμίδια, τα δέσαμε πλεκσύδες κε τα
κρεμάσαμε πάνο στο πέτσκο, για να κσεραθούν. Αν δεν
καλοκξεραθύνε χαλνυν.

Στο ιπόγιο κυθαλίσαμε τα ρέφανα, τα καρότα κε
τα κοκινογύλια. Τα κσεπάσαμε εκι με στεγνο άμο.

Ιστερα θγάλαμε τις πατάτες. Απ' αφτες ίχαμε αρ-
κετες. Ο κερσ ίταν καλος κε ι πατάτες στεγνες, γι'
αφτο τις κυθαλίσαμε κατεφθία στο ιπόγιο.

Σαν τελιόσαμε τις πατάτες, καταπιαστήκαμε με τα
λάχανα. Κόψαμε κε αλατίσαμε αρκετα, κρεμάσαμε όμος
κε στο ιπόγιο ολάκερα λάχανα για να τ'άχυμε φρέσκα
το χιμόνα.

Ετσι εφοδιαζμένι πια με όλα, δεν τότε φοβύμαστε
το χιμόνα.

Ενιγμα.

Τον κσέρετε το Μιταρά,
τον κρουομένο κωνυρο, όυν
κι αν γίρι ι μίτι-τυ δα
τρέψι κε νερο.

Τις κορφες ί τις ρίζες.

Τον παλιον κερο κανένας δεν φίτεβε πατάτες. Μα ύτε κε ίκσεραν αν ιπάρχουν.

Κάπιος τσιφλικας διάβασε κάποτε, προς μακρια, πολι μακρια, πέρα απ' τον οκεανο ιπάρχυνε κάτι λαχανικα, πυ τα λεν πατάτες. Παράνκιλε λιπον απ' τα λαχανικα αφτα κε τα φίτεπσε στο περιβόλι-τυ.

Βλάστισε ι πατάτα μεγάλι κε φυντοτι, γεμάτι φίλα κε λυλύδια. Σε λίγο πέσαν τα λυλύδια κε στον τόπο-τυς παρυσιαστίκανε κάτι στρονκιλες μπαλίτσες, ος ένα καρίδι.

Μαζέψανε τις μπαλίτσες αφτες κε τις τιγανίσανε με βύτιρο.

Προσκάλεσε τότε ο τσιφλικας τυς γνωστύς-τυ, να τυς φιλέψει με το κενύργιο φαι. Βάζουν ι προσκαλεζμένι τις στρονκιλες μπαλίτσες στο στόμα, τις μαζουν κε κσινίζυν τα μύτρα. Δοκίμασε κε ο ίδιος νικοχίρις. Πίχρες φαρμάκι. Θίμοσε τότε κε πρόσταξε:

— Κσεριζόστε όλα τα φιτα κε πετάκστε-τα στα σκυπίδια!

Τιν άλι μέρα ι δύλι τυ τσιφλικα, κσεριζόνοντας τα φιτα, ίδαν αντισ για ρίζες, κάτι χοντρυς κόνδυλυς, σα γροθιες.

Απόρίσαν.

— Τί λογικ ρίζες ίνε αφτες; Δεν πσίνουμε μερικες να δοκιμάσουμε;

— Κε δεν πσίνουμε! ίπαν ι άλι.

Επςισαν μερικυς κόνδυλυς. Δοκίμασαν το κενύργιο φαι κε τυς άρεσε. Άρεσε κε στον τσιφλικα.

— Μορε, μυρλος πυ ίμυνα σκέφτικε, αντισ για τις ρίζες, τυς έβαλα κε μάζεψαν τις κορφες.

Ενιγμα.

Πράσινο πικνο στὶ βραγία θαμνάκι
μεσ' στὸ μάβρο χόμα σκάλικζε λιγάκι
κε ἀντὶς γιὰ ρίζες θένα βρις ἐκὶ
στρονκιλες, κιλάτες νόστιμες...

Ι πεταλὺδα.

— Εὐλα πεταλυδίτσα-μυ,
στᾶςυ νὰ σε τσακόσο,
δε θα σε τσαλακόσο
καθόλυ τὰ φτερα.

Θὰ σε ταίζω ζάχαρι,
θα σε ἔχο γιὰ σπιτάκι
μετακσοτο κυτάκι·
θα ζῖσις μὶα χारा.

— Γιὰ τὶ δικί-σε ζάχαρι
καθόλυ δε με μέλι,
τὸν λυλυδιὸν τὸ μέλι
μ' ἄρεσε πιο πολὶ.

Κ' ἔχο τὸν κάμπο τὸν πλατι,
τὶ χλόι τὶ ὀροσάτι,
πανέμορφο παλάτι,
κοπέλα-μυ καλὶ.

Ι λαχανόκαμπιες.

Πολες πεταλύδες πετουν στους κίπους κε στα περιβόλια-μας. Πανόρια στον ήλιο φαντάζουν τα πολύχρομα, τα παρδαλά-τους φτερυδάκια. Κε όμος πολες απ' αφτες φέρνουν μεγάλη ζιμιά. Απ' τ' αβγυλάκια-τους θγένουνε κάμπιες. Ι κάμπιες αφτες τρόνε τα λαχανικα στους λαχανόκιπους κε θλάφτουν τα δέντρα στους κίπους. Κάποτε ι κάμπιες ήνε πάρα πολες.

Αχύστε να ιδίτε τι έπαθε μια φορα ένα τρένο μ' αφτες τις κάμπιες. Έτρεχε με όλι-του τιν ταχύτιτα, για να φτάσι στο σταθμο στην όρα-του. Ακσαφνα όμος ι ταχύτιτά-του άρχισε να λιγοςτέβι. Ολοένα κε πίγενε πιο αργα. Στα τελεφτέα σταμάτισε ολότελα. Ι επιβάτες περιέργι κατέβικαν απο τα θαγόνια, να ιδύνε τι τρέχι. Κε τί νομίζετε πως ιδαν; Όλος ο δρόμος, σε μεγάλη απόστασι, ήταν σκεπαζμένος με πικνο στρόμα απο μεγάλες κάμπιες.

Ι τροχι του τρένου πατίσανε στρόματα ολόκληρα, μα τόρα πια γλιστρώσανε πάνω στις ράγιες κε γιρνύσαν στον τόπο-τους. Έτσι το τρένο σταμάτισε.

Ι κάμπιες αφτες ήταν λαχανόκαμπιες. Απ' τις διο μεριες τις σιδιροδρομικισ γραμισ απλόνονταν απέραντι λαχανόκαμπι. Μα αντισ για λάχανα έβλεπε κανις παντου ολόγιμνα κοτσάνια. Ι κάμπιες ήχαν φάι όλα-τους τα φίλα. Κε τόρα τραβύσανε για άλυσ λαχανόκαμπυς, ανένκιχτους ακόμα.

Ενιγμα.

Παχια, χοντρι· ι δυλιά-τις το φαι,
τροί κε παχένι, ποτες δε χορτένι.

Ι κάμπια.

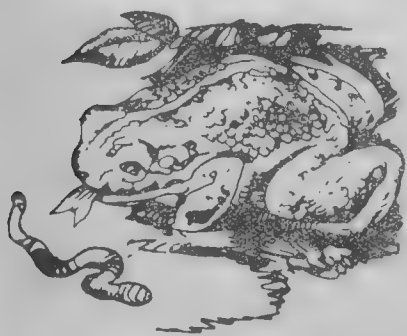
Πάντα κε πάντα, χρόνον κέρο,
πάνο στο φίλο το δροσερο
ι κάμπια κάθ-τε κι όλο δυλια,
δίχος ανάπαπσι νάχι καμια.

Μπόλικο θρίσκι φαι κι πέρα
κε τρούι όλο, νίχτα κε μέρα.
Κε τρούι λέμαργα κε πιναζμέννα,
φίλο δεν έμινε στο θάμνο υτ'ένα.

Ο φρύνος.

— Φρύνος, φρύνος, σκοτόςτε-τον! Φονάζουν πολες
φορες τα πεδια.

Κε πύ να κσέρυν, πως ο φρύνος ίνε φίλος τυ
ανθρώπου. Ζιμια δε φέρνι καμια, φτάνι μόνο να μιν τό-
νε πιάσουμε με το χέρι-μας.
Όλο-τυ το σόμα ίνε σκε-
παζμένο απο μικρες κρεα-
τοελιες. Απ' αφτες θγένι
σαν ιδροτας ένα φαρμακε-
ρο ιγρο. Απ' το ιγρο αφτο
κνίθετε το δέρμα.

Όλι τινιμέρα ο φρύνος
κιμάτε σε μέρι ιγρα κε σκο-
τινα. Μόλις όμος θραδιάσι, κσιπνα κε θγένι στο κινίγι.

Σέρνετε κάπυ εκι κοντα το σκυλίχι ί καμια κάμπια.
Το ίδε ο φρύνος με το δυνατό-τυ μάτι κε κριφοσέρνετε
προς τά κι, σα γάτα. Το ζίγισε κε κσάφνυ πιδα πάνο-
τυ. Ένα χλαπ! ακύετε, σαν κάπιος να κροτάλιζε αλαφ-

ρα με τα διό-του δάχτυλα κε το σκυλίκι πάι, εκσαφανίστικε. Απο πυ θήκε κίνο το «χλαπ», πιδός κροτάλισε έτσι, δε θα το καταλάβις ποτέ-ςυ. Ε, λιπον, ήταν ι γλώσα τυ φρύνου. Παράκσενι, αλίθια, γλώσα. Δεν ίνε, όπος ι δικί-μας, πιαζμένι απ' το πισινό-τις μέρος, μα απ' το μπροστινο. Το πισινό-τις μέρος ίνε ελέφτερο κ' έτσι ο φρύνος μπορι κε τινάζι τι γλώσα-του γλίγορα προς τα έκσο. Επιτα όλι-του ι γλώσα ίνε σκεπαζμένι μ' ένα ιγρο, πυ κολνα. Έτσι πυ ι λία-του, σκυλίκι ι κάμπια, κολνα έφ-κολα πάνο-τις. Τυδίνιματου σκυλικιυ με τι γλώσα-του κ' έφ-τις το φέρνι στο ζτόμα. Ιστερα σφαλνα τα μάτια κε αρχίζι να το καταπίνι. Καταπίνοντας όμος κιτάζι λέμαρ-γα γίρο-του, μίπος πάρι το μάτι-του κε κανένα άλλο σκυλίκι.

Ο φρύνος όλι τι νίχτα κςολοθρέβι σκυλίκια, κάρπιες, σαλινκαράκια, όλα διλαδι τα νιχτόβια έντομα, πυ φέρ-νυν καταστροφι στα περιθόλια, στus κάμπυς κε στα λιβάδια.

Απ' αφα καταλαθένυμε, πως ο φρύνος ίνε φίλος τυ ανθρώπου. Γι' αφο δεν πρέπι να τυς σκοτόνυμε τυς φρύ-νυς. Το αντίθετο μάλιστα, πρέπι να τυς προστατέθυμε.

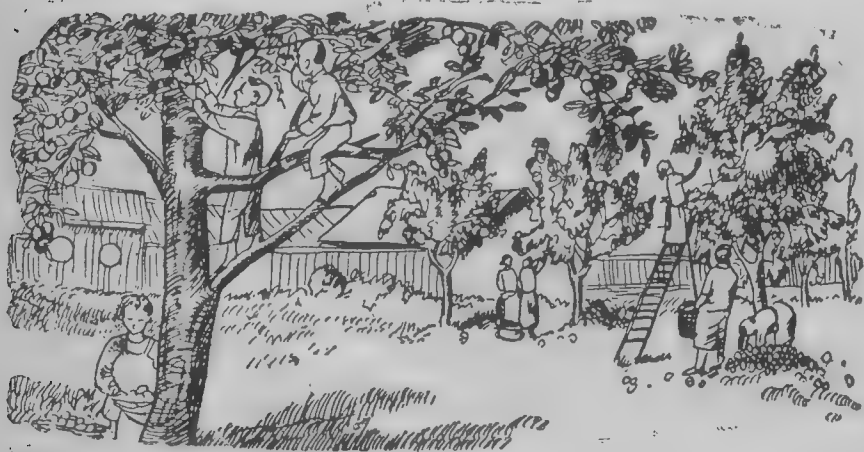
Ο κίπος.

Εφτασε τέλος ι όρα,
Γιάνι, Κόστα, τι χαρα!
Οριμα τα μίλα τόρα,
κίτα, πάνο στα κλαδια.
Τα δαμάσκινα γεμάτα
κι απο μέλι πιο γλικά'
τα κιδόνια μισοδάτα,

τ' απιδάκια ζυμερα.
Μας κιταν, παρακαλάνε:
Κόψτε, πάρτε-μας ταχια.
Τα τσουνιά-μας δε θαστάνε
τα μεστά-μας τα κορμια.
Κόβι ακύραστα το χέρι
κε γεμίζουν τα σακια.
Αδικα το καλοχέρι
δεν προσμένναμε, πεδια.

Το κξένο κλαδι.

Στο δάσος μέσα φέτροσε μια αγριομιλια. Τιν ίδε
ο περιβολάρις, πυ περνύσε τι μέρα κίνι απ' το δάσος κε λεί:
— Ομορφο δεντρυλάκι, θα μυ χριαστι.

Εσκαπσε πρυσεχτικα κε έβγαλε τι μικρί-μλια, δίχος
να πιράκσι καθόλυ τις ρίζες-τις. Τιν έφερε έστερα στο
περιβόλι-τυ κε τιν εφίτεπσε στο φιτόριο-τυ.

Τιν ερχόμενι χρονια πίγε στο φυτόριο κε με το γι-
ριστό-τυ μαχέρι έκοψε όλιν τιν πράσινι κορφι τις αγριο-
μυλιας. Μονάχα τον κορμό-τις άφισε απίραχτο. Ιστερα
όμος τότε χάρακσε κι αφτόνε απο πάνο με το μαχέ-
ρι-τυ κε στι χαραμάδα μέσα έμπικσε ένα θλαστάρι απο
ίμερι καλι μυλια. Επιτα σκέπασε τιν πλιγι με στόχο (ζα-
μάσχα) κε τιν έδεσε με ένα πανι, κατόπι, για να προ-
φιλάκσι το δέντρο, έμπικσε γίρο-τυ μικρα παλύκια.

Ι μυλια φενόταν σαν κσερι. Οστόσο ήταν δυνατι κε
νέα, γι' αφο κε ανάλαβε γλίγορα. Το κσένο κλαδάκι
μεγάλωσε μαζί-τις. Ρυφα το χιμο τις μυλιας κε μέρα
με τι μέρα μεγαλόνι. Βγάξι μπουμπύκια, φίλα κάθε μέ-
ρα κε περισσότερα. Απλόνι κενύργια θλαστάρια, κενύρ-
για κλαδάκια.

Ιστερα απο τρία χρόνι ι μυλίτσα στολίστικε με ασ-
προκόκινυς ανθυς. Αργότερα έπεσαν τα ανθοπέταλα κε
στον τόπο-τυς φάνικαν ι οοθίκες. Απ' τις οοθίκες το χινό-
πορο σχηματίστικαν τα μίλα. Κε όχι αγριόμυλα τόρα πια,
αλα μεγάλα, κόκκινα κε γλικά μίλα.

Κε ι μυλίτσα έγινε τόσο καλι, πυ έρχονταν απο
άλα περιβόλια να πάρυν θλαστάρια-τις για μπόλιαζμα.

Στον κίπο τυ Μιτσύριν.

Ο Μιτσύριν ήταν κσακυζμένος κιπυρος. Πιότερο
απο πενίντα χρόνι καταγίνονταν με το αγαπιμένο-τυ
το έργο. Εικανε διάφορα πιράματα, για να θγάλι κενύρ-
γιες ράτσες κε κενύργια ίδι καρπυς. Πέτιχε ακόμα να
θγάξι καλα ίδι απο καρποφόρα δέντρα κε θαμνόκαρπα
φυτα, πυ δε φοθύντε το κρύο.

Στον κερο τυ τσάρυ το έργο τυ Μιτσύριν δισκολε-

βόταν πολι. Ι τσαρικι κιθέρνισι δεν εχτιμύσε τι δουλιά-
 τυ. Χρίματα για πιράματα δεν
 τυ έδινε, ύτε κε καμια άλι
 ιποστίρικσι. Μα κε ι εργασία-τυ ι
 ίδια δεν έφτανε ος τυς χορι-
 κυς, μ' όλο τυ δύλεβε γι' αφτυς.
 Μονάχα ι κυλάκι κε ι τσιφλι-
 κάδες εποφελιούνταν απ' τα κε-
 νύργια ίδι τον καρπον κε τον
 θαμνόκαρπόν-τυ.

Στον κερο τις σοβιετικis
 εκσυσίας πρότος ο Λένιν σκέ-
 φτικε το Μιτσύριν κε φρόντισε
 να τυ δοθουν όλα τα μέσα για τιν εργασία-τυ. Το κόμα
 κε ι κιθέρνισι εχτιμουν κσεχοριστα τυς κόπυς τυ Μι-
 τσύριν. Έτσι τυ έδοκαν όλες τις εφκολίες κε τυ πα-
 ραχόρισαν όσι γι τυ χριαζόταν. Στο Μιτσύριν δόθηκε
 επίσης το παράσιμο τυ Λένιν. Ο κσακυζμένος αφτος
 κιπυρος έχι σήμερα πολυς
 μαθιτες, τυ σινεχίζυν το
 έργο-τυ.

Πολα κε ακσιόλογα έκα-
 νε ο Μιτσύριν. Νά ι απι-
 διες, δέντρα—νάνι. Απ' τα
 νανόδεντρα αφτα ίνε εφκο-
 λότερο να μαζέψι κανις τυς
 καρπυς. Μα κε ι περιπίσι-
 τυς ίνε εφκολότερι. Νά κ'
 ένα κλαδάκι με φίλα τσερέ-
 μυχας. Ι καρπί-τυ όμος ίνε

καρπι θεισινιας. Το κάθε-του τσουνι δεν έχει απο διο μόνο θεισινια, μα πολα. Απ' τιν τσερέμυχα κε τι θεισινια ο Μιτσύριν έδοχε κενύργιο καρποφόρο δέντρο.

Νά κε το δεντράκι τις θεισινιας. Μεγαλόνι σε γλάστρα μέσα πάνο στο τραπέζι. Ολα αφτα τα νανόδεντρα ίνε φορτομένα απο μεγάλυς κε ζυμερυς καρπυς. Τα δεντρυλάκια αφτα δε χριάζοντε πολιν τόπο, καρπυς όμος δίνυν άφτονυς.

Στον χίπο τυ Μιτσύριν ιπάρχυν τέτιες μιλιες, πυ ι φιλακες φοβύντε να πλαγιάσυν στι σκιά-τυς. Μπορι να πέσι απ' τι μιλια κανένα μίλο κε να κσιπνίσυν με μεγάλο πρίκσιμο.

Για να κρατίσουμε ένα τέτιο μίλο. πρέπει ν' ανίχσυμε κε τις διό-μας τις φύχτες.

Στον χίπο τυ Μιτσύριν καλιεργυν διάφορα θαμνόκαρπα φιτα, πυ ι καρπί-τυς ίνε μεγάλι κε ζυμερι.

Το θατόμυρο (μαλίνα) ίνε τέσερις φορες μεγαλύτερο απο χίνο πυ κσέρυμε. Ο καρπυς αφτος ίνε γερος κε δε φοβάτε τι

μεταφορα. Πολα ενδιαφερτικα πράματα μπορι κανις να μάθι στον χίπο τυ Μιτσύριν. Γι' αφτο κάθε χρόνο πολι κιπυρι πιγένυν σ' αφτον τον χίπο, για να μάθυν πός μεγαλόνυν τα κενύργια ίδι τον φρύτον, τον λα-

χανικον κε τον θαμνόχαρπον. Μαθένυν ακόμα να καλιεργουν τα ίδι αφτα σε τόπους, όπου κάνι πολι κριο, όπου το καλοκέρι ίνε σίντομο, σε μέρι πυ ποτες δε φίτροναν τέτια φιτα.

Ο Μιτσύριν πέθανε στις 7 Ιουνίυ τυ 1935.

Ο μικρος φίλακας.

Το καλοκέρι ίνε στο έβγα-τυ. Στον κίπο τυ κολ-χοζιυ κσεχορίζυν ανάμεσα απ' τα φίλα μεγάλα κε ζυ-μερα τα μίλα κε τα απίδια

Κάθε νίχτα ο μπάρμπα-Γιάνις φιλάι τον κίπο. Κάθε βράδι προτυ να κσεκινίσι απ' το σπίτι, ο Κόστας τον παρακαλι.

— Πάρε-με κ' εμένα μαζί-συ, παπυ, να φιλάκσο κ' εγο τον κίπο.

— Δε θα βαστάκσις, ζαγαράκι-μυ, θα κιμιθις, τυ λεί ο παπυς.

— Δε θα κιμιθο, παπυ, πάρεμε!—επιμένι ο Κό-στας.

Επιτέλος ο παπυς σιμφόνισε.

— Καλα, πάμε. Να ιδύμε, πός θα φιλάκσις.

Στον κίπο βασιλέθι ισιχία. Βγίκε κε το φενκάρι.

Ο παπυς μπίκε στιν καλίθα-τυ κε παράνκιλε τον Κόστα να τότε φονάκσι, σαν ακύσι τίποτε.

Ο Κόστας σκεφτόταν, πως άθριο θα διγιέτε στυς φίλυς-τυ, ότι δεν κιμίθικε όλι τι νίχτα φιλάγοντας τον κίπο.

Ο Κόστας τα σκεφτόταν αφτα κιτάζοντας το φεν-κάρι. Κίταζε, κίταζε κε το φενκάρι τυ φενόταν τότε σαν

ένα μεγάλο κίτρινο πεπόνι. Προσπαθούσε να το πιάσει, άπλωνε το χέρι τεντονόταν, μα τυ κάκτυ.

Ακσαφνά όμος κάπιος τον έσπροχσε.

— Θαβμάσιος φίλακας!—ακούι ο Κόστας τι φωνι τυ παπού-τυ.

— Πιός! Τι! Πιδα απ' τι θέσι-τυ κε τρίβι τα μά-τια-τυ. Κιτάζι, μπροστά-τυ στέκετε ο παπυς κε στον υρανο φενκοβολα πια ο ίλιος κε όχι το φενκάρι. Γελα ο παπυς κε τυ λεί:

— Μορε, χαρα στο φίλακα.

Ι ακάλεστι μυσαφίριδες.

Το κκλοκέρι ι λαγι δε μπένυne στα περιβόλια. Αλο πράμα όμος το χιμόνα.

Πινάσανε το χιμόνα ι λαγι. Γιρέψανε, γιρέψανε τροφι παντυ, δεν θρίκανε όμος πυθενα κε μπίκανε στο περιβόλι.

Εκι μέσα μεγαλόναne νέες μιλιες. Τις διπλάρσαν ι λαγι κε άρχισαν να τρον τις φλύδες-τυς. Απο μερικες μάλιστα μιλιες φάγανε όλι τι φλύδα γίρο απ' τον κορμο.

Θάρθι ι άνικσι, θ' αρχίςυν κσανα τι δυλιά-τυς ι ρίζες τις μιλιας. Θ' αρχίςυν να ρυφυν το χιμο απο τι γι κε να τότε στέλνυν πάνο στα φίλα.

Τα φίλα πάλι θ' αρχίςυν να μαζέβυν τροφι κε μέσο τις φλύδας να τι στέλνυne κάτω στις ρίζες. Θα φτάσι ι τροφι ος το μέρος τις φλύδας, πυ φάγανε ι λαγι. Αδί-νατο να προχορίσι παρακάτο. Ο δρόμος ίνε κομένος. Περιμένυν, περιμένυν ι ρίζες τροφι απο τα φίλα, μα τροφι δεν έρχετε. Έτσι θα κσεραθυν ι ρίζες κε το δεντράκι θα κσεραθι κι αφτο.

Πως θα τα προφιλάξουμε, λιπον, τα δεντράκια απ' τους λαγους.

Ι κολχόζνικι τιλίξσανε τα δέντρα με άχερα. Εφκο-
λα όμος ι λαγι πετιάξανε κάτο το αχερένιο τίλιγμα.
Κε μέσα στ' άχερα φτιάσανε τις φολιές-τους τα ποντίκια.
Τόρα, κοντα στους λαγους, άρχισαν να ροκανίζυν τι φλύδα
κε τα ποντίκια. Σαν ιδαν, λιπον, πως το άχερο δεν οφε-
λύσε, άρχισαν να τιλίγυνε τα δέντρα με ελατόκλαδα.
Αφτο βοίθισε. Ι λαγι φοβίθικαν τα ανκιλόματα απ' τις
μιτερες βελόνες τυ έλατυ κε δεν άνκικσαν πια τι
φλύδα.

Σε άλο πάλι κολχόζι σικόσανε πικνο φράχτι γίρο
απ' το περιβόλι. Ι λαγι πιδυν γίρο απ' το φράχτι, μα
στο περιβόλι δε μπορυν να μπυν. Ετσι γλίτσαν τα
δέντρα απο τιν καταστροφι.

Ι πιστι φίλακες.

Ιχε τόσα πολλα περιβόλια εκίνο το χοριο, πυ φάνταζε σαν ένα μεγάλο περιβόλι. Τα δέντρα ανθύσαν τιν άνικσι κε μέσα στις πικνες, στις πράσινες φιλοσιές-τους κελαιδύσαν τα πυλια. Παντυ ακύονταν τα ιχερα τραγύδια κε ι χαρύμενι κελαιδιζμι. Το χινόπορο ανάμεσα απ' τα φίλα σάλεθαν λογιό-λογιο οπορικα: μίλα, απίδια, ροδάκινα, δαμάσκινα.

Μια μέρα όμως μαζέφτικαν τα πεδια τυ χοριυ κε καταστρέψανε τις φολιες τον πυλιον. Τα πυλια άφισαν τις φολιές-τους κε έφισαν, για να μιν κσαναγίρουν πια.

Ιρθε το χινόπορο, ακολούθισε ο χιμόνας, έφτασε κε ι άνικσι. Στα περιβόλια όμως τώρα δεν ακύοντε τα ιχερα τραγύδια κε ι χαρύμενι κελαιδιζμι τον πυλιον.

Ι κάμπιες, πυ άλοτες τις κατάστρεφαν τα πυλια, αναπτίχτικαν ελέφτερα κε γέμισαν τα δέντρα. Κε ι αχόρταγες αφτες διαγυμίστρες έφαγαν τα φίλα απο τα δέντρα, έφαγαν κε τους ανθους. Έτσι τα δέντρα στέκονταν τώρα γιμνα κε κατсуφιαζμένα, όπως το χιμόνα.

Ιρθε τέλος κε το χινόπορο, ι εποχι τυ φρύτυ. Μα στα περιβόλια τυ χοριυ δε βλέπατε τώρα ύτε μίλα, ύτε απίδια, ύτε ροδάκινα, μα ύτε κε κανένα άλο πορικο.

Το χινόπορο.

Φήγανε τα χελιδόνια
άδιες ι φολιες·
δε λαλύνε πια τ' υιδόνια
στις τριανταφυλιες.

Στο καλο, να κσαναρθίτε,
πρόσχαρα πυλια,
κε άνκιχι θα κσαναθρίτε
τιν παλια φολια.

Το σπυργιτάκι στὶ φολῖα.

(Παραμύθι).

Ζύσε κάποτε ἓνα σπυργιτάκι με κίτρινη μιτίτσα. Το λέγανε Πύντικ κε ζύσε κάτω ἀπ' το παράθιρο το λυτρου μέσα σε ζεστὶ φολλίτσα.

Ακόμα δεν ἔχε δοκιμάσι να πετάκσι, οστόσο τις φτερυγίτσες-του τις κυνύσε κε ὅλι τιν ὅρᾳ ἔβγαζε το κεφαλάκι-του ἀπ' τι φολῖα κε κίταζε ὄκσο.

— Τσιρ, τσιρ, — τόνε ροτύσε ἡ σπυργίτενα.

Κ' ἐκίνος τινάζοντας τις φτερυγίτσες-του κίταζε κάτω στὶ γι κε τσιρομαχύσε:

— Μάθρι, πολὶ μάθρι, ἡ γι κάτω ἐκὶ.

Πετύσε ὁ πατέρας κ' ἔφερνε το Πύντικ κάμπιες. Ἰ μᾶνα ἡ σπυργίτενα, το επιδοκίμαζε.

— Τσιλπ, τσιλπ.

Κε ὁ Πύντικ ὅλο κε καταβρόχθιζε τις κάμπιες, ὅλο κ' ἔβγαζε το κεφαλάκι κε κίταζε κάτω.

— Τσιβ, τσιβ, — ανισιχι ἡ μᾶνα.

Εἴτσι κιλύσαν ἡ μέρες, ἡ φτερούγες ὅμος το Πύντικ δε διαζότανε να μεγαλόςουν.

Μία μέρα ὅμος φέσιξε ἄνεμος δυνατός. Ὁ Πύντικ, πυ καθότανε στὶν ἄκρι τις φολῖας, ἔπεσε κάτω. Ἡ σπυργίτενα ἔτρεκε ἀπο πίσω-του. Ἐκὶ κάτω ὅμος νά-συ κε παρυσιάζετε ἡ κολινδόμαλι ἡ γάτα με τα πράσινα μάτια. Ὁ Πύντικ τρόμαξε. Ανίγι τις φτερυγίτσες, κυνιέτε πάνο στα σταχτιά-του ποδαράκια, κε τσιρομαχα. Ἡ σπυργίτενα τόνε τραβᾷ στὶν πάντα, κε με ὀρθομένα τα φτερά κε το ράμφος ανιχτο, ἀπιλιτικὶ, γεμάτι τόλμη σιμαδέβι τι γάτα ἔσια στα μάτια.

Ὁ φόβος εἰκόσε ἀπο τι γι το σπυργιτάκι. Πίδικσε, ἀνιχσε τις φτερυγίτσες, κε μια κε διο στο παράθιρο.

Πέταξε κε ι μάνα στο παράθιρο, δίχως όμος υρα.
Κάθισε οστόσο χαρύμενι δίπλ-τυ, το τσίμπισε χαιδε-
φτικα στο ζθέρκο κε τυ ίπε.

— Τσιρπ, τσιρπ.

Σ'αφτο το μετακσι ι γάτα καθαρίζει απ'τα πόδια-τις
τα φτερα τις σπυργίτενας. Κιτάζει όμος κε τα σπυργίτια
με τα πράσινα μάτια-τις κε μιαυρίζει παραπονιάρικα.

— Μιάυ-λακο το σπυργιτάκι, σαν το ποντικάκι...
μιά-υ-υ-υ!

Όλα τελίόσανε καλα, μονάχα πυ ι μάνα έμινε δίχως υρα.

Πριν κε τόρα.

Πριν.

Τ'άλογο ψοριάρικο
— δίστιχι κερι —
το αλέτρι τώσερνε
κόχαλο, πετσι.
Το αλέτρι χάρβαλο
έλαμνε τι γι,
μά κε κίνι έδινε
λίγο το ψορι.

Τώρα.

Στι στέπι,
 που κσεχάστηκε
χρόνια κε κερυς,
 μάθρι τόρα απλόνετε
για σπορα ι γι.
Με το πρότο ζίνθιμα
 όλι στι δυλια.
Εκσαχόσια τράχτορα
 έτιμα ίνε πια.

Εκσαχόσια τράχτορα
 τόσι κι οδιγι.
Κε ι τιμονιέριδες
 άλι τόσι αφτι.
Με το πρότο ζίνθιμα
 όλι στι δυλια.
Κε ο κάμπος έτιμος,
 νάτος, για σπορα.

Στον τόπο τυ βάλτυ.

Πίγαν τα πεδια στο δάσος γιρέθοντας τ'άλογό-τυς.

Κάπυ εκι στιν άκρι τυ δάσους καθόταν ο μπάρμπα-
Θάνος κε κσεκυραζότανε. Τον ίδαν τα πεδια κε τότε
πλισίασαν.

— Καλιμέρα, μπάρμπα-Θάνο. Μίπος ίδες τ'άλο-
γό-μας;

— Νε, το ίδα, τ'άλογό-σας, το κατάπие ο θάλτος.
Χόθηκε μέσα ος τ'αφτια,—τυς λεί χορατέθοντας.

— Πιός θάλτος;—ρότισαν τα πεδια.

— Τί νομίζετε, πως έτσι ήταν πάντα ο τόπος εδο;
Αλοτες στα παλια τα χρώνια, στον κερο τυ τσάρυ εδο
πέρα ήταν απέραντος θάλτος. Μέσα σ'αφτόνε πνιγόνταν
πρόβατα κε πυλάρια. Κάποτε μάλιστα κόντεπσε να πνιγι
κε μια γελάδα.

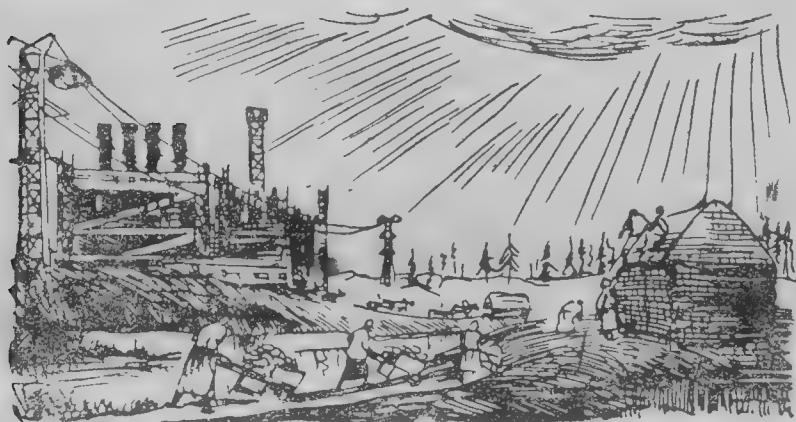
Κε πως θρέθηκε εκι ι γελάδα;

— Νσ, προχώρισε στο θάλτο κε χόθηκε μέσα ος τα
κέρατα.

— Κε τι έγινε τόρα ο θάλτος αφτος, μπάρμπα-Θάνο;

— Καναλιζάρανε τα νερα σε κίνο εκι το ποτάμι. Αφτο έγινε στον κερó τις σοβιετικis εκσυσίας. Ιρθανε γάπι απ'τιν πόλι, εκσετάσανε όλα γίρο κε αποφασίσανε. «Να αποκσεραθι ο βάλτος».

Μεγάλες ζιζιτίσις έγιναν τότε γίρο απ'το ζίτιμα αφτο. Φονες, κακο:

«Δεν τότε κάναμε ειμς το βάλτο κε δεν ίνε δικί-μας δουλια να τον αποκσεράνουμε. Μπορι να φέρι οφέλια, μπορι κε να μι φέρι. Δεν το κσέρουμε. Οστόσο κίνο πυ κσέρουμε καλα ίνε ότι ειμς πρέπι να λιγίσουμε τι ραχοκοκαλιά-μας κε ν'ανίξουμε αθλάκια.

Κε όμος το βάλτο τον αποκσεράναμε κε τόρα τον οργόνουμε.

Τα πεδια τέλιοςαν τιν κυθέντα-τυς κ'ίστερα ζικοθί-κανε κε κρίζοντας τον αλοτινο βάλτο, τράβηκσαν για το δάσος. Σικόθηκε κε ο μπάρμπα-Θάνος, κε με το: «Ντέεε, Πσαρί-μυ», εκσακολύθισε το όργωμα επιμάζοντας τον κάμπο για τιν ερχόμενι σοδια.

Πέρχσαν απο τότες τρία χρόνια.

Στο ίδιο το χοράφι θύιζε τόρα πια το τράχτορο, ζέρνο-ντας το αλέτρι. Αφινε απο πίσο-του φαρδια, μάβρι λυρίδα οργομένι γι. Πίσο απ'το δάσος ακυόταν ο θόριθος, που έκαναν τα πιρόνια κε ι μπαλτάδες. Εκι, στον τόπο του τιρφόδαλτου, χτιζόταν ιλεχτρικος σταθμος.

Απ' το δάσος ερχόνταν διο πεδια κι απ' τιν αντι-κρινι μερια ο μπάρμπα-Θάνος μ' ένα μπαλτα στι ζόνι.

—Καλιμέρα, μπάρμπα-Θάνο.

—Απο πύ έρχεστε, λεθεντόπεδα.

— Εχουμε πάι στο σταθμο. Λένε προς γλίγορα θα χτίσυν ιλεχτρικο σταθμο. Ο σταθμος αφτος, λένε, προς θα δόσι φος σ' όλα τα κολχόζια γύρο. Ακόμα κε στο μίλο θα δόσι δίναμι.

— Νε πεδια, σтин ιλιχία-σας, εγο ύτε στ' όνιρό-μου δεν έβλεπα τέτια πράματα. Στα νιάτα-μου όργονα με το κσιλάετρο. Κάναμε δέκα χρόνια για να σινιθίσουμε τα σιδερένια αλέτρια. Κε τόρα, νά τα τράχτορα. Κάθε χρόνο κε κενύργια πράματα.

Ο ιλεχτριζμος.

Στο χοριό-μας έφεραν ιλεχτριζμο. Στο σπίτι-μας, κρεμάσαμε κ'εμис διο ιλεχτρικες λάμπες. Τις ίδε ο παπυς κι άρχισε να νκρινιάζι:

— Τί ίνε αφτα τα διαβολοπράματα,—λέι. Του κάκν πασχίζετε. Ι διαβολόφυσκές-σας δε θ'ανάψυν.

Μα κ'εγο ακόμα, όταν τις έβαζαν,-δεν πίστεβα, προς μπορύσαν ν'ανάψυν. Μυ φενόταν πολι παράκξενο. Ν'ανάψυν δίχος πετρέλεο κε σπέρτα.

Γι'αφτο μόλις ανάψανε ι διό-μας λάμπες, όλα τα

παιδιά αρχίσαμε να φονάζουμε σαν τρελα από τη χαρά-
μας.

— Νά, παιδιά-μου, τι κατόρθωσαν οι άνθρωποι, — μας είπε τότε ο πατέρας. — Μπολικο φος κε δίχος καπνία. Μπορούμε κε το πέτσικο δίχος κσίλα να τ'ανάβουμε κε με τον ιλεχτριζμο να πρίζουμε οποιοδήποτε φαι. Κι ακόμα, με ιλεχτρικο αλέτρι, να οργόνουμε τι γι δίχος άλογα. Το ιλεχτρικο αλέτρι θα πιγένη απο μοναχό-τυ.

Απ' το σπίτι ίχαν φίγι όλι. Εμينا μόνος. Δε μπορο να ισιχάσο. Θέλο να τα μάθο όλα: κέετε άραγε ι μικρι τρίχα μέσα στι λαμπίτσα, ί δεν κέετε; Πάνο απ' τι λαμπίτσα ίταν κάτι σα μάθρο κεφαλάκι, κε στο κεφαλάκι πάνο ένα μικρο χερύλι.

Στρίβο το χερύλι αφτο δεκσια, άναψε το φος. Το στρίβο μια φορα ακόμα, πάλι δεκσια, σκοτίνιασε.

Θάμα αλήθεια!

Πιάνο τότε κε κσεβιδόνο τι λαμπίτσα απ' το κεφαλάκι. Πάλι έζθισε το φος.

Αρχισα να πασπατέβο το κεφαλάκι, κάτω απ' εχι πυ βιδόνετε ι λαμπίτσα, μα κάτι μυ τράνταξε τα δάχτυλα. Φοβίθικα κε φόνακσα:

— Πιός ίνε αφτος, πυ με τράνταξε έτσι τα δάχτυλα;

Πασπάτεπσα μια φορα ακόμα στο ίδιο μέρος κε κσανα πάλι το ίδιο. Κσαναφόνακσα. Μπίκε ο πατέρας κε μ' αροτάι. Τι έχις κε φονάζις;

— Κάπιος με χτίπιζε πάνο στα δάχτυλα, ίπα.

Λέι τότε ο πατέρας-μου:

Κξεβίδοσες τι λάμπα χορις να διακόπεις το ρέβμα. Με το ζίρμα αφτο, πυ κρατα κρεμαζμένι τι λαμπίτσα, έρχετε απ' τον ιλεχτρικο σταθμο το ιλεχτρικο ρέβμα.

Αφτο ήταν πυ σε χτίπιζε στο χέρι. Αλι φορα να μιν
τιν κσεβιδόνις χορις εμένα, γιατι μπορι να πάθις κε με-
γαλίτερο κακο. Ι δίναμι τυ ιλεχτριζμυ κε άλογα ακόμα
μπορι να σκοτόςι.

Ιλεχτρικι λάμπα

Στι γονιά-τις καθιζμένι
κλεί ι λάμπα καπνιζμένι.

— Ιτανε άλοτες κερος,
πύφερνα μόνι το φος
μες' στο σπίτι κάθε βράδι.

Το λιχνάρι με το λάδι
τόρικσα μακρια

κ' ήμυνα τις πεταλύδας
το πεχνίδι κ' ι χαρα.

Μα αφότψ αφτι ι κσένι
πάτιζε το πόδι εδο,

στι γονία πεταμένι,
κσεχαζμένι, μαθροζο.

«Ε, σι φράνκισα, σι κσένι!

— θιμομένι, φυркиζμένι,

τις φονάζο μια φορα—

δεν αδιάζις τι γονια,
όπος πρότα εγο να ζίσο
κε τον κόζμο να φωτίσο»!

Κε ι κσένι μ' απαντα:

«Πάνε τόρα τα παλια!

Μι νκρινιάζις κε καπνίζις,
σαν κ' εμένα δε φωτίζις.

Θέλις σπέρτα, θέλις λάδι.
σκύπιζμα θες κάθε βράδι,

περιπίσι καλι,

μι συ σπάσι το γιαλι.

Ινε αδίνατο το φός-συ,

πέρασε πια ο κερός-συ.

Δίχος σπέρτα, δίχος λάδι

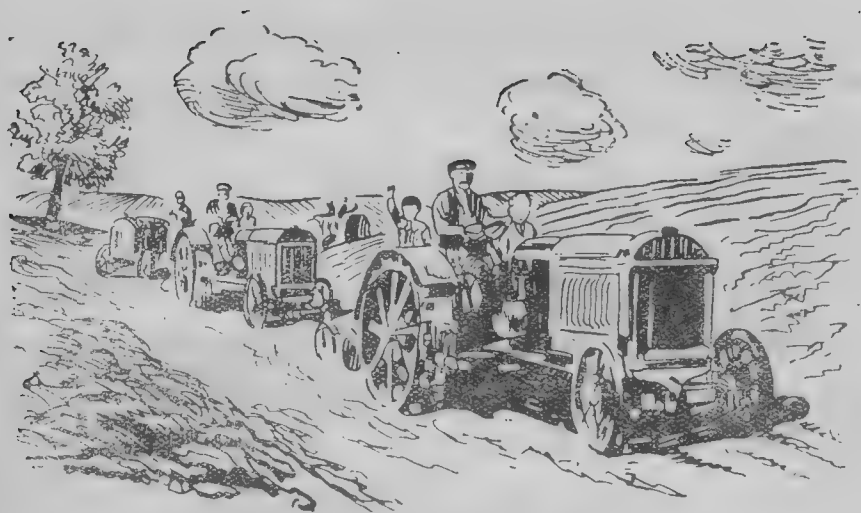
εγο ανάθο κάθε βράδι,

πύμε κόρι τις αθγις,

κε πεδι τις αστραπις».

Ι μυσαφίριδες απ' το ΜΤΣ.

Μια μακρια σιρα απο τράχτορα οργόνι τα χοράφια
τυ κολχοζιυ. Δεκαπέντε κομάτια, δεν ήνε λίγα.

— Για κιτάκστε, πόσο φαρδια λυρίδα ανκαλιάζι! φόνακσαν τα πεδια.

— Κε τι βαθια πυ σκάβι!

Σαν τέλιωσε ι δουλια, ο τραχτορίστας σταμάτισε το τράχτορο κε γιρνόντας στα πεδια, λεί:

— Μπρος πεδια, ας ανέβι ύπιος απο ρας ίνε τολμρος! Τρέχυν τα πεδια όλα μαζι, πιος να προτανέβι στο τράχτορο, κε το ένα σπρόχινι τ' άλλο.

Τα πιο τολμρα απ' όλα, ο Κόστας κε ο Γόγος ανέβιχαν κιόλα στο τράχτορο. Πέρνι το τράχτορο δρόμο κε αφτι όλο γέλια κε φονες.

Ίστερα τον Κόστα κε τον Γόγο θέλisan να τυς μιμιθύνε κε τ' άλλα τα πεδια. Πλσιιάζουν τον τραχτορίστα κε τον παρακαλυν:

— Κάθισε κ' εμένα, μπάρμπα, βάλεμε κ' εμένα να κάτσο.

Σε λίγο πάνο απ' τα τράχτορα προβάλυν πεδικα κεφάλια...

Επιτα κατεβίκανε όλι μαζι στο ποτάμι να κολιμπίσυν.

Εκί πεδια κε τραχτορίστες κάναν τόμπες κε θυτύ-
σαν στο νερο. Ι μυσαφίριδες γενίκανε με μιας φίλι τον
πεδιον, παλιί-τους γνόριμι.

— Απο πύ ίρθατε μπάρμπα; — άρχισαν τα πεδια
να ροτυν τυς τραχτορίστες.

— Απ' το σταθμο.

— Απο πιό σταθμο;

— Απ' το μιχανο-τραχτορικο, το Μ.Τ.Σ., όπως
τόνε λέμε. Δε μπορι το κάθε κολχόζι νάχι δικές-τυ μι-
χανες. Κε στο Μ.Τ.Σ. ιπάρχυν όλα: Τράχτορα, σπαρ-
τικες μιχανες, θεριστικες, αλωνιστικες. Με τις μιχανες
αφτες οργόνουμε τα χοράφια κε μαζέδουμε τι σοδια τον
κολχοζιον. Να, γί' αφτο ίρθαμε κε στο δικό-σας το
κολχόζι. Να σας βοιθίσουμε.

Στα Μ.Τ.Σ. ιπάρχυνε κε βιβλιοθήκες με εφιμερίδες
κε βιβλία, ακόμα κε ράντιο κε κινιματόγραφος. Σιχνα
δίνουμε κε θεατρικες παραστάσις.

Ελάτε κε σ' εμας, έχυμε πολα να σας δίκσυμε εκι
πέρα.

Στα παλια τα χρόνια.

Χιμόνας βαρις κίνι τι χρονια. Ι παρακαταθήκι τις
τροφισ για τα ζόα ίχε τελίόσι. Ετσι ανανγκάστικαν ι χο-
ρικι να ζιτίσουν άχερα για τα ζόα-τυς απ' τον τσιφλικα.
Εκίνος τυς έδοσε, με τι σιφονία όμος το κάθε σπίτι να
τυ οργόσι δορεαν διο ντεσετίνες.

Ιρθε ι άνικσι, ι εποχι πυ γίνετε το όργωμα. Τα χο-
ράφια τυ τσιφλικα θα οργόνονταν για πρότι φορα. Σ' εμας
έλαχε ο κλίρος να οργόσυμε κοντα σε μια ρεματια. Το
έδαφος ίταν κατιφορικο κε γεμάτο αγριόχορτα. Κατα
το βραδάκι έπεσε πσιλι βροχι κε το χόμα αναφυφύλιασε.

Ο πατέρας ήταν εφχαριστιμένος.

— Ένια-σας κε θα τα καταφέρουμε, ίπε. Το κσι-λάλετρο θα δυλέψι μια χαρα.

Διπνίσαμε κε πέςαμε να κιμιθόμε κάτο απ' το αμά-κσι. Δέσαμε τα πόδια τυ αλόγυ κε το αφίσαμε στο θεριζμένο λιθάδι.

Κάτι φονες, πυ έμιαζαν σα μάλομα, με κσίπνισαν τι νίχτα. Πέτακσα απο πάνο-μυ το παλιο παλτο κι αφυνκράστκα.

— Σπίτι-συ θρίσκεσε; — φόνακσε κάπιος κσένος.

— Τόρα θα συ δίκσο.

— Απο πιόνα πίρες άδια; Αφτο μας έλιπε!

— Πλερόνις κε το πάθιμα συ γίνετε μάθιμα!

Αχύστικαν ίστερα πατιματιες απο τέσερα ζεβγάρια πόδια, θρόισαν τα χαρόκλαδα κε κσανα πάλι βασίλεπσε ισιχία.

Το προι, μόλις έφεκσε, εγo κιμόμυνα ακόμα, έτρε-κσε ο πατέρας-μυ στιν αβλι τυ τσιφλικά, για να ζιτίσι το άλογό-μας, πυ το ίχανε πάρι τι νίχτα απ' το λιθάδι τυ αφέντι.

Γίρισε ίστερα απο μια όρα κυραζμένος κε κατσυφιαζμένος. Κάθισε αμίλιτος δίπλα στο αμάκσι. Ιστερα έπιασε με τα διο χέρια το κεφάλι-τυ κε ίπε αναστενάζοντας:

— Πύ να το θρο εγο τόρα το τριάρι;! Κε γιατί τάχα; Κε κύνισε το κεφάλι. Μια μεγάλη μελανια ήταν κάτω απ' το αριστερό-τυ μάτι κε στ' αφτί-τυ μια βαθια γραντζουνια.

Προτυ πάρυμε το προινό-μας σικόθηκε ο πατέρας κε πήγε πάλι στο χτίμα. Πέρασε κάμποςι όρα. Εγο περίμενα κσαπλομένος δίπλα στο αμάκσι.

Σ' αφτο το μετακσι ο ίλιος ίχε πια βασιλέψι κε ο υρανος σκοτίνιασε. Σε λίγο, νά κ' έρχετε σιλογιζμένος ο πατέρας.

— Εφαγες; με ρότισε.

Εθγαλε το πσομι, έκοπσε ένα κομάτι κε μαςόντας-το ανόρεχτα ίπε:

— Πάμε σπίτι!

— Κε τ' άλογο; ρότισα.

Εχίνος σόπενε.

Σα φτάσαμε αργα το θράδι σπίτι, θρίκαμε τι μιτέρα να κλεί' ίχε μάθι τι σιφορά-μας.

Ο αφέντις ύτε τι δέφτερι, ύτε τιν τρίτι μέρα μας έδωσε το άλογο.

Τιν τέταρτι μέρα πήγε ι μιτέρα-μυ ι ίδια να τυ ζιτίσι το άλογο. Μα τιν εδάνκασε το σκιλι τυ αφεντικυ, κε γίρισε πίσο με δάκρια στα μάτια. Ιστερα απ' το γιόμα ο πατέρας πήγε για δέφτερι φορα τιν ίδια μέρα, στο χτίμα.

— Κάνετέ-με ότι θέλετε ίπε τυ τσιφλικα. Θα

χάσο ολόκληρι τι χρονια! Κε κάθισε πάνω στο χόμα κάτω απ' τον εκσόςτι.

Όταν ο αφέντις έμαθε, πως τυίχαμε οργόσι το χοράφι-τυ, έδωσε διαταγι να μας δόσουν δίχος πλιομοι το άλογο, με τι σιφονία όμος να τυ καλιεργίσουμε μισι ντε-σετίνα σκόμα.

Ο πατέρας χερέτιζε με θαθια υπόκλισι κε γίριζε στί-τι χαρούμενος.

Το πιναζμένο άλογο ρίχτικε αμέσος στα άχερα, κε ο πατέρας-μυ ίπε στι μιτέρα:

— Δόσε-μυ γλίγορα ένα κομάτι πσομι να πάο να τελιόσο το χοράφι-τυ. Κε έτσι χάσαμε ολόκληρι τιν εβδομάδα.

Κσιλάλετρο άλοτες, μόνος δυλια
κε φτόχια κε κύρασι κε ζιτιανια.
Μα τραάχτορα τώρα, δυλια κινι
τις χόρας-μας χτίσιμο κε νέα ζοι.

**Πός εργαζόμασταν στο εργοστάσιο στον
κερο τυ τζάρυ.**

(Αναμνίσις εργάτι).

Εργαζόμυνα σε μηχανοργίο.

Στις 6 το προι κιόλας όλι ι εργάτες ίταν σιναγμένοι στις πόρτες τυ εργοστασίυ. Με μπόγυς κάτω απ' τι μα-σκάλι κε το φαι στα χέρια. Δυλέθαμε δοδεκάορο.

Τα μεροκάματά-μας ίταν τιποτένια. Ο καθένας-μας έβγαζε το μίνα απο 17 ος 18 ρύθλια. Σιχνα μας αναν-κάζανε να εργαζόμαστε κε πάνω απο δοδεκάορο.

Ι σιnthίκες τις δυλιας ίταν θαριες. Στο εργαστίρι μέ-

σα μας περόνιαζε το διαπεραστικό ρέμα. Τους πάνκους τους σκέπαζε το χιόνι. Κε όταν έβρεχε, το νερό έτρεχε απ' τι στέγι σαν ποτάμι πάνω στα κεφάλια-μας.

Ο Βλαντίμιρ Ιλιτς Λένιν.

Πιλιζιάζαν ι μέρες τυ γιορταζμου τις Οχτοβριανις επανάστασις. Μια μέρα στο σχολιο ι δασκάλα διγιόταν στα πεδια, πός ο Βλαντίμιρ Ιλιτς οδήγισε τους εργάτες

στον αγόνα κε ρότισε:

— Σας διγιθικαν στο σπίτι τίποτα για το Λένιν;

Ι Νίνα σίκοσε το χέρι-τις κε ίπε: Εμένα ο πατέρας μυ διγιθικε πολα. Ο ιδιος μάλιστα ίδε κε το Λένιν.

— Πές-μας λιπον, τί συ διγιθικε.

Αρχισε τότε να διγιέτε ι Νίνα, μα δεν κατάφερνε να τα πι

όπος πρέπι. Ίταν μικρι ακόμα κε δυσκολεβόταν.

Λεί τότε ι δασκάλα: — Καλα. Θα προσκαλέσουμε τον πατέρα-συ στι βραδιά-μας να μας τα διγιθι ο ιδιος. Τί λες, θάρθι;

— Βέβεια κε θάρθι, απαντα ι Νίνα.

Κε αλίθια ο πατέρας τις Νίνας ίρθε στι βραδιά-μας. Ίταν μεσόκοπος εργάτις ος πενίντα χρονο με ψαρα μαλια κε πέτσινο σακάκι. Στάθικε μπροστα στα πεδια κε άρχισε:

— Έτσι λιπον, νεαρι πολίτες τις Σοβιετικές Δημοκρατίας, έχετε τιν επιθυμία να μ' ακύσετε, ακύστε λιπον.

Θάνε τόρα πάνο απο τριάντα χρόνια. Ιμυνα ακόμα νέο παλικάρι κε δύλεθα σ' ένα μηχανουργίο. Πατέρα δεν ίχα, τότε σκότοσε ι μηχανι στο εργοστάσιο. Ζύσα με τι μάνα-μυ, τιν αδερφί-μυ κ' ένα μικρό-μυ αδερφάκι.

Ζύσαμε στενόχορα: όλι ι ικογένια στριμογμένι σ' ένα υπόγιο δομάτιο. Ι τίχι ήταν ιγρι, τα παράθιρα μικρα, τα τζάμια σπτζμένα. Αντίκρι απ' τα παράθιρα ένας τίχος απσιλος, ασυθάτιστος, χιμόνα καλοκέρι, δεν άφινε τον ίλιο να φωτίζει το σκοτινό-μας δομάτιο.

Κάθε μέρα, τα κσιμερόματα, ακυόταν ι φονι τις σιρίνας. Προσκαλύσε τυς εργάτες στι δυλια. Κ' εμς τρίβοντας τα μάτια πιδύσαμε απ' τα κρεβάτια-μας. Ι μάνα-μυ σικονόταν πάντοτε νορίτερα απ' όλυσ-μας. Εβαζε το σαμχάρι κε μας περίμενε. Πέρναμε απο ένα κομάτι μάδρο πσομι, πίναμε γρίγορα-γρίγορα δίχος ζάχαρι το τσάι κε τρέχαμε στι δυλια. Κε ι δυλια ήταν βαρια. Βαστύσε πάνο απο δέκα όρες. Το μεροκάματο τιποτένιο. Εμς πέρναμε πενταροδεκάρες κι ο αφέντις θισάθριζε χιλιάδες.

Κάποτε το εργοστάσιο αναστατόθηκε. Ι εργάτες ζιτύσαν περισσότερο μεροκάματο. Μα ο εργοστασιάρχης δε δέχτηκε ότε να τυς ακύσι! Μαζεφτίκαμε τότε όλι στιν αθλι τις φάμπρικας. Εκι θγήκε ένας εργάτις κε ίπε:

— Πεδια, σίντροφι, δε θα πιάσυμε δυλια, σα δε μας δοθι ι άφκσιςι πυ ζιτίσαμε!

Τα λόγια-τυ τα επιδοκιμάσαμε όλι-μας. Για το σιμφέρο-μας μιλύσε. Ακσαφνα όμος ακύστικαν φονες:

— Καζάκι! Καζάκι!

Ορμισαν κατα πάνο-μας κε άρχισαν να μας χτιπουν με το κνύτο. Διο φορες τις έφαγα εγω στι μάχι κίνι. Έτσι πυ όλο-μυ το πυκάμισο έγινε κομάτια κε απ' το κορμί-μυ έτρεχε αβλάκια το έμα. Το πλήθος σκόρπισε. Ος ίκοσι ανθρόπυς έπιασαν ι καζάκι κε τυς έσειραν στι φιλακι.

Κάποτε με φόνακσε ένας ζίντροφος πιο ιλικιομένος απο μένα κε μυ ίπε:

— Απόψε σε περιμένο στο σπίτι-μυ, ίνε ανάνκι.

Πίγα. Εκι ίταν μαζεμένοι ος ίκοσι άνθροπι. Ι περιζότερι εργάτες. Κι ανάμεσα σ' αφτυς ένας με κσανθυλα γένια. Σικόθικε ο κσανθογένις αφτος κι άρχισε να μας λεί:

— Ιστε σις φτοχι, γιατι απ' τι δικί-σας τι δυλια πλυτένι ο αφέντις.

Ι ζοί-σας δε θα καλιτερέπσι, όσο έχετε πάνο απ' τα κεφάλια-σας τ' αφεντικα. Τ' αφεντικα πρέπει να τα διόκσετε. Κάτο τ' αφεντικα! Δυλέπστε, όλι μαζί, για τον εαφτό-σας, μονιαζμένα, βοιθόντας ο ένας τον άλονε.

Εμς τότε τυ ίπαμε.

— Πολι σιστα αφτα πυ μας λες, μα πός μπορούμε εμς να διόκσυμε τ' αφεντικα; Ι αστινομία ίνε μαζί-τυς. Μαζί-τυς έχυν κε τον τσάρο.

Κ' εκίνος απάντιζε:

— Πρότα-πρότα πρέπει να διόκσυμε τον τσάρο. Γι' αφτο όμος πρέπει να οργανοθυν ι εργάτες κε να σχηματίσουνε δικό-τυς κόμα. Όταν θα σικοθι όλος ο εργατικος κόζμος, ο τσάρος δε θα μπορέσι να τα θγάλι πέρα μαζί-τυς.

Τον άκυα κε σιλογιζόμυνα:

Πολι ζοστα τα λεί ο άνθρωπος αφτος.

Αργότερα έμαθα, πως αφτος, πυ μας μιλούσε έτσι, ήταν ο Λένιν. Έτσι τον ίδα για πρότι φορα το Λένιν.

Απο τότες πέρασαν ίκοσι κάπυ χρόνια. Αρχισε ο πόλεμος με τι Γερμανία. Πολυς, πάρα πολυς στίλανε στον πόλεμο. Κι απο κι γίριζαν πίσο άλος δίχος χέρι κι άλος δίχος πόδι. Πολι δε γίρισαν καθόλυ. Αφίκανε κι πέρα τα κορμιά-τους.

Κε μένα τότες με ίχανε πάρι στρατιότι. Γιατί, θα πίτε, πολερίσαμε; Για τον τσάρο, για τυς τσιφλικάδες για τυς φαμπρικάντες. Κάποτε όμος πέςανε στα χέρια-μας κάτι χαρτια. Τα διαβάσαμε κριφα. Τα χαρτια γράφανε. «**Κάτο ο πόλεμος! Γιρίστε τα όπλα ενάντια στυς πλύσιυς.**»

Κε τα χαρτια αφτα ίταν απ' το Λένιν.

Τότες ακόμα ζύσε στο εκσωτερικο κι απο κι μας έγγραφε.

Τρία χρόνια πολερούσαμε. Δε βαστάκσαμε πια. Επαναστάτισαν ι εργάτες, επαναστάτισαν κε ι στρατιότες.

Κάναμε έτσι, όπος μας έμαθε ο Λένιν.

Διόκσαμε τον τσάρο, δεν ίχαμε όμος ακόμα σκεφτι, πός έπρεπε να κιθερνίσυμε τι χόρα-μας. Σχιματίστηκε ι προσορινι κιθέρνισι. Απ' αφτι όμος πολι λίγο οφελίθηκε ο εργατικος κόζμος. Ιρθε σε συμφονία με τυς καπιταλιστες. Αρχισαν τότε ι ριζιτίσις: πιός ίνε με το μέρος τις προσορινις κιθέρνισις κε πιός ενάντιά-τις. Κατάλαθα τότες, πως δε θα γινόταν τίποτα, αν όλος ο εργαζόμενος κόζμος δεν κσεσικονόταν σαν ένας άνθρωπος. Κε γράφτικα στο κόμα τον μπολσεβίκον. Το κόμα ίχε μεγάλι δυλια τότε. Σ' όλα τα εργοστάσια κε στις φάμπρι-

κες κάναμε σινκεντρώσις κε μιλύσαμε με τος εργάτες: «Ενοθήτε, σίντροφι! πικνύστε τις γραμές-σας γίρο απ' το κόμα-σας, το κόμα τον εργατον! Ο αγόνας μόλις τόρα αρχίζει».

Μια μέρα μάθαμε, πως ο Λένιν ίχε γίρισι απ' το εκσωτερικο.

Πίγαμε στο σταθμο να τον ιποδεχτόμε. Ολι ι πλατιά γέμισε απο εργάτες κε απο στρατιότες. Προ-χορύμε κ' ι καρδιά-μας χτιπαί.

Νά, επι τέλους έφτασε το τρένο. Αρχισε θόριβος, κίνισι μεγάλι.

Ακσαφνα κάπιος σικόθηκε πάνο σ' ένα θορακιζμένο αφτοκίνιτο.

Ολι γίρο χιροκρότισαν.

Κιτάζο, ίνε ο Λένιν.

Τον εγνόρισα, αν κε ίχαν περάσι πολα χρόνια απο τότε πυ τον προτοίδα.

Αρχισε ο Λένιν να μιλα απ' το αφτοκίνιτο:

«Να μιν έχετε εμπιστοςίνι στιν προσορινι κιθέρνισι. Ινε με το μέρος τον πλυσίον. Σις ι ίδιι πρέπι να πά-ρετε τιν εκσυσία στα χέρια-σας.

Ολι ι εκσυσία στα Σοβιετ. Εττρί-μας δεν ίνε ι γερμανι. Εχτρί-μας ίνε ι τσιφλικάδες, ι ιδιοχτίτες, ι μπουρ-ζυάδες. Ενάντια σ' αφτυς πρέπι να πολεμίζουμε».

Τ' άκυα όλα αφτα κε σκεφτόμυνα:

— Τόρα σίγυρα θα νικίζουμε. Τόρα έχυμε αρχιγο. Κξέρουμε, γιατι πρέπι ν' αγωνιστόμε.

Ετσι κε έγινε. Ιστερα απο λίγυς μένες ι εργάτες διόκxανε τιν προσορινι κιθέρνισι. Πίραν τι γι απ' τος τσιφλικάδες. Τα εργοστάσια κε ι γι πέρασαν στα χέρια

τον εργαζόμενον. Διόκσανε τος ιδιοχτίτες απ' τα εργοστάσια.

Ο Λένιν μας έμαθε να κιθερνύμε. Απο τότε κιθερνυν τα σοβιετ τον εργαζόμενον. Απο τότε δεν εργαζόμαστε πια για τ' αφεντικά. Σίμερα σ' εμας κανέννας δε θισαθρίζ' απ' τι δουλια τ' αλυνυ. Ο καθέννας δυλέβι για το καλο ολονόν, για το κινο καλο.

Εκίνος πυ δε θέλι να δυλέπσι, δεν έχι θέσι ανάμεσά-μας.

— Μα πός, όλα α'ρτα μοναχός-τυ τα έκανε ο Λένιν; ρότιζαν τα πεδια.

Κε ο εργάτις απάντισε:

Οχι δεν τ'άκανε μοναχός-τυ.

Τ'άκανε μαζί με το κόμα, πυ οδίγισε στον αγόνα τιν εργατικι τάκσι κε όλυς τος εργαζόμενυς. Ο Λένιν έδixε το δρόμο. Ο Λένιν πίκνωσε τις γραμες τυ κόματος. Ο Λένιν μας άνικξε τα μάτια. Εμας μας έμαθε πολα κε σε σας, μικρά-μυ πεδια, άφισε διαθίκι να μάθετε, να μάθετε, να μάθετε. Εις ιστε ι δικί-μας βάρδια.

Στο θάνατο τυ Λένιν.

Τον αγριμιον τα σκέπασε τα μονοπάτια
ι μπόρα χτες με άγρια μυνκριτα.

Κε πέφτυν, πέφτυν σίμερα τα χιόνια
πάνο απ' τα ίσιχα τυ έλατυ κλαδια.

Πολι ανθρόπι, απο λόφους σε λανκάδια,
σκιφτι βαδίζαν μες' το χιόνι το πικνο.

Κε πέφταν, πέφτανε στο φέρετρο τα χιόνια—
σεντόνι άσπρο σκέπαζαν τον αρχιγο.

Ο τελεφετέος αποχερετιζμος με τον αρχιγο.

Ο Βλαντίμιρ Ιλιτς Λένιν πέθανε στις 21 του Γενάρι 1924 στο χωριο Γόρκι. Το νεκρό-του τότε φέρανε στη Μόσχα.

Ίταν μεγάλη παγωνια κίνι την ημέρα. Στους δρόμους ανάβανε φωτιες. Στις φωτιες αφτες ζεστένονταν ι άνθρωπι, που κρίοναν.

Στο κέντρο τις πολιτίας μαζέδονταν απο διάφορους δρόμους πολι άνθρωπι. Σε λίγο ίχε γεμίσι ασφικτικα απο κόζμο.

Στι μεγάλη έθυσια του Σπιτιου τον ζινδικάτον μέσα φέρετρο κιτόταν ο Βλαντίμιρ Ιλιτς Λένιν.

Αχύστιχε τότε ι μουσικι: πέζανε το πένθιμο εμβατίριο. Ι εργάτες κε όλι ι εργαζόμενι πίγεναν να ιδουν τον αγαπιμένο-τους αρχιγο.

Πέντε μέρες έμινε ο νεκρος του Βλαντίμιρ Ιλιτς στο Σπίτι τον επανκελματικον ζινδικάτον.

Στις 27 του Γενάρι φέραν τον νεκρο του Β.Ι. Λένιν στην Κόκινι πλατία κε στις 4 ακριβος το απόγεμα τότε θάπσανε τον αρχιγο.

Τιν ίδια τι στιγμή, παντου σ' όλι τι χώρα μέσα αντιλάλιναν μιριόστομες ι ζιρίνες απο τα εργοστάσια, τις φάμπρικες, τις ατμομηχανες. Έτσι όλι μαθένανε απο τις ζιρίνες, πως τι στιγμή εκίνι θάβανε το Βλαντίμιρ Ιλιτς.

Αρχιγος, δάσκαλος, φίλος.

Κε σκιμένι ι λαι προχούσαν
για το στερνο χερετιζμο.

Ί πατέρες-σας στα χέρια κρατούσαν

το φέρετρο το ακριβο.

Απο κεφάλια θάλασα τα γίρο,
τα δάκρια δεν κιλύσαν αρεσ.

Δάσκαλος μεγάλος, αρχηγος, κε φίλος
εχίνος ίτανε για σας πεδια.

Ο Ιοσιφ Βισαριόνοβιτς Στάλιν.

Στον Αντικάφκασο, σι Γρύζια, πάνο στον όχτο τυ ποταμυ Κύρα θρίσκετε μια μικρι πόλι, το Γόρι. Εδο στα 1879 ι ικογένια τυ τσανκάρι Βισαρίονα Τζυ-γασβίλι απόχτισε γιο τον Ιοσιφ, το μελύμενο αρχι-γο τυ κομμουνιστικυ κόμα-τος, τις εργατικις τάκσις κε τον εργαζόμενον όλυ τυ κόσμυ.

Αφτον τον ίδιο, πυ ίστερα απο κάμποσα χρόνια άρχισαν να τότε λένε σίντροφο Στάλιν.

Απο τα δεκαοχτό-τυ χρόνια αφιέρωσε τι ζοί-τυ

στον αγόνα για τιν απελευτέρωσι τον εργατον. Εγινε επαναστάτις. Ενωσε σε όμιλυσ τυς εργάτες, πυ μαζε-θόντανε κριφα, μιστικα απ' τιν αστινομία κε απο τ' αφε-ντικα. Πολες φορες καθοδιγύσε ατός-τυ τις απεργίες-τυς.

Για να κατορθόνι να κρίθετε απ' τιν τσαρικι αστι-νομία, ζύσε με διάφορα ονόματα. Μια τότε λέγανε «σί-ντροφο Ντεβιτ», πότε πάλι «σίντροφο Κόμπα», κε πό-τε με άλλο όνομα.

Ζητά η αστυνομία το ζίντροφο Ντεβίτ, κι αφτίς τιν ίδια εποχί εργάζεστε κάπυ αλυ με το όνομα, ζίντροφος Τσίζικοφ. Βρίσκι η αστυνομία τα ίχνη τυ Τσίζικοφ, μα νά, κίνος θγάζι λόγο στους εργάτες σα ζίντροφος Κόμπια. Το τελεφτέα-τυ όνομα ίτανε Στάλιν. Μ' αφτο το όνομα ίνε γνωστος σ' όλο τον κόσμιο.

Πολες φορες έτιχε να πέσι στα χέρια τις αστυνομίας. Κάθισε πολιν κερο στι φιλακι. Τον εκσορίζανε στιν τραχια, τιν παγομένι Σιβηρία κε σε άλα απόκεντρα κε μακρινα μέρι. Μα κι απ' τιν εκσορία τόςκαγε κε κσανάρχιζε τι δουλια με κενύργιο όνομα. Έτσι κάμποσες φορες κατόρθωσε να το σκάσι απο τιν εκσορία. Πολες σκοτόρες διμυργύσε στους τσαρικους χοροφίλακες.

Σ' όλι τιν εργασία-τυ ίταν ο πιο κοντινος βοήθος κε σινεργάτις τυ Λένιν. Μαζι με τη Λένιν προετίμαζε τιν Οχτοβριανι επανάστασι. Αγονίστικε με όλες-τυ τις δινάμεις ενάντια στους καπιταλιστες κε τος τσιφλικάδες.

Εφτασε η άνικσι τυ 1917. Επαναστάτισαν η εργάζόμενι κε ρίcksανε τον τσάρο. Μα τιν εκσυζία τιν πίραν στα χέρια-τους η καπιταλιστες.

Σ' αφτο το μετακσι γίρισε απ' το εκσοτερικο ο Λένιν. Γίρισε κε ο ζίντροφος Στάλιν απο τι Σιβηρία, απ' τιν τελεφτέα-τυ εκσορία. Κ' η διό-τους καταπιásτικαν τότες γερα με το έργο τυ τελεφτέυ αποφασιστικυ αγόνα ενάντια στους καπιταλιστες.

Τον Οχτόβρι τυ 1917 επαναστάτισαν η εργάτες κε η φαντάρι. Ο Στάλιν μαζι με το Λένιν καθοδιγύσε τιν επανάστασι. Κάτο απ' τιν καθοδίγισι τον μπολσεβίκον η εργάτες νικίσανε κε εγκαθίδρισαν τι σοβιετικη εκσυζία.

Η τσιφλικάδες κε η καπιταλιστες εστάνθικαν πως ζίγονε η όρα τυ χαμό-τους. Μάζεψαν τις τελεφτέες-τους

δινάμις κ' έβαλαν για σκοπό-τους να κσαναφέρουν τι ζοι στα παλιά-τις κανάλια: να σιντρίψουν, διλαδι, τι σοβιετικι εκσυζία, ν' αφανίσουν τους μπολσεβίκους κε να εκδικιθουν ανελέιτα τους εργάτες κε τους αγρότες.

Έτσι για κάμποσα χρόνια ι εργάτες κε ι εργαζόμενι αγρότες αγωνίζονταν τοναγώναζοις κε το θανάτου ενάντια στους καπιταλιστες.

Τα δίσκολα τότα χρόνια τυ εμφίλιω πολέμω ο σίν-τροφος Στάλιν τα πέρασε στο μέτοπο. Βρισκόταν πάν-τα εκι, όπου ι θέσι τυ Κόκινυ στρατυ ήταν δίσκολι. Σιχνα ο σίντροφος Στάλιν με το θινάτο κε γοργο μιαλό-τυ έθρισκε διέκσοδο απ' τις δισκολίες. Αφτος επεκσεργα-ζόταν τα πλάνα για τιν κατατρόποσι τον εχτρικον στρα-τιον. Αφτος εκσιγύσε στους κόκινους κομαντίρους τα σχέδια τον πολεμικον επιχιρίσεων.

Ι παρυζία-τυ προκσενύσε πάντα μεγάλι εντίποσι στους κόκινους πολεμιστες. Αφτος άναθε μέσα στις καρδιές-τους το μίσος ενάντια στον εχτρο κε τιν πίστι στι νίκι.

Ιστερα απ' αφτο ι πολεμιστες πίγεναν στι μάχι κε νικούσαν.

Πέθανε ο Λένιν. Πάνο στο μνίμα τυ λατρεμένου αρχιγυ όλον τον εργαζόμενον ο σίντροφος Στάλιν κε μαζί-τυ όλο το κομμουνιστικο κόμα έδοκαν τον όρκο: Να μι λιπιθουν τις δινάμις-τους κε να φέρουν τιμιμένα σε πέρασ το μεγάλο-τυ έργο.

Ο μεγάλος Στάλιν επιδέκσια κε γερα καθοδιγι όλον τον αγόνα τυ κόματος κε τις εργατικις τάξεις, για τιν ανικοδόμισι τυ σοσιαλιζμου, μπένοντας ακύραστα, ακατά-παφτα σ' όλες-τυ τις λεπτομέριες.

Κάτο απ' τις ιποδίκσις τυ σιντρόφω Στάλιν κε τιν

καθοδίγισί-του χτίστικαν χιλιάδες κενύργια εργοστάσια κε φάμπρικες, χτίζοντε κενύργιες πολιτίες κε τα εργοστάσια θγάζουν χιλιάδες αεροπλάνα, μηχανες, τράχτορα, αφτοκίνητα.

Κάτο απ' τιν καθοδίγισι του αγαπιμένου-τους ι αγρό-τες, πυ προτίτερα δύλεθαν ατομικα, ενόθικαν σε κολχόζια για τιν κολεχτιβιστικι δουλια. Στους κολχοζόκοσμπους δυ-λέθουν κενύργιες μηχανες. Ι κολχόζνικι, όπος κε ι εργά-τες, οργανόνουν μαχιτικες μπριγάντες, ι κολεχτιβιστικι δουλια για το κينو όφελος βρίσκετε στον κορομό-τις.

Ι εργαζόμενι απ' όλες τις εθνικότητες τις Ένωσίς-μας έχουν τα ίδια δικεόματα, βοιθουν ο ένας τον άλλονε κε προσπαθουν να οργανόσουν το γλιγορότερο τι ζοί-τους σίμφονα με τον κενύργιο τρόπο.

Μέρα με τιν ημέρα ι εργαζόμενι γίνυντε πιο έφπο-ρι, ι ζοί-τους κε ι κατάστασι ολόκληρις τις χόρας καλι-τερέβι. Ακόμα κε στα πιο απομακριζμένα μέρι έφτασε ο ιλεχτριζμος, ο κινιματόγραφος, το ράντιο. Ι χόρα πάι να γίνι ι πιο γραματιζόμενι χόρα του κόσμου.

Κάτο απο τιν καθοδίγισι του σίντροφου Στάλιν ανί-χτικαν πολλα σχολια κι άλλα εκπεδεφτικα ιδρίματα.

Στα σχολια φιτύνε πια σίμερα όλα τα πεδια τις χόρας-μας.

Κάτο απο τιν καθοδίγισι του σίντροφου Στάλιν ι πιο πισοδρομιμένες κε καταπιεζομένες στον κερο του τσάρου εθνότητες στι χόρα τον Σοβιετ απόχτισαν σχολια, επι-μερίδες κε βιβλία στι δικί-τους γλώσα. Ολι ι εργάτες κε ι κολχόζνικι τις χόρας-μας αγαπουν θερμα το μεγάλο αρχιγο. Τόνε λένε δικό-τους, αγαπιμένο-τους Στάλιν.

Το όνομα του Στάλιν ίνε μισιτο κε τρομερο στους εχτρός-μας. Μα γι' αφτο ίσα-ίσα ίνε τόσο μεγάλι ι αγά-πι, πυ του έχουν ι εργαζόμενι όλυ του κόσμου.

Ο Οχτόβρις ζινεχίζετε.

Ίταν στον κερο τις Οχτοβριανις Επανάστασις. Διο κραсноγθαρντέι στέκυνταν σκοπι στην πόρτα ενος μεγάλου σπιτιου με άσπρες κολόνες.

Οταν μαθέφτικε, πως το παλάτι τυ τσάρου πάρθικε κε προς ι εκσυζία πέρασε στα χέρια τον σοβιετ, ο ένας κραсногθαρντέος ίπε στον άλλονε:

— Έτσι λιπον, τελιόσαμε τιν επανάστασι!

— Στάσυ, αδερφε, μι θιάζεσε! ίπε ο δέφτερος, ι επανάστασι ακόμα δεν ετελίοσε. Θα ιδις πως έχυμε να πολερίζυμε ακόμα...

Κε ίχε δίκιο. Σε λίγο άρχισε ο εμφίλιος πόλεμος.

Κε ίστερα ακολύθισε ι καταστροφι.

Κάμποσα χρόνια αργότερα ανταμοθίκανε πάλι ι διό-τυς. Δύλεθαν τόρα σ' ένα εργοστάσιο. Επιδιόρθοναν κε καθάριζαν τυς αργαλις, πυ ίχαν σκυριάσι στον κερο τυ εμφίλιου πολέμου.

Αφτι τι φορα ο δέφτερος ίπε στον πρότο:

— Να, τόρα πια τελίοσε ι επανάστασι.

— Οχι, ίπε ο πρότος, θα επαναλάβο τόρα τα δι-κά-συ τα λόγια: ι επανάστασι ζινεχίζετε... Πρέπι αφτυς όλυς τυς αργαλις να τυς αντικαταστήσυμε με κενύργις, καλίτερυς. Πρέπι ι χόρα-μας απο καθιστεριμένι να γίνι ι πιο προχοριμένι σ' όλον τον κόσμo, γιατι αλις ι εχτρί-μας θα μας πνίξυν. Ι επανάστασι ζινεχίζετε...

Χτίζυμε.

Ι χόρα-μας απέραντι, μεγάλη,
μα κ' ι δυλιές-μας πιο πολες.

Φάμπρικες χτίζυμε, καμινεφτίρια
κε για τα τρένα-μας γραμες.

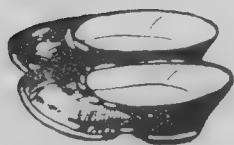
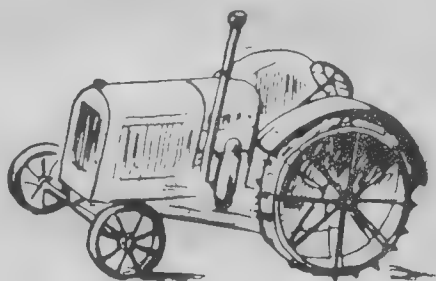
Τος κολχοζόκαμπος χιλιάδες
 τράχτορα σχίζυν κε περναν.
 Στο χτίσιμό-μας ο Οχτόβρις
 θεμέλια έβαλε γερα.

Τα εργοστάσια κε ι φάμπρικές-μας.

Κάθε έξι λεφτα
 το εργοστάσιο στο Γόρ-
 κι θγάζι κε κενύργιο
 αφτοκίνητο.

Κάθε έξι λεφτα στο
 Σταλινγκραντ ίνε έτιμο κ'
 ένα τράχτορο.

Δε θα προφτάσις να μετρίσις
 ος τα δέκα κε νά-συ έτιμο ένα ζεβ-
 γάρι γαλότσες.

στο εργοστάσιο πυ φτιάνουν παπού-
 τσια ένα ζεβγάρι παπούτσια,

ς' άλλο πάλι εργοστάσιο, μια τσαγιέρα.

Στα παλια τα χρόνια μονάχα στα παραμύθια γίνονταν τα πράματα έτσι γλίσγορα. Σήμερα όμως αφτο δεν ίνε παραμύθι, ίνε πραγματικότητα.

Σήμερα κε άβριο.

Κιτάζις σήμερα, θυνα άγρια. Κιτάζις άβριο, εργοστάσιο σοβιετικο.

Κιτάζις σήμερα, στέπες γιμνες. Κιτάζις άβριο, απέραντο σοβχόζι.

Κίταζες άλοτε απ' το αεροπλάνο: κάμπος απέραντος σαν κυβέρτα απο πολύχρομα κομάτια: τετραγωνάκια, τριγωνάκια, λυρίδες. Σε κάθε κοματάκι κε νικοχίρις.

Κιτάζις σήμερα, ο κάμπος πλατια σκεπαζμένος με πράσινα χαλια. Τα τράχτορα ίσιοςαν τον κάμπο, όργοςαν τα σίνορα, κε τα κσεχωριστα κοματάκια τον χοραφιον τα ένοςαν σε απέραντο κολχοζόκαμπο.

Εχι πυ άλοτες έτρεχε το ποτάμι, τόρα ιπςόνετε ιλεχτρικος σταθμος.

Εχι πυ άλοτες ίταν έριμο, σήμερα ασπρίζυνε ι κάμπι τυ μπαμπνηκυ.

Όπυ άλοτες ιπίρχαν απέραντα δάσι, δάσι απάτιτα, σήμερα απο κι περνάι περίφανι ι σιδεροδρομικι γραμι, πυ φέρνι στο εργοστάσιο, στο γιγάντιο πριονιστίρι.

Κε παντυ εργάτες, παντυ μηχανες κε καμινάδες, παντυ το θυιτο τις δουλιας, παντυ κίνισι κε χτίσιμο δίχος τέλος.

Φρουρόντας.

«Υτε μια πιθαμι κσένις γις δε θέλουμε. Μα κε αποτι δικί-μας γι ύτε ένα θερσόκι δικί-μας γι δε θα δόσουμε σε κανένανε», ίπε ο σίντροφος Στάλιν.

— Δε θα δόσουμε, απάντισαν ι εργάτες.

— Δε θα δόσουμε, απάντισαν ι κολχόζνικι.

— Δε θα δόσουμε, απάντισαν όλι ιεργαζόμενι.

Δινατος ο Κόκινος στρατός-μας. Ο Κόκινος στρατος φιλάι τι **χόρα τον Σοβιετ.**

Γράμα κρασνοαρμένυ.

Γιά-σας κε χαρά-σας αγαπιμένι-μυ πατέρα κε μάνα! Απ'τον Κόκινο στρατο σας στέλνο το μαχιτικό-μυ χερετιζμο.

Αφτι τι στιγμή διάβασα το γράμα-σας. Τυ κάχυ λιπάστε, πυ ιπερετο στον Κόκινο στρατο. Με κάλεσαν να ιπερασπίσο με το όπλο στο χέρι τι Σοβιετικί-μας Ενοσι. Κε ίμε πολι περίφανος γι'αφτο. Καμαρόνο πυ ακσιόθικα να γίνο πολεμιστις τυ εργατο-αγροτικυ Κόκινυ στρατυ.

Ροτάτε ποσ ζόμε;

Σικονόμαστε στις έκσι το προι. Μας κσιπνάι ι σάλ-πινκα. Νιδόμαστε κε αρχίζουμε διάφορες ασκίσις, για να δυναμόσουμε το κορμί-μας. Κολατσίζουμε κε τρόμε το μεσιμεριανό-μας στιν τραπεζαρία. Καθένας έχι δικό-τυ κσεχωριστο σερβίτσιο. Τριφι έχουμε τρις φορες τιν ιμέρα. Κε ι τροφί-μας ίνε πάντα καλι.

Ντινόμαστε κε ποδενόμαστε καλα. Στυς στρατόνες έχουμε μεγάλη καθαριότητα. Γυμναζόμαστε οχτο όρες τιν ιμέρα.

Γνωρίζομαστε με το ντυφέκι, το πολιβόλο, τις αντι-
ασφικσιογόνες μάσκες.

Εδο στον Κόκκινο στρατό-μος μαθένυμε γράματα, κάνυ-
με διαλέξεις, ομιλίες. Διαβάζυμε εφημερίδες.

Τον ελέφτερο κερό-μας τον περνύμε στι γονια τυ Λένιν.
Εκί έχι ντάμα κε ζκάκι κε άλα διάφορα πεχνίδια.

Σιχνα δίνυμε θεατρικες παραστάσις. Ο ίδιος ο κο-
μαντίρος-μας πέρνι μέρος σ'άφτες. Στιν ιπιρεσία κε στα
μαθήματα ίνε ο αρχιγός-μας' ιπαχύομε σ'άφτον χορις
αντίρισι. Μα στον ελέφτερο απ'τα μαθήματα κερο ίνε ο
καλύτερος ζίντροφος κε φίλος-μας.

Δικός-ζας Γιάνις Πετρας.

Ι ετιμότιτα τυ Κόκινυ αεροπόρου.

Αφτο πυ θα ζας ανιστορίζο έγινε στον κερο τυ
πολέμυ με τυς άσπρυς.

Απ'το επιτελίό πάρθικε διαταγι:

— Να πετάκσετε σε μέρος ακίντινο!

Κζέςπασε τρομερι μπόρα. Βροχι, χαλαζμος κόζμυ.
Κε το ιπικο τυ οχτρυ ίταν πολι κοντα. Ι αεροπόρι απο-
φάσιζαν να πετάκσυν. Ιστερα απο διο όρες πέταμα, με
όλι τιν τρομερι μπόρα κε τι δαρτι βροχι, κατόρθοσαν ι
αεροπόρι να φτάσυν στο προζδιοριζμένο μέρος.

Μονάχα ο αεροπόρος Γύρτιν καθιστέρισε μιαν όρα.

Ο Γύρτιν έχασε το δρόμο κε κατέβικε στα νότα τον
άσπρον.

Ι καζάκι το ίδαν το αεροπλάνο. Ετρεκσαν καμια
δεκαρια απ'άφτυς κε περικίχλοσαν τον αεροπόρο. Δεν
πρόσεκσαν όμοσ τα κόκινα άστρα στις φτερύγες τυ αε-

ροπλάνυ κε πέραν το δικό-μας αεροπόρο για ενκλέζο. Ι φορεσιά τυ Γύρτιν ήταν κιόλας ενκλέζικι. Ρύσιχα δε μιλούσε καλά, γιατί ήταν λετονος. Έτσι ι καζάκι τότε πέραν για ενκλέζο. Τυ διγίθικαν λιπον, πως κάπυ εκι κοντα στο σταθμο βρίσκετε το επιτέλιο τον καζάκον.

Ος το σταθμο ήταν κάπυ τρία χιλιόμετρα. Ο κόκινος αεροπόρος δεν τάχαζε. Μονάχα παρακάλεσε τυς καζάκους να τότε βοιθίσυν να φέρι το αεροπλάνο-τυ ος το σταθμο. Έτσι με τι βοίθιά-τους έβαλε ο κόκινος αεροπόρος το μοτορ σε κίνισι κι άρχισε ν'ανεβένι πσιλα. Σίνκερα απ'το μέρος τυ σταθμου φάνικε ένα μεγάλο απόσπαζμα ιπικυ άσπρον με τυς ακσιωματικούς-τυ. Ο κόκινος αεροπόρος πετύσε τόρα σαν πυλι πάνο απ'τα κεφάλια τυ οχτρυ.

Ιστερα απο μισι όρα βρισκότανε κιόλας ανάμεσα στις δικύς-τυ.

Κσένος κε δικός-μας.

Στρατιότις δικός-μας κε κσένος ανταμόσαν στι μάχι κ'ι διο.

Το ντυφέχι ο κσένος σικόνι για να ρίχσι νεκρο τον εχθρο.

— Κίτα τόρα, τυ λεί, θα συ δίχσο

Πος πολεμάο εγο, τόρα θα ιδις.

— Κάτο το όπλο, σίντροφε, πέτα

εχτρι δεν ίμαστε, μάθε-το, εμς.
 Δεν ανταμόνς εχτρο δο πέρα,
 μα θρίσκς ζίντροφο, φίλο, δικο.
 Οπος τ' αδέρφια-ςυ ίμε εργάτις,
 ζαν τον πατέρα-ςυ ίμε κ' εγο.
 Κράτα τα θόλια-ςυ, θα χρσιμέψυν,
 μ' αφτα να πέςυν πρέπι νεχρι,
 αφτι, πυ ζτέλυν για το πυνκί-τυς
 να σκοτοθύμε, εμς αδερφι.
 Το χέρι δόσε κ' έλαμαζί-μυ
 να τυς ζαρόζουμε κ' ι διο μαζι.
 Κε το πεδί-ςυ, ζαν το δικό-μυ
 λέφτερα πάνο ζτι γι να ζι.

Ι χόρα-μας.

Ιπάρχι ζτον κόζμο μια μεγάλη χόρα. Ινε ι πιο με-
 γάλι τυς γις. Ι χόρα αφτι ίνε ι ΕΣΣΔ.

Για να πας πεζος, απ' τι μιαν ακρι τυς χόρας τύ-

τις ος τιν άλινε, χριάζυντε τέξερα ολόκληρα χρόνια.

Αν ροτίσουμε με το ράντιο τιν ίδια στιγμή όλυς μαζί
τυς κάτικυς τις χόρας τύτις:

— Πιά όρα τις ιμέρας έχετε;

Ι πρότι θ' απαντίσουν: προι. Ι δέφτερι: μεσιμέρι.
Ι τρίτι: θράδι: Ι τέταρτι: έχυμε κιόλας νίχτα.

Αν τυς ροτίσουμε όλυς μαζί με το ράντιο:

— Πιά εποχι τυ χρόνυ έχετε;

Αφτι θα απαντίσουν άνικσι. Ι άλι χιμόνα.

Αν ροτίσουμε τυς κάτικυς τις χόρας τύτις:

— Σε τί ίστε πλύσι;

Ι πρότι θα απαντίσουν: σε σίδερο. Ι δέφτερι: σε
σιτάρι. Ι τρίτι: σε πετροκάρβυνο. Ι τέταρτι: σε μπαμπά-
κι. Κ' ι άλι σε νάφτα.

Αν τυς ροτίσουμε:

— Σε τί ίστε φτοχι;

Ι πρότι θα απαντίσουν: Σε σίδερο. Ι δέφτερι: σε
πσομι. Ι τρίτι: σε πετροκάρβυνο. Ι τέταρτι: σε νάφτα.
Κι ι άλι σε μπαμπόκι.

Πρέπι να κυθαλίσυμε σιτάρι, εκι πυ δεν έχυμε.

Πρέπι να φέρυμε μπαμπάκι, εκι πυ δεν ιπάρχι.

Πρέπι να φέρυμε νάφτα, πετροκάρβυνο, σίδερο,
εκι όπυ δεν ιπάρχυν απ' αφτα.

Ο σιδερόδρομος.

Τρίπιζε θυνα ο άνθρωπος, ίσιωσε κιλάδες, έχτισε
γέφυρες. Εφτιαξε ίσιο, ολόϊσιο δρόμο, σάμπος νάστρο-
σε πανι.

Πάνο στο πανι αφτο έβαλε ατσαλένιες ράγιες. Κε
στις ράγιες πάνο σιδερένια μηχανι με καπνοδόχο, καζά-
νι κε πέτσχο.

Ρίχνουν στο πέτσικο κσίλα ί πετροκάρβυνο κε στο καζάνι βάζουν νερο.

Κε ι μηχανι τρέχι δίχος άλογα κ' έτσι γλίγορα, πυ κανένα άλογο δε μπορι να παραβγι μαζί-τις στο τρέκσιμο.

Κάνι ος πενίντα χιλιόμετρα τιν όρα.

Τρέχι ι μηχανι, τραβόντας πίσο-τις τα θαγόνια. Αλα γεμάτα επιδάτες, κε άλα καταφορτομένα με πραμάτιες.

Ο πιονιέρος Αμπροσίμοφ.

Πιγένοντας απ' το χοριό-τυ στο σχολιο ίδε ο πιονιέρος Αμπροσίμοφ σπαζμένι μια ράγια τις σιδεροδρομικis γραμis. Το τρένο πλisiäζε. Εβγαλε τότε ο Αμπροσίμοφ τι γραβάτα-τυ, τιν έδεσε σ' ένα κσίλο κ' έκανε σινιάλο. Το τρένο γλίτοσε απ' τιν καταστροφι.

Δίπλα στις ράγιες τις σιδερένιες,
όπου χορίζαν ένα χοριο,
ο Αμπροσίμοφ ο πιονιέρος
προι τραβύσε για το σχολιο.
Μες' απ' το δάσος αντίκρι, νά-το,
το εκsπρες έρχετε τρέχι μ' όρμι,
σφιρίζι, τύφες καπνο πετάι,
σφισα, ατσάλινο σάμπος πυλι.
Σ' αφτο αντίκρι στέχετε κsάφνυ
ο πιονιέρος-μαs κε τί να δι!
χοματιαζμένο, νά το ατσάλι
τις ράγιαs χάμυ κίτετ' εκι!
Ολεθρος θέθεος.
Εδο σισορα.
Βάρδια πιονιέρικι

μπρος στὶ δουλιὰ!
Κερό δε χάνει ὁ πιονιέρος
λίνει ἀμέσως κε στὶ στιγμὴ,
τον κόκινό-το το λεμοδέτι
σιμέα κἀν κε προχορί. •
Στὶ μέσι στέκετε ἐκὶ το δρόμου
κε τὶ σιμέα πσιλα κρατὰ.
Τὸ κίντινὸ δίχνη σ' αὐτοὺς σινιάλο
κε προλαβένει τὶ σιφορά.
Τὸ εκπρες, ἀλυσόδετο
λες, σταματα,
στὶ ράγια πὺ ἐσπασε
στέκει μπροστα.
Ἐφτις ἀντιλάλιστα
χτίπι, σφιριες·
τὶ γραμὴ διορθόσανε,
δρόμο το εκπρες.

Τὸ σινιάλο.

Ὁ Σίμος, ὁ φίλακας τὶς σιδεροδρομικὲς γραμὲς, ἐρχόταν κίνει τὶ στιγμὴ ἀπ' το δάσος. Ὁ ἴλιος κόντεθε νὰ βασιλέψει. Γίρο ἱσιχία μεγάλι.

Λίγο ἀκόμα κε θάφτανε στὶ γραμὴ, ὅταν ἀκουσε κἀπὺ ἐκὶ κοντὰ ἕναν κρότο, σα νὰ χτιπύσαν σίδερο. Ὁ Σίμος γλιγόρεψε το θίμα-το. «Τὶ νᾶνε ἀραγε», σκέφτηκε.

Σε λίγο θρυσκόταν κιόλας μπροστα στὶ σιδεροδρομικὲς γραμὲς. Κάνει ἔτσι κε τί νὰ ἴδῃ: ἕνας ἀνθρώπος καθόταν ἀνακύρχυδα κε κἀτὶ ἔκαμε. Τόνε ζιγόνι περπατώντας στὰ νίχια. «Σίγουρα κάποιος θὰ κλέβῃ τὶς βίδες», ἴπε ἀπο μέσα-το. Σε λίγο ὅμως τόνε βλέπει νὰ σικόνετε μ' ἕνα λαστὸ στὸ χέρι.

Ο άνθρωπος δεν τον ίχε πάρι μυρδια το Σίμο. Έτσι
βάζι το λoστο κάτω απο τι ράγια κε τίνε λιγα. Τυ Σί-
μου τυ σκοτίνιασαν τα μάτια. Θέλιζε να φονάξει, μα τυ
ίταν αδίνατο να θγάζι φωνι. Ορμα τότε καταπάνο-τυ.
Ο άνθρωπος όμως με το λoστο κε μια κλιδαρια στο
χέρι τ'όθαλε στα πόδια κε κυτρουβάλιζε απ' τιν άλι
πάντα τις γραμεις.

Σε λίγο νά κ' έρχετε απο μακρια το επιβατικο τρέ-
νο. Ινε ανάνκι να το σταματίσι. Μα πός! Σιμέα δεν
κρατι στο χέρι. Να διορθόσι πάλι τι ράγια, έτσι δίχος
εργαλία, αδίνατο! Τρέχι για το σπιτάκι-τυ. Ακσαφνα
όμως ακύι τι σιρίνα τις φάμπρικας. Εκσι ι όρα. Κε το
τρένο θα περάσι στις έκσι κε διο λεφτα! Τρέχι με το μιαλο
σκοτιζμένο. Τι θ' απογίни άραγε! Φτάνι στο μέρος πυ
ίταν ι λιγιζμένοι ράγια. Εκσι κοντα βλέπι σκορπιζμένες
θέργες. Σκίθι κι αρπα μια θέργα. Αφυνκράζετε: σφί-
ριγμα μακρινο... κσαναφυνκράζετε: ι ράγιες άρχισαν να
τρέμυν ριθμικα. Να τρέκσι, δεν τυ μένι πια δίναμι. Στα-
μάτισε κάπυ διακόσια μέτρα μακρια απ' το φοβερο μέ-
ρος. Μα νά, σαν κάπιο προς να τυ φότιζε το σκοτιζμέ-
νο μialό-τυ.

Βγάζι μάνι-μάνι το καπέλο-τυ, πέρνι απο μέσα το
μαντίλι-τυ, τραθα απ' τιν πάντα τυ ποδιάματός-τυ το
μαχέρι κε το μπίγι στο αριστερό-τυ μπράτσο, λίγο πά-
νο απ' τον άνκωνα. Το έμα πίδιχε εφτις μπόλιχο κε
ζεστο. Με το έμα τύτο μύσκεπσε το μαντίλι-τυ, το τί-
νακε ίστερα για ν' ανίξει, το έδεσε στι θέργα πυ
κρατούσε κε σίχωσε πσιλα τιν «κόκινι σιμέα».

Στέχετε τώρα ανάμεσα στις ράγιες κε κυνάι τι σι-
μέα. Κε νά, το τρένο πυ φάνικε. Το έμα όμως τρέ-
χι κε όλο τρέχι. Ο Σίμος φέρνι το πλιγομένο χέρι-τυ

στο στίθος. Προσπαθι να κλίσι τιν πλιγι. Τυ κάκυ όμος. Το έρα εκσακολυθι να τρέχι ποτάμι. Ο Σίμος με πόνο πσιχισ εκέφτετε: «Δε θα βαστάκσο, θα μυ πέσι απ' το χέρι ι σιμέα». Κι αλίθια τα μάτια-τυ σκοτίναςαν κ' ι σιμέα έπεσε. Ο μηχανοδιγος όμος πρόφτασε κε τον ίδε.

Το τρένο σταμάτισε. Ι επιβάτες πίδικσαν απο τα θαγόνια κε τρέχυν προς το μέρος, πυ ήταν πεζμένος ο Σίμος. Κιόταν χάμο κσαπλομένος κε δίπλα-τυ το ματομένο μαντίλι δεμένο στι θέργα.

Ο τιμονιέρης.

Το βαπόρι γιρνα απο μεγάλο τακσίδι. Ινε γεμάτο επιβάτες. Σε λίγο θα πλεθρίσι κióλας στιν αποβάθρα. Τι στιγμι αφτι θγένι ο πλιάρχος διαστικος απ' τιν καμπίνα-τυ, καλι κοντά-τυ ένα νάφτι κε τυ λέι:

Απ' τ' αμπάρι έρχετε καπνος. Τρέχσ κε δεσ, τί σιμβένι! Ετρεκσε ο νάφτις κε σε λίγο γιρνόντας αναφέρ-νι στον πλιάρχο:

— Πιρκαγια!

Δεν τιν πέραν ίδιςι νορίτερα κ' έτσι ολόκληρο τ' αμπάρι κεότανε. Ι τρομερι ίδιςι διαδόθηκε στο λεφτο ανάμεσα στους επιβάτες.

Στο μετακσι σικόθηκε άνεμος κ' ι πιρκαγια δινάμοζε. Απ' τις χαμπίνες μετάφεραν τα πεδια κε τις γινέκες σε άλλο μέρος, πιο ασφαλιζμένο. Ο κίντινος ολοένα κε μεγαλύτενε. Το βαπόρι τραβύσε ολοταχος για τιν παραλία. Ο τιμονιέρις, πάνο στι γέφια, κρατύσε όπος κε πριν το τιμόνι, οδιγόντας το βαπόρι προς τιν αποβάθρα. Ι φοτια ίχε φυντόσι περισσότερο κάτω απο τι γέφια, απ' το μέρος διλαδι πυ στεκόταν ο τιμονιέρις. Απο στιγμή σε στιγμή περίμεναν, πως ι φοτια θ' ανκάλιαζε το μέρος αφτο, πυ στεκόταν ο τιμονιέρις.

Ι πιρκαγια όλο κε δινάμονε, όλο κε πιο πνιχτικι γινόταν ι κάπσα. Ι νάφτες ετίμαζαν τα σσιθια για τις γινέκες. Ι άντρες έβγαζαν τα ρύχα-τους κ' ετιμάζονταν να ριχτουν στι θάλασα... Το βαπόρι όλο κε πλσιιάζι τιν παραλία. Κι απο εκι έρχυντε σε βοίθια τυ βαποριου θάρκες.

— Τιμονιέρι! φόνακσε ο πλιάρχος.

— Στις διαταγές-σας, καπετάνιο, — απάντισε κρατόντας πάντα γερα το τιμόνι.

— Μπορις να μίνις στι θέσι-συ πέντε λεφτα ακόμη;

— Θα προσπαθίσο! — απαντα.

Κε ι φοτια όλο κε πλσιιάζι, όλο κε φυντόνι. Πίσο απ' το μάθρο καπνο ο τιμονιέρις ακύι τα λόγια τυ πλιάρχου:

— Ι γινέκες κε τα πεδια, μπρος, στις θάρκες! Ι άλι ριχτίτε στι θάλασα.

«Σοθίκανε», σκέφτικε ο τιμονιέρις κε ρίχνετε κι αφτος στι θάλασα.

Πός πετυν.

Σα στρόβιλος ανεβένυν ι αεροπόρι απ' τι γι τυ
ψιλυς πάνο σε μετάλινα πυλια. Κάτο φένυντε πολι-
τίες, χορια, κάμπι, λόφι, ασιμένα ποταμάκια. Μα πός
έμαθαν να πετυν; Έδο κε 300 χρόνια ένας χορικος
έκανε μια εφέβρισι: διο φτερα. Με τα φτερα αφτα δο-
κίμασε να κατεβι πετόντας απο ένα ψιλο μέρος. Ι
σιντοπίτες-τυ, πυ τον πέραν για τρελο, τον ερίμακσαν
στο κσίλο κε τύσπασαν τα φτερα.

Στιν πόλι Ριαζαν ένας άλος εφεβρέτις, ο Φύρβιν,
κατάφερε να σικοθι στον αέρα. Εφτιασε μια μεγάλι σφέ-
ρα κε τίνε γέμιζε καπνο. Στι σφέρα τύτι προσάρμοσε
μια θιλια, κάθισε μέσα κι ανέβικε ψιλιότερα κι απ' τις
σιμίδες. Ο αγέρας παράσιρε τι σφέρα κε τιν έρικσε πά-
νο στο καμπαναριο. Ο Φύρβιν αρπάχτικε απ' το σικινι
τις καμπάνας κ' έτσι γλίτοσε απ' το θάνατο. Ι παπά-
δες διάδοσαν πως το χορικο τον σίκωσε στον αέρα ο
«όκσο απ' έδο», γι' αφτη θάπρεπε ί να και ί να θα-
φτι ζοντανος. Ο Φύρβιν μόλις τα κατάφερε να γλιτόσι
τι θανατικι πινι.

Ι απλι άνθρωπι δε μπορούσαν τότε να καταλάβουν,
πιά ήταν ι δίνامي, πυ σίκωσε τι σφέρα στον αέρα. Μια
τέτια σφέρα ο αερονάφτις δε μπορούσε να τιν οδιγίσι
όπου ήθελε.

Εμαθαν ι άνθρωπι να πετυν, μα για πολιν κερο δεν
κατόρθοναν να βρυν τον τρόπο, πυ μ' αφτόνε θα μπο-
ρύσαν να κιθερνυν το πέταμα· να πετυν διλαδι όπου θέλυν.

Κι αφτο όμος με τον κερο το κατόρθοσαν ι άνθρω-
πι. Σίμερα φτιάνυντε αερόπλια-πιδαλιωχόμενα, όπος τα
λεν, πυ τα κατεφθίνυν ι αεροπόρικε τα οδιγυν όπου θέλυν.

Ι άνθρωποι έμαθαν να φτιάχνουν κε αεροπλάνα. Το αεροπλάνο πετα με τι βοίθια τις προπέλας ί τυ έλικα, όπως τότε λεν αλιος.

Ι προπέλα τυ αεροπλάну δυλέβι με τι βοίθια τυ κινιτίρα ί τυ μοτορ. Με το τιμόνι μπορι κανις να οδιγίσι το αεροπλάνο κε προς τα πάνω κε προς τα κάτω, μα κε προς όπια κατέφθινσι θέλι.

Ι εργάτες τυ αέρα.

Ι σπορα.

Το αεροπλάνο πετα πάνω απο τον κάμφο κε κάτω απο το αεροπλάνο σάμπος ν' απλόνετε καταχνια. Ίνε ι σπόρι, πυ ρίχνι το αεροπλάνο στι γι. Πετα απο τι μιαν άκρι ος τιν άλινε κε σπέρνετε μια λυρίδα τυ κάμ-
που. Γίρνα πετόντας πίσο προς τιν άλι άκρι, σπέρνετε άλι μα.

Ένα τέτιο πέταμα δεν ίνε καθόλυ έφκολο. Πρέπι να πετα χαμιλα κε όλο ίσια. Αλιος μπορι ν' αφίσι λυ-
ρίδα άσπαρτι, ί να χτιπίσι το αεροπλάνο στι γι κε να σπάσι. Ι αεροπόρι-μας όμος έχυν σπυδάσι καλα τι δυλια τύτι. Πολα χοράφια-μας σπέρνουντε σίμερα με αεροπλάνο.

Ο αγόνας ενάντια στα βλαφτικα έντομα.

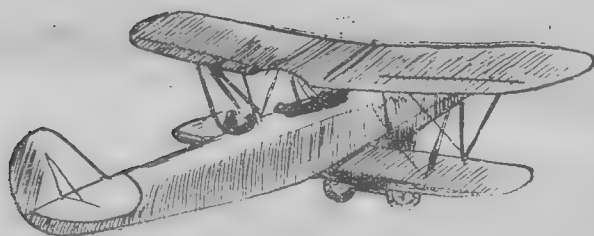
Στους απλυσίαστους, στus πικνοφιτεμένους απο καλάμια θάλτυς ζύνε τα κυχύλια τις ακρίδας. Σα θα θγι απ' αφτα ι ακρίδα κε μεγαλόςι, θα σικοθι σα μάθρο σίνεφο κε θα πετάκσι στus κάμπος. Οπυ κι αν καθίσι, θα φέ-
ρι μεγάλι καταστροφι, γιατι κατατρώι ος τι ρίζα κάθε πρασινάδα, κάθε σπαρτο. Νά όμος πυ έρχετε σε βοίθια

το αεροπλάνο. Πετα πάνο απ' τ'α θαλτοτόπια α'ρτα κε
ρίχ'νι σα βροχι ένα φαρμακερο ιγρο. Έτσι κ'σολοθρέβετε
ι ακρίδα.

Ανιχνέβυν τυς πάγυς.

Απέραντος ο Βόριος Παγομένος Οκεανος δρέχ'ι τι
χόρα-μας απ' το βορα.

Ος τόρα ο οκεανος α'φτος ήταν νεκρος: τα καράβια
δεν ετολμύσαν να τακσιδέψυν ανάμεσα απ' τυς πάγυς
κε μονάχα ι θαλασινι ελέφαντες, ι φόκες κε ι άσπρες
αρκύδες πλανιόνταν πάνο στ'υς πάγυς-τυ.

Σίμερα όμος ο παγομένος α'φτος οκεανος έγινε δρό-
μος-μας: κάθε καλοκέρι ολόκληρο καραβάνι απο θαπόρια
περνα απ' τ' ακρογιάλια-τυ. Πιός ίνε κίνος πυ βοίθισε
να δαμαστυν ι πάγι; Το αεροπλάνο. Πετα μπρος απ'
το θαπόρι κε ανιχνέβ'ι το δρόμο ανάμεσα απ' τυς πά-
γυς. Κι αν κανένα καράβ'ι τίχ'ι να πάθ'ι καμια σ'ιφορα,
το αεροπλάνο ίνε κίνο, πυ θα τυ δόσ'ι τιν πρότ'ι βοίθ'ια.

Το αεροπλάνο.

Με τ' ατσαλένια-του φτερα
όλο ψιλα, ψιλα, ψιλα
το ατσαλένιο-μας πυλι
στα σύνεφα πετα.

Πσιλα, ψιλα, όλο ψιλα
το ατσαλένιο το πυλι πετα.

Τιν αστραπι κε τι θροχι
πετα για νάχι τέρια
κε σιντροφια τ' αστέρια.

Ενιγμα.

Τρίβι, τριβόνε δέν ίνε.

Πετα, ωχη δέν ίνε.

Κινάβα στι ράχι-τυ άχολο δέν ίνε.

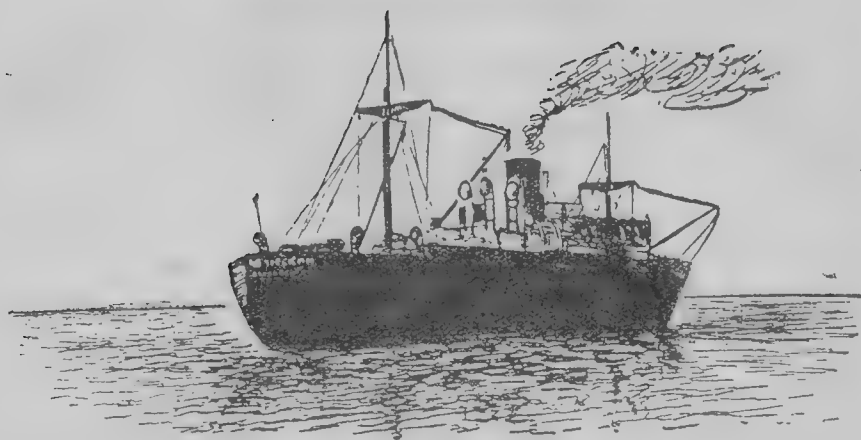
Τι ίνε;

Ι ίροες τυ «Τσελιύσκιν».

Το θαπόρι «Τσελιύσκιν» στάλθηκε σε μακρινι κε δίσκολι αποστολι: να εκξερεβνίσι το Μεγάλο θαλασινο δρόμο τυ Βορα. Αρχιγος τις αποστολις ήταν ο Οτο Γιώ-λιεθιτς Σμιντ κε πλιάρχος τυ θαποριυ ο Βορόνιν.

Πλεί το «Τσελιύσκιν» κι όσο προχορι, τόσο κε περισότερος πάγυς σιναντα στο δρόμο-τυ. Κι απο όρα σε όρα ι πάχι γίνοντε πιο θαρι, πιο φοθερι. Χιμυν προς το θαπόρι απ' όλες τις μεριες. Έτσι όλο κε δι-σκολότερα μπορι κι ανίγι δρόμο ανάμεσα απ' τυς πάγυς.

Κε νά, στις 13 τυ Φλεθάρι άρχιζαν ι πάχι να κι-

νιέντε με τρομερο θυιτο. Προχορύσαν βαρι κατα το πλίο, χιμόςαν πάνο-τυ, σα νάθελαν να το καθαλικέψυν.

Ετσι, για μια στιγμή, ακύστηκε ένα τρομερο κράν! κε στην αριστερι πλεθρα τυ καραβιυ άνιχε μια μεγαλι σκιζματια. Απο κι όρμισαν μέσα στ' αμπάρια τυ «Τσελιόςκιν» τα νερα κε τα θρίματα τυ πάγου. Τότε ο πλί-αρχος Βορόνιν έδοκε το παράνκελμα:

— Ολι πάνο στον πάγο!

Κυθαλυν ι τσελιωσκινίτες τα τρόφιμα, ξέρνυν κε κσε-φορτόνυν τις σκινες, τα παπλόματα—γύνες, κιλυν θα-ρέλια γεμάτα νάφτα.

Το βαπόρι ίστερ' απο λίγο βύλιακε. Κε ι άνθρωπι μένυν μονάχι πάνο στον πάγο, ανάμεσα στα ατελίστα χιόνια, το κρίο κε τις θίελες τυ Βόριυ Παγομένου οκε-α-νυ. Ανάμεσά-τους ίνε κε γινέκες, μα κε πεδια πολι μικρα.

Οστόσο ι τσελιωσκινίτες δε χάνυν το ιθικό-τους. Απ' τιν ίδια στιγμή κε χορις να χάσουν καθόλυ κερο άρχισαν να φροντίζυν για τιν αποκατάστασί-τους πάνο στον πά-γο. Σε λίγο ίχαν κιόλας στιμένες τις σκινες καθος κε τον ασίρματο.

— Εμεις στίναμε τις σκινες μακριά απ' τι σκιζμάδα, που κατάπιε το «Τσελιύσκιν» — διηγίετε ο τσελιωσκινίτης Α. Μιρόνοφ — κε αποτραβύσαμε τα κσεφορτομένα πάνο στον πάγο τρόφιμα, ρυχικά, κάψιμι ήλι. Ο αρχηγος το «Τσελιύσκιν», ς. Σμιντ, ιδοπύσε με το ράντιο, προς το «Τσελιύσκιν» βύλιακε.

Με μερικά σιντρίμια του καραβιου κε με σανίδια φτιάσανε ι τσελιωσκινίτες παράπιγμα για τους αδίνατους. Ι άλι αποκαταστάθηκαν στις σκινες.

Το χειρότερο ήταν να ετιμαστι μια πλατείτσα (αεροδρόμιο), όπου θα μπορούσαν να προσγειοθουν τ' αεροπλάνα. Δύλεψαν πολλοι για να το φτιάσουν. Ιστερα έστισαν έναν κσίλινο πέργο, για να μπορουν τ' αεροπλάνα ν' ανακαλίψουν έφκολα την κατασκίνοςι. Στην κορφι του πέργου ήπσοσαν τι ςοβιετικι ςιμέα.

Στις 27 του Φλεθάρι έγιναν μεγάλες χαρες στην κατασκίνοςι: ήρθε ραδιοτιλεγράφιμα απ' το ς. Στάλιν κε τα μέλι τις κιθέρνιςις.

«Στους τσελιωσκινίτες ήροες στέλνουμε θερμο μπολ-σεθίκικο χερετιζμο. Παρακολουθόμε με θαμαζμο τον αγόνα-σας ενάντια στα στιχία τις φίςις κε πέρνομε όλα τα μέτρα για ν'άχετε ζίντομα βοίθια. Ι πεπίθιςί-μας ήνε ότι θα φέρετε ςε έςιο πέρας τι δοκσαζμένι-σας αποστολι κε ότι στην ιστορία του αγόνα για την κατάχτιςι τις Αρχτικις θα γράψετε κενύργιες δοκσαζμένες ςελίδες».

Ι ζοι πάνο στον πάγο ήταν δίσκοι. Σκοτάδι κε παγονια απ' τι μια μερια. Απ' την άλι το ρέμα όλο κε παράξερνε τον πάγο ανιχτα, προς τον οκεανο.

Ι ζοί-τους, απο στιγμι ςε στιγμι, κιντίνεθε, κι οστόσο δεν παρατύσαν τι δουλια. Δύλεθαν κε πάνο ςτι δουλια γε-λύσαν κε χοράτεβαν.

Τίποτε δεν τος τρόμαζε. Πίστεθαν σταθερα, πως το κόμα κε ι σοβιετικι εκσυζία θα τος εβοιθύσε.

Περίμεναν έφθιμι τι βοίθια κε δύλεθαν.

Οστόσο τος ήταν πολι δίσκολο να διατιρυν τιν πλατείτσα-τους τιν προοριζμένι για τιν προσγίοσι τον αεροπλάνον. Μιά τίνε σκέπαζαν ι χιονοθίελες, μιά σκιζόταν ο πάχος μπροστα στην πλατείτσα κι άλλοτες πάλι σκιζόταν ι ίδια.

Καθαρίζανε κενύργιον τόπο, φτιάνανε κενύργιο αεροδρόμιο κε περίμεναν... Περίμεναν αεροπλάνα...

Τον ίδιο ακριβος κερο πετύσαν απο παντυ αεροπόρι σε βοίθιά-τους. Τος εμπόδιζαν όμος ι θίελες, τος εμπόδιζαν ι ομίχλες, τος εμπόδιζαν τα χιόνια κε ι παγονιες. Οστόσο ι αεροπόρι δεν υποχορύσαν. Ανάμεσα απ' τις θίελες, τος χιονοστρόβιλος κε τιν αντάρα πετύσαν τα αεροπλάνα σε βοίθια τον ναθαγον τυ «Τζελιύσκιν».

Στις 5 τυ Μάρτι ιδοπιύσαν απ' το αεροδρόμιο, πως πάνο απ' τιν κατασχίνοσι φάνικε αεροπλάνο. Ολι κσεκίνισαν για το αεροδρόμιο.

Ακσαφνα αντίχισε μιά φωνι:

— Α-ε-ρ-ο-πλά-νο! Υρα!

— Αεροπλάνο! Μας ανακάλιψαν, μας βρίκανε.

Πολι φιλιόνταν μετακσί-τους. Αλι έκλεγαν...

— Μας ανακάλιψαν.

Κε το αεροπλάνο θυίζοντας δινατα με τος διό-τυ κινιτίρες πέρασε χαμιλα πάνο απ' τιν κατασχίνοσι, έκανε ένα γίρο πάνο απ' το αεροδρόμιο κε προσγιοθήκε.

Με τιν εντολι τυ Σμιντ το αεροπλάνο πίρε πρότα τις γινέκες κε τα πεδια.

Ός τις 10 τυ Απρίλι ι αεροπόρι στάθηκε αδίνατο να προσγιοθουν στιν κατασκίνοσι τον ναθαγον. Τυς εμπόδιζαν ι θίελες, ι ομίχλι κε ι παγονια.

Όλος υ κόζμος παρακολουθύσε με αγωνία τιν προσπάθια τύτι τον αεροπλάνον. Όλι ι σοβιετικι πολίτες ζύσαν τι ζοι τον αεροπόρον κε τον ναθαγον. Ι εφιμερίδες γίνονταν ανάρπαστες. Ο κόζμος ίθελε να μάθι τί απόγινε με τυς ναθαγυς, πόσι ζόθικαν.

Στις 10 τυ Απρίλι κσαναφάνικην αεροπλάνα πάνο απ' το αεροδρόμιο.

Σε τέσερις μέρες μέσα πέντε αεροπλάνα πέραν πάνο απ' τον πάγο όλυς τυς ναθαγιζμένυς τυ «Τσελιώσκιν». Στις 13 τυ Απρίλι έπερναν τυς τελεφετύς έκσι. Ι τσελιωσκινίτες ίχαν μαζί-τυς οχτο σκιλα. Ι αεροπόρι τα πέραν κι αφτα.

Πέτακσαν τ' αεροπλάνα, κε πριν πάρυν το δρόμο τυ χοριζμυ, έκαναν πάνο απ' τιν κατασκίνοσι ένα αποχερετιστίριο γίρο.

Κάτο εκι, πάνο στον πάγο κιμάτιζε μεγάλι ι κόκινι σιμέα τις χόρας τον σοβιετ.

Ι αεροπόρι δύλεψαν απσιφόντας τι ζοί-τους. Δε σκέφτονταν τος κίντινους κε σιχνα χορις καμιαν ανάπα-πσι, ενα μόνο ίχαν στο νύ-τους: πός να σόςουν το γλιγο-ρότερο τος τσελιουσκινίτες.

Ολόκληρι ι χόρα υποδέχτικε με μεγάλι χαρα τι σο-τιρία τον ιαθαγον τυ «Τσελιύσκιν».

Ολος ο κόσμος θάμαζε τιν αντρία κε τιν τέχνη τον σοβιετικον αεροπόρον, τον ιρόον τις Σοβιετικίς Ένοσις.

Ι φίλι τυ «Μακσιμ Γόρκι».

Ίταν στις 19 τυ Ιούνι. Μέρα ζεστι, ιλιόχαρι. Χιμέ-νος στους δρόμους τις Μόσχας ο κόσμος χαρύμενος, γιορ-τιάτικος, ντιμένος τα γιορτινά-τυ, υποδέχονταν τος ίροες τυ «Τσελιύσκιν».

Μπροστα στο σχολιο, το στολιζμένο με σιμέες, μα-ζέφτικαν, με τι δασκάλα-τους επικεφαλis, μια ομάδα πε-δια, μαθητες τις δέφτερis τάκσις.

Τα πεδια έβλεπαν πσιλα προς το μέρος, απ' όπου ακυόταν θριαμβεφτικο, το δυνατο θυιτο τον αεροπλάνον.

— Ίκοςi... τριάντα... πενίντα... μετρυν τα πεδια.

— Πο πο, τι μεγάλο αεροπλάνο! Κίτα, πάνο στα φτερά-τυ ίνε το γραμένο: «Μακσιμ Γόρκι». Τί γίγαντας! Κε πός θυίζι, τ' άλα δεν ακύοντε καθόλυ... Για κίτα πόσο μικρα ίνε τ' άλα διο.

— Δεν ίνε μικρα, ίπε ο Νίκος, έτσι φένυντε δί-πλα στο άλο.

— Πός σας φένετε, πεδια, ίνε όμορφο; ρότιζε ι δασκάλα, ι Μαρία Ιβάνοβνα. Ίνε το κενύργιο σοβιετικο αεροπλάνο, το πιο μεγάλο στον κόσμο. Το αεροπλάνο-μας αφτο, το έφτιασε με εράνυς όλι ι χόρα. Όλι έδοςαν

γι' αφοτο λεφτα: κε ι εργάτες κε ι κολχόζνικι κε ι ιπά-
λιλι...

— Κε τος πιονιέρους, τος κσεχάσανε, τος κσεχά-
σανε τος πιονιέρους; φόνακσε ι Ζίνα.

— Κε ι πιονιέρι θέβεα... έδοκαν κι αφοτι... Ο ριν-
γραφέας Μιχαίλ Κολτσοφ, πρότος αφοτος ρκέφτικε, πως
έπρεπε να γίνι ένα τέτιο αεροπλάνο κ' έγραψε γι' αφοτο
στιν εφιμερίδα. Ολι όσι το διάβασαν ενθουσιάζστικαν κι
άρχισαν να προσφέρνουν λεφτα.

Έτσι φοτιάστηκε το αεροπλάνο.

Μέσα, το αεροπλάνο αφτο, τα έχι όλα: κινιματογράφο, ασίρματο τιλέγραφο, τιλέφωνο, ακόμα κε τιπογραφίο. Ίνε αεροπλάνο ανκιτάτσιας. Το φκιασίμό-του το ανάλαβε ο κσαχυστος ιντζινιέρος Τύπολεφ. Πολα εργοστάσια κε πολι εργάτες δύλεψαν για να φκιαχι το αεροπλάνο αφτο. Κε φκιαχτικε ολόκληρο στα δικά-μας, τα σοβιετικά εργοστάσια.

— Πολι ενδιαφέρο θάταν να το ιδι κανις απο κοντα, έλεγαν τα πεδια.

— Δίχος άδια δε θα μας αφίσυν, ίπε ο Κόλιας.

— Δοκιμάστε να γράψετε γι' αφτο στο σίντροφο Κολτσοφ, σιθύλεψε ι Μαρία Ιβάνοβνα.

Τιν ίδια μέρα τα πεδια στίλανε γράμα.

Στιν εφιμερίδα «Πράβντα». Στο σιγραφέα Κολτσοφ. Κε το γράμα έλεγε:

— Ακριθέ-μας σίντροφε Κολτσοφ. Επιθυμούμε πολι να ιδύμε απο κοντα το αεροπλάνο «Μακσιμ Γόρκι». Ο Κόλιας μας ίπε, πως χορις άδια δε θα μας αφίσυν να το ιδύμε. Σε παρακαλούμε πολι να μας γράψις, αν μπορύμε να το επισκεφτύμε μαζί με τι δασκάλα-μας, τι Μαρία Ιβάνοβνα.

Ι φίλι το „Μακσιμ Γόρκι“, μαδιτες τις δέφτερις τάξις το μοσχοβίτικυ σχολιυ.

Τα πεδια πέραν τιν άδια κε πέραν να ιδυν το αεροπλάνο. Απο μακρια τυς φάνικε σαν πελόριο πυλι. Τ' ασιμένια λέπια τον φτερόν-του στραφτοκοπύσανε στον ήλιο. Πάνο στο ένα-του φτερο μπορύσαν να χορέψυν όλα τα πεδια τις δέφτερις τάξις κε πάλι θα περίζεθε τόπος, για να πέκυνε κε μπάλα.

Απο μια μικρι σκαλίτσα ανέβικαν τα πεδια στο αεροπλάνο κι άρχισαν να το περιεργάζυντε.

Ερικσαν μια ματια στιν καμπίνα τον πιλότον. Ι πι-

λότι ήταν στις καμπίνες κε για κάτι σιγομιλούσαν. Έπιτα πέρασαν στο διαμέριζμα τον επιβάτον. Μερικα απ' τα πεδια κάθισαν στις πολιθρόνες κε δεν τος έκανε καρδια να φύγυν. Έπιτα όμος όλα μαζι τα πίγαν να ιδυν τυ ράντιο, τον κινιματογράφο, το τιπογραφίο, τιν τραπεζαρία κε τι βιβλιοθήκι.

Όλα τα ίδαν τα πεδια. Μίλισαν ακόμι κε με το τιλέφωνο· απ' τιν καμπίνα τον πιλότον ζίτισαν το τιπογραφίο.

Στο διαμέριζμα τυ ράντιω ο μηχανικος καταγινόταν να τοποθετίσι το ραδιόφωνο, πυ μ' αφτο θα γίνυντε ι εκπομπες προς τι γι. Στο τιπογραφίο τιπονόταν ι εφιμερίδα τυ αεροπλάνυ. Όλα ήταν τόσο ενδιαφερτικα, πυ τα πεδια δεν ίκσεραν τί να προτακιτάκσυν.

Τα πεδια δεν ίχαν όρεκσι να φύγυν. Ιθελαν κε αφτα να πετάκσυν με το πελόριο αφτο αεροπλάνο. Μα στο τέλος ίπαν:

— Ας ίνε, φτάνι πυ φκιάστηκε, όλο κε θα μας δοθι κάποτε ι εφκερία να πετάκσόμε κ' εμς μ' αφτο.

Μα ι εφκερία αφτι δεν τος δόθηκε, γιατι το αεροπλάνο αφτο, πυ ίταν καμάρι όλον τον εργαζομένον τις χόρας-μας, καταστράφηκε. Ι σιφορα έγινε στις 18 τυ Μάι 1935.

Όστόσο τα πεδια σίντομα θα θρυν τιν εφκερία να πετάκσυν με παρόμιο αεροπλάνο. Γιατι ίστερα απ' τιν καταστροφι ι εργαζόμενι τις χόρας-μας σκέφτικαν, πως ι χόρα-μας δεν έπρεπε να μίνι χωρις τέτιο αεροπλάνο. Κε οργάνοσαν μέσα σ' όλι τι χόρα εράνυς. Σε λίγυς μίνες μέσα, το ποσο πυ μαζέφτικε, έφτασε τα 70 πάνο-κάτο εκατομίρια ρύμπλια. Έτσι το κόμα κε ι κιβέρ-

νισι αποφάσιζαν στον τόπο τυ «Μακσιμ Γόρκι» να φκιαστυν δεκαέκσι όρια αεροπλάνν.

Ερασιτέχνις τυ αζίρματυ.

Μέρες ολόκληρες ήταν κλιζμένος στο δομάτιο ο Γόγος κε καταγινόταν με το σφιρι κε με τα ζίρματα. Εκοθε ζίρματα, πλάτενε με το σφιρ! κάτι μετάλινα εκσαρτίματα.

Τον κίταζε ι γιαγια κε θιμομένι μυρμύριζε:

— Πάντα τα ίδια! Απ' τα σκυπίδια-συ δε θα γλιτόσι ποτες ι κάμαρα.

Ο πατέρας γιρνόντας το βράδι απ' τι δυλια τον αροτύζε:

— Πός παν ι δυλιες;

— Πολι καλα, απαντύζε εφχαριστιμένος ο Γόγος,

— μόνο πυ δεν έχο τιλεφωνικο σολίνα.

— Ε, τί να γίνι; Πρέπι να σ' αγοράσυμε κε σολίνα...

Μίπος θάθελες να σε βοιθίσο;

— Δε μυ χριάζετε, δε μυ χριάζετε βοίθια, — απαντα ο Γόγος, — θέλο να τότε φτιάσο μόνος-μυ.

Πέρασαν δέκα μέρες. Ετιμο πια το μηχανίμα τυ Γόγου. Σκαρφαλόνι τιν άλι μέρα στι στέγι κε στίνι τιν αντένα.

Το βράδι μαζέφτικαν κάμποσι στο σπίτι τυ Γόγου. Το ρολόι έδιχνε οχτο. Απ' το σολίνα άρχισε να θγένι κάπιο σύσυρο. Ο Γόγος έτρεκε στο μηχανίμα, κύρντιζε το ρύπορ κε φόνακε:

— Ισιχία, σίντροφι, αρχίζι κιόλας ι βραδια.

Κι απ' το ρύπορ ακύστικε κάπιος να λεί:

— Έκθεσι.

— Ιστερα ένας άλλος μίλιζε για τα γεγονότα τις Κίνας.

Μετα απο τιν έκθεσι, ακύστικαν απ' το ρύπορ κάτι παράκξενα λόγια, πυ όλι κσεκαρδίστικαν στα γέλια. Ιστερα ακύστηκε μουσικι.

— Θαβμάσια, ίπε ο Δίμος. Μπορις τόρα να κά-
θεσε σπίτι κε να τ' ακυς όλα.

Ι κσένι δεν ίχαν όρεκσι να φίγυν. Ιθελαν να κσα-
κολυθίσι, μα το ρύπορ σόπασε. Κε ο Γόγος έκανε δί-
λοσι, πως ι βραδια τέλιωσε.

*Ίόστισαν ωανο στι στόχι
νε τ' αυθε αωο μι:
αωο μαυρια αντιχόνε
χόγια, ίχι, μουσιμι.*

Σφραγιζμένος επιβάτις.

Μόνο-τυ το γράμα	το δρόμο δε χάνι.
δεν πάι πυθενα,	Μπιλιέτο δε θέλι
στο κιθότιο βάλτο,	μιτ' αποσκεδες.
κάνι εφτις φτερα.	Με θύλα επιβάτις
Σαν πυλι πετα,	για λίγα λεφτα,
θάλασες περνα,	Οάλασες λανκάδια
θέρστια χίλια κάνι,	κε θυνα περνα.

Ι διο φίλι.

Ο σκύλος λεί τις γάτας:
«Τα νίχια-συ ετιμάζεις,
φισας κε καμπυριάζεις.
Μα τί έχις κε θιμόνις;
Ος πότε ι τσακομι;»
Κ' εκίνι: «Μι ζιγόνις,
σε σκίζο στι στιγμι!»

— «Για στάσυ», λεί ο σκύλος,
«δε θέλις να ίμε φίλος;
Μιλο στα σοβαρα».
Κε κύναε τιν υρα.
«Τρογόμαστε βδομάδες,
πέρνις κε δίνις κσιλλο.
Ας πάψυν ι καθγάδες
κε δέκσυμε για φίλο.
Δε σκέφτικες κομάτι
πος απ' τιν νκρίνια αφτι
θα μένο μ' ένα μάτι,
θα μίνις μ' ένα αφτι;»

Ι γάτα με ισιχία
το πόδι κατεβάζι·
τυ σκίλυ ι ομιλία
σε σιλογι τι θάζι.
Λόγο τιμις εδόςαν·
ίταν εχτρι, φιλιόσαν·
κσέχασαν τι ίχε γίνι.
Σιντρόφεπσαν. Ιρίνι.

«Βλέπο καλά; ίχε χάζι!»
τ' αφεντικο φονάζι.
«Πί νάβ' ι διο εκι κάτο,
πυ τρόνε στο ίδιο πιάτο;»

Πόσο φοβερο, αλίθια.

Το γατάκι έπεξε στην αβλι. Μικρο, κε πολι αδίνατο. Ακσαφνα πέρασε απο κοντά-του ένας σκίλος. Πίδικε το γατάκι, καρπύριασε τι ραχύλα-του σαν καμάρα, όρθωσε τις τρίχες του γυναιχύ-του, κε τέντοσε τα μυστάκια-του, σα γυρινότριχες. Το σκιλι πέρασε απο δίπλα-του δίχος να του δόσι καμια προσοχι. Το γατάκι όμος, όλι τιν όρα ίχε τι μυσιδίτσα-του στραμένι προς το σκιλι κε ειγονιαύριζε, σα να του έλεγε: «Κίτα, κίτα πόσο φοβερο ίμε! Μιν κοτίσις καιμένο κε μ' ανήκισις, γιατι χάθικες!

Διο γατούλες.

Διο γατούλες παχυλές
για έναν ποντικο μαλόνουν.
— Θα τον πάρω! — Τί μας λες!
— Τα νιχάκια-μυ ανκιλόνουν.

— Έχω νίχια πιο γερα.
— Θα το ιδύμε. Να το δίκσις.
— Μίτε τόσο απ' τιν υρα
συ το θεβεο, θ' ανκίλσις.

Γρατσουνίζματα, κακο
κε φονες ι γάτες. Κίτα·
για έναν ψσόφιο ποντικο
θα χαλάσουν τι σοφίτα.

Κι ο Φυντόκος ο χοντρος,
που τον ίπνο-του έχουν πάρει,
γαθ, γαθ, γαθ, τις θάζι εμπρος
κε τις πάι ος το κελάρι.

Τώρα λένε νιστικες:
— Σ' άρεσε; Καλα τραβούμε.
Γιατι νάμαστε κακιες
κε να μιν τον μραςτόμε;

Το τιγρόπυλο.

Ζύσαμε στην Απο Ανατολι. Μια μέρα ο πατέρας έφερε απ' το κινίγι ένα τιγρόπυλο. Ίταν σα μισοχρονίτικο μεγάλο κυταβάκι. Ίχε μεγάλο κεφάλι με στρονκιλα πράσινα ματάκια, πλατι μέτοπο κε κοντα αφτια.

Τα μπροστινά-τυ πόδια ίτανε βαρια κε δυνατα, πιο αδίνατα όμος κε λεπτα τα πισινα. Στρουμπυλο, μικρύλικο, κε χαδιάρικο όπος ίταν, ακύμπισε στο πόδι τυ πατέρα-μου κε τριβότανε πάνο-τυ. Το ίχαν πιási μακρια, μέσα σε καλαμιες, κοντα σε μια απέραντι λίμνι. Το θγάλαμε Βάσκα.

Κίνο το θράδι, όταν πίγαμε να πλαγιάσουμε, αφίσαμε το Βάσκα μοναχο στο δομάτιο. — Βλέπι ο Βάσκας: εριμια κε σκοτάδι γίρο-τυ. Κε νά, ι «φοθερι τίγρι» πίδικσε απ' το ντιθάνι, άρχισε να τρέχι μέσα στο δομάτιο, κε να σκύζι τρομαγμένα. Άνικσε ο πατέρας τιν πόρτα κε μπίκε στο δομάτιο. Χάρικε ο Βάσκας, ρίχτικε πάνο-τυ κι άρχισε να γουργυρίζι. Τόνε χάιδεπσε ο πατέρας, τόνε πίρε στην κάμαρά-τυ, κ' έτσι κιμιθίκαμε όλι ίσιχα. Το πριι γνωρίσαμε το Βάσκα με τυς φίλυσ-τυ, τα σκιλια. Εκίνα όμος φίγανε με τιν υρα μέσα στα σκέλια. Ί μιρυδια τις τίγρις έκανε, όπος φένετε, φοθερι εντίποσι στα σκιλιά-μας. Μονάχα ένα, το αθλόσκιλο, αφτο δε φοβίθικε. Πίδικσε πάνο απ' το Βάσκα, τον

έσπρωκε με την πατόσα-του κε γαβγίζοντας δυνατά άρχισε να πέζει μαζί-του. Ο Βάσκας κυνίθικε κε έτρεκε απο πίσω-του βαριπάτιτος.

Το Βάσκα το άρεσε να τριπόνι κριφα στο δομάτιο κε να πέζει. Το άρεσε όμος πιότερο να τραβα το μακσιλάρι, να κσεσκα με τα δόντια-του τις γονιές-του κ' έπιτα να το χτιπάι με την πατόσα-του. Τα πύπουλα του μακσιλαριου σκουρνουν κι ο Βάσκας το τινάζει κε υρλιάζει.

Ιχε κι άλλο πεχνίδι ο Βάσκας, ένα παλιο τσόχινο πόδιμα.

Το ζέρνι πάνο στο πάτομα κε πέζει μ' αφοτα να νάταν ποντίκι.

Το Βάσκα το άρεσε ακόμα να σκαρφαλώνι στα δέντρα.

Εσκιθε προς το χόμα, σιμάδεθε κ' ίστερα πιδύσε πσιλα. Κε ετι ετιγμι έβλεπες το Βάσκα να κρέμετε πιαζμένος με τα πόδια κε με τα νίχια απ' τα κλαδια, κε να κυνιέτε πσιλα πάνο απ' τι γι.

Ο Βάσκας μέρα με την ιμέρα μεγάλονε. Κι όσο μεγάλονε έπερνε τις σινίθιες κε τα καμόματα σοςτις τίγρις. Ετσι ήταν πια επικίντινο να τον έχι κανις ελέφτερο. Σε λίγο ο πατέρας τότε πύλιζε στο ζοολογικο κίπο.

Το λιοντάρι κε ι αλεπυ.

(Παραμίθι).

Ιχε πια γεράσι το λιοντάρι κε δε μπορούσε να κινιγίσι. Για να ζίσι, λιπον, σκέφτικε να μεταχιρισι την πονιριά-του. Τρίποσε σε μια σπιλια κε άρχισε να θονκα' καμόνονταν τον άροστο. Τα άλα ζόα, πυ άκυσαν το θονκιτο κε πίστεπσαν, πως ο βασιλιάς-τους ήταν άροστος,

έμπεναν ανιποψιάστα στὶ σπιλιὰ: πῆγεναν νὰ μάθουν γιὰ τὴν ἰγία-τὺ. Οὐτόσο κανένα ἀπο τὰ ζόα, ποὺ μπίχαν στὶ σπιλιὰ, δὲν ἀκσιόθηκε νὰ θῆ. Τὰ ἀρπαξε τὸ λιοντάρι κε τὰ καταθρόχιζε.

Κάποτε θέλισε νὰ ἐπισκεφτῇ τὸ βασιλιά κε ἡ κира-Μαριο, ἡ ἀλεπυ. Πῆρε λιπὸν τὸ δρόμο γιὰ τὴν σπιλιὰ τὸ ἄροστο. Ἡ ἀλεπυ ὅμως ἔχει μάτια κε δὲν ἴνε καθόλου κυ-τι. Ἐτσι, ἀντὶς νὰ προχωρίσῃ ἴσια μέσα, στάθηκε στὸ ἔμπα τὶς σπιλιὰς κε ρότιζε:

— Πὸς τὰ πᾶν ἡ ἰγία, ἀφέντι βασιλιά-μυ;

— Ἀσκιμα, πολὺ ἀσκιμα, — ἀποκρίθηκε κλαψιάρικα τὸ λιοντάρι. — Μα γιὰτί δὲν κοπιάζεις μέσα, κира-Μαριο; — τὶς κσαναλεί.

— Ἀχ, βασιλιά-μυ, μεγάλο τὸ χατίρι τὶς ἀφεντιάς-σου, μα πὸς νὰ στο πο, ἐγὼ δὲν ἀποφασίζω νὰ μπό. Τὸ βλέπο ἀπ' τ' ἀχνάρια: πολὺ σιντρόφια-μας μπίχαν στὶ σπιλιά-σου, μα κανένα δὲ θίγει.

Ο σκίλος-μυ.

Κσέρετε τὸ σκίλο-μυ

πῶχι τὴν ὕρα

φουντοτὶ κε ολόμαθρι

κ' ἴνε μὴ χάρα;

Φίλος-μυ κε πρόσχαρος

τρέχι πάντο κάτο

κε σαν καλομάθιτος

τρώει ἀπὸ τὸ πιάτο.

Φίλακας στο σπίτι-μας
σκύζι θα κε θα,
κ' ένας γάτος πλάι-μας
πο πο λί τραθα.

Λίγι μ' αγαπίσανε
σαν αφο το σκίλο.
Κ' ίμε τί περίφρανος
πόχο τέτιο φίλο.

Σκίλος ιγιονόμος.

Στον εμφίλιο πόλεμο ίχα πλιγοθι στο δεκσι χέρι κε στο πόδι. Έτσι πλιγομένος κίλιζα μέσα σε μια ρεματια. Έχασα πολι έμα κι αδινάτισα. Δεν έβλεπα, ύτε άκουα κανένα απο τυς δικύς-μας. Ίχα πιι όλο το νερο, πυ ίχε το παγύρι-μυ κε κιμόμυν ανέσθιτος. Κάποτε άνικσα τα μάτια. Οστόσο δε μπορύσα να κσεχωρίσο αν ήταν προι ί θράδι. Φόνακσα, όπος μπόρεσα ζιτόντας βοίθια, μα κανέναν δεν απαντάι: σίγουρα ι δικί-μας θα θρίσκυντε πολι μακρια, σκέφτικα.

Κε ι πλιγες με πονύσαν φριχτα...

«Πάο, χάθικα!» ίπα απο μέσα-μυ.

Κε θα χανόμυν, αλίθια, αν δεν ήταν ο Γάικας. Απο τότε, πυ νκρεμίστικα, πέραςαν διο μερόνιχτα. Κατα το θράδι τις δέφτερις μέρας ακύο κάπυ εκι κοντα ένα σκίλι να μυσυνίζι. Απ' τι χαρά-μυ κσέχασα τυς πόνους. «Θα με θρι άραγε, ί όγι;» ίπα απο μέσα-μυ.

Με θρίκε. Ίταν ο Γάικας-μας. Υρλιασε απο τι χαρά-τυ κι άρχισε να μυ αγλίφι τι μίτι κε τα μάτια.

— Αχ καλέ-μυ σίντροφε, αγαπιμένε-μυ σίντροφε!

Κε πός να μιν τον έλεγα ζίντροφο! Κάθετε δίπλα-
μου ο Γάικας, κε μυ γιρίζι τι ράχι. Πάνο στι ράχι-τυ
ίχε μια τσαντύλα με κόκκινο σταθρο. Έτσι, πυ στάθηκε,
ίταν σα να μυ έλεγε: «Πάρε ότι συ χριάζετε». Απλο-
σα κε πέρα το μπυκαλάκι με το ιδίο κε άλιπσα μ'αφτο
τις πλιγές-μου. Ιστερα απλόνοντας κσανα το χέρι πέρνο
επίδεζμο κε τις δένο όπος-όπος.

Κε τόρα ο Γάικας μ' αφίνι, κε με το μπρίντζελ στα
δόντια σκαρφαλόνι θιαστικός τι ρεματια κε τρέχι για το
δάσος. Το μπρίντζελ ίνε ένα κσιλαράκι, πυ το δένουν
στον κολιε τυ ιγιονομικυ σκιλυ. Το σκιλι αφτο μόλις θρι
τον πλιγομένο κε τυ δόσι τις πρότες βοίθιες, πέρνι το
μπρίντζελ στα δόντια κε τρέχι. Τρέχι να πάι στις στρατιό-
τες τις ιγιονομικis ιπιρεσίας. Ποτες όμος δεν πέρνι το
μπρίντζελ στα δόντια, αν δεν έθρι τον πλιγομένο.

Ο Γάικας με το μπρίντζελ στα δόντια έτρεκσε στις
κρασνοαρμέυς τις ιγιονομικis ιπιρεσίας κε τυς οδίγισε στο
μέρος, πυ θρισκόμυνα.

Έτσι σόθικα.

Ι φίλακες.

Το σπίτι τυ Χτενα ήταν στην εκσοχι. Ο Χτενας δεν
έκλινε ποτε το σπίτι-τυ κι όταν ακόμα κατέβενε στην
πολιτία. Μα κε γιατι να το κλίζι, αφυ ίχε εκι δασκα-
λεμένυς φίλακες, διο μεγάληα μαντρόσκιλα.

Μια φορα γιρίζοντας απ' τιν πολιτία βλέπι μέσα στο
σπίτι-τυ διο λοποδίτες καθιζμένυς σε σκαμνια κε αντί-
κρι-τυς τα σκιλια.

— Τί γιρέθετε εδο, φιλαράκι; ροτα ο Χτενας.

— Νά, έχυμε τρις όρες τόρα πυ καθόμαστε εδο

κε ύτε να κυνιθύμε δε μας αφίνυν τα τρισκατάρατα. Οταν μπίκαμε, δε μας γάβγισαν καθόλου. Τώρα όμος δε μας αφίνυν ύτε το χέρι-μας να θάλουμε στην τσέπι. Γάβγιζуне κε ορμύν να μας κοματιάσουν.

Υτε τα τσιγάρα-μας να πάρουμε μας αφίνυν. Πές-
τους να μας δόςуне τιν άδια να καπνίσουμε τυλάχιστο.

— Μι θιάζεστε, καπνίζετε στη μιλίτσια. Εμπρος
λιπον! Κε να μιν τρέχετε, γιατί μπορούν να σας κο-
ματιάσουν τα σκιλια. Υτε στις τσέπες να θάλετε τα χέρια,
γιατι μπορι να έχετε όπλα κι μέσα. Για όλα αφτα ίνε
δασκαλεμένα τα σκιλιά-μυ.

Σι θα μίνις εδο για να φιλάις το σπίτι, ίπε ο Χτενας
στο ένα απ'τα σκιλια. Κε σι έλα μαζί-μυ. Κε πίρε
μαζί-τυ το άλο.

Ετσι έφερε τυς διο κλέφτες στη μιλίτσια.

Ο μικρος ταχιδρόμος.

Αφτο πυ θα σας διγιθο έγινε μακρια, πολι μακρια
στις παγομένες χόρες τυ Βορα, στα μέρι, πυ δεν ιπάρ-
χυν τρένα. Το ταχιδρομίο στα μέρι αφτα το κυθαλυν
μια φορα τι βδομάδα πάνο σε έλκιθρα, πυ τα τραβύνε
τα σκιλια. Ο ταχιδρόμος Μεκ καθόταν πάνο στο έλκι-
θρο τιλιγμένος σε παχια γύνα. Διέφτινε τα σκιλια με
μεγάλι επιδεκσιοςίνι. Μα κε κίνα τον σγαπόςαν. Το
έλκιθρο σε λίγο φτάνι στο παγομένο, το ακίνιτο ποτάμι,
πυ περνα ανάμεσα απ'τι λανκαδια. Το έλκιθρο τώρα,
πάνο στο γλιστερο πάγο, τρέχι πιο γλίγορα.

— Κραχι! ακύστηκε άκσαφνα κάτω απ'τα κατοςά-
νιδα τυ έλκιθρου.

— «Εςπασε ο πάγος», σκέφτικε ο Τοτ, «κε το
έλκιθρο ίνε βαρι». Κε στη στιγμι πίδικσε πάνο στον πάγο.

Τα σκυλιά με κσαλαφρομένο τώρα το έλκιθρο πέραν το δρόμο γοργά για ν' ανεβουν τον άλλον όχτο. Έτρεχαν σα λισταζμένα. Μακριά πίσω απ' αφτα, πάνο στον πάγο, κσεχόριζε ι φιγύρα τυ Τοτ. Ερχόταν πεζος απο πίσω. Το χιόνι έπεφτε όλο κε πιο πικνο, έτσι πυ δίσκολα μπορούσε να κσεχορίζι ο Τοτ το αλαφρο έλκιθρο, πυ έτρεχε γοργά.

Σα μπόρα χίθικε το έλκιθρο μέσα στο χοριο. Ι άνθροπι κσεχίθικαν απο' τα σπίτια στις δρόμους κε φόναζαν.

— Το ταχιδρομίο, το ταχιδρομίο!

— Μα πύ ίνε ο Τοτ; Μόνος ίζε, —ροτύσαν το Μεκ.

Τα σκυλιά ύρλιαζαν κε χίταζαν ανίσιχα γίρο ζιτόντας το μικρό-τους φίλο.

— Πρέπι να πάμε να τόνε θρύμε, —φόνακσαν τα πεδια, ι φίλι τυ Τοτ.

Ένα απ' τα πεδια πίγε κοντα στο σκυλι, πυ ήταν ο οδιγος κε τυ ίπε:

— Να, εκι ίνε, πάμε να τόνε θρύμε, Γρο.

Το σκυλι ανίσιχο γιρνύσε τι μυσύδα-τυ πότε δο, πότε κι κε ύρλιαζε.

Τα πεδια πίδικσαν πάνο στο έλκιθρο κε κίνο όρμιζε σαν αστραπι προς το μέρος, πυ έμινε ο Τοτ.

Ο Τοτ προχορούσε αργά. Το χιόνι ήταν βαθι κε τον εμπόδιζε. Ακσαφνα, μέσα απ' το θυιτο τις κατεγίδας, τυ φάνικε, πως κάτι άκυσε.

«Το δίχος άλο ίνε ι φονι τυ Γρο», σκέφτικε.

Ιστερα απο λίγα λεφτα τα σκυλιά γαθγίζοντας κε πιδόντας απο τι χαρά-τους περικίχλοσαν τον Τοτ. Ο Γρο άγλιφε το παγομένο πρόσωπό-τυ κε τα πεδια τυ φόνακσαν:

— Ανέθα γλίγορα, Τοτ!

Πήδixε τότε ο Τοτ πάνω στο έλκιθρο κε τα σκι-
λια ανάμεσα απο την αντάρα πήραν φτεροπόδαρα το
δρόμο για το χοριο.

Ο σκύλος ίνε ο πιστός
τυ ανθρώπου φίλος.

Ι λίκι.

Ο παπύς-μυ ήταν φίλακας στο δάσος. Κίνο το θρά-
δι γιρνώντας απ' το δάσος σπίτι άκουσε απο μακρια κά-
τι υρλιαχτα. Ο παπυς γλιγόρεψε το θίμα, μα τα υρλια-

χτα ακόνταν όλο κε πιο κο-
ντα. Ο παπυς άρχισε τότε
σχεδον να τρέχι. Κι όταν γί-
ρισε για μια στιγμή να δι πίσο-
το, βλέπει κάτι σαν τελίες, πυ
γιάλιζαν. Ίταν λίκι. Τυς άκυ-
σε κιόλας να χτιπυν τα δό-
ντια-τυς.

Τρέχοντας ο παπυς φτάνι
ς' ένα πσιλο έλατο κι αρπά-
χνετε απ' το πιο χαμιλο κλα-
δί-τυ. Τον ίδαν ι λίκι κρεμα-
ζμένο απο το κλαδι κε στα-
μάτισαν. Μερικι απ' αφτυς
πλισιάσαν τον κορμο τυ δέντρου κε σικόθηκαν στα πισι-
νά-τυς πόδια. Ο παπυς ανέβικε πσιλότερα. Ι λίκι
ύρλιαζαν απο κάτω κε γρατζουνόσαν με τα νίχια-τυς τι
φλύδα τυ δέντρου.

Ίχε πια νιχτόςι για καλα. Ο παπυς κατάλαβε, πως
έπρεπε να κсениχτίσι πάνω στο δέντρο. Ανέβικε λιπον

πιο ψίλα κε κάθισε πάνο ς' ένα κλαδι. Ακσαφνα όμος ένας δινατος αέρας αρπα το καπέλο-τυ κε το πετα χάμο. Ορμισαν τότε ι λίκι, άρπακσαν το καπέλο κε το έκαναν κομάτια. Ιστερα κσανακάθισαν κάτω απ' το δέντρο κε ύρλιαζαν έχοντας πάντα τις μυζύδες-τους στραμένες ψίλα. Ο παπυς κρατιόταν δινατα απ' τα κλαδια, πυ τα εάλεβε κε τα λίγιζε τόρα ο δινατος άνεμος.

Καθιζμένος όλι τι νίχτα ειι ψίλα πάνο στο έλατο ο παπυς δε μπόρεσε να κλίσι μάτι. Με το χάραμα όμος τις ιμέρας ι λίκι φίγανε. Κατέβικε τότε απ' το δέντρο κε τράβικε για το σπίτι.

— Τί έπαθες;—τόνε ρότιζε ι γιαγια.

— Ανανκάστικα να περάσο τι νίχτα σιντροφια με τυς λίκυς.—Δεν πρόφτασε όμος να τελιόσι τιν κυθέντα-τυ κε τότε πίρε ο ίπνος πάνο στο σοφα.

Για το χρώμα-τυ το λίκο δε εσκοτόνυν
το σταχτι,
μα για το αρνι, πυ πίρε, χτες το βράδι
απ' το μαντρι.

Ραμένι πάνο στο κορμι
γύνα ο λίκος, δεε, φορι.

Πός ι λίκι δασκαλέβυν τα πεδιά-τυς.

Ειι πυ πίγενα ακύο κάποτε απο πίσο-μυ φονες. Φόναζε ένα τσοπανόπουλο. Έτρεχε μέσα απ' τον κάμφο κε κάπυ έδιχνε. Κιτάζο κε τί να ιδο: διο λίκυς πυ τρέχανε κι αρτι πάνο στον κάμφο. Αγριος κε δινατος ο ένας, μικρος ακόμα, λικόπουλο, ο άλλος. Το λικόπουλο ίχε πάνο στι ράχι-τυ ένα πνιγμένο αρνι, κε το κρατύσε απ' το πόδι με τα δόντια. Απο πίσο-τυ έτρεχε ο άλλος.

Σαν τος ἶδα τος λίκυς τος πέρα κ' ἐγὼ το κατόπι
μαζί με το τσοπανόπουλο. Φονάζαμε κ' ἰ διο. Τις φο-
νές-μας τις άκυσαν ἰ χορικὶ κ' έτρεκσαν κι αφτι μαζί
με τα σκιλιά-τους.

Μόλις ο γερολίκος ἶδε τα σκιλια κε τος ανθρώπους,
πλισίασε το λικόπουλο, άρπακξε απ' τι ράχι-τυ το αρνι
κε το φορτόθηκε ο ἴδιος. Τόρα ο λίκος με το λικόπου-
λο μπορούσαν να τρέχυν πολὶ πιο γλίγορα, έτσι πυ σε
λίγο χάθηκαν απ' τα μάτια-μας.

Το τσοπανόπουλο άρχισε τότες να μας διυγιέτε, πως
έγινε ἰ σιφορα: χίμικξε απ' το δάσος ο γερολίκος, άρ-
πακξε το αρνι, τῶπνικξε κε το κυθαλύσε.

Κε νά, απ' τιν αντικρινι μερια τρέχι το λικόπουλο
κε ορμα πάνο στο αρνι.

Ο γερολίκος τυ το παράδοξε το αρνι κι ο ἴδιος
έτρεχε δίπλα-τυ.

Κε μονάχα σην ἶδε τον κίντινο ο γερολίκος, παρά-
τισε το μάθιμα κε πήρε πάλι ο ἴδιος το αρνι.

Ο λαγος, πυ δε φοβόταν.

(Παραμύθι).

Το λαγυδάκι γενίθικε στο δάσος. Ίταν όμος διλό, τα
φοβόταν όλα. Κλαδι να τρίκει κάπυ, πυλάκι να πιδίκσι,
κομάτι χιόνι να πέσι απ' το δέντρο το λαγυδάκι θα
τρομάκσι. Φοβίθικε το λαγυδάκι μια μέρα, φοβίθικε μια
βδομάδα, φοβίθικε ολόκληρο χρόνο.

Μεγάλωσε όμος κι άκσαφνα θαρέθικε πια να φο-
βάτε.

— Απο τίποτα πια δε φοβόμε! φόνακξε μια μέρα κ' ἰ

φονί-του ακύστικε μέσα σ' όλο το δάσος. Δε φοβόμε πια καθόλου, τέλειωσε!

— Ε, σι με τα λοκσα μάτια κε το λίκo δεν τόνε φοβάσε κι αφτόνε;

— Κε το λίκo κε τιν αλεπυ κε τιν αρχύδα, δε φοβόμε κανένα!

Αστίο πράμα, αλίθια, ν' ακυς το λαγο να καφκιέ-τε έτσι!

— Τί να τα πολιλογύμε, — κσαναφόνακσε, — αν τίχι κι ανταμόσο λίκo, εγο ο ίδιος θα χιμήκσο πάνo-του κε θα τόνε κοματιάσο.

— Μπα, τί αστίος λαγος! Μα κε πόσο θλάκας...

Λογοφέρνυν ι λαγι για το λίκo κι αφτός ίνε εκι δι-πλα-τους. Τριγιρίζι μέσα στο δάσος για τις λιχίσειες δυ-λιές-του. Πίνασε κε σκέφτικε:

«Δε θάτανε άσκιμα να τσιμπίσο κανένα μεζε». Αφυ-νκράζετε: εκι κάπυ, πολι κοντα, ακύι λαγος να σιζι-τόνε φοναχτα κε να μιλύν για το σταχτι λίκo. Σταμα-τάι αμέσος, οζμίζετε τον αέρα κι αρχίζι να κριφοσέρ-νετε. Σε λίγο έφτασε πολι κοντα στους λαγος, πυ χά-λαγαν τον κόζμο με τις φονές-τους. Ακύι πος τον κο-ροιδέβυνε κε περισότερο απ' όλυσ ο καφκισάρις ο λα-γος με τα λοκσα τα μάτια, τα μακρια αφτια κε τιν κον-τιν υρα.

«Έσένα θα φάo πρότο, αδερφύλι!» σκέφτικε ο στα-χτις λίκος κε προσπαθι να κσεχορίσι πιος ίνε ο λαγος, πυ πενιέτε για τιν παλικαριά-του. Ι λαγι δεν τον προσέχυν κε κσακολουθυν το γλέντι, πυ κόροσε τόρα πιότερο. Στο τέλος ο πενεσάρις ο λαγος πίδικσε πάνo σ' ένα κύτσυρο, κάθισε στα πισινά-του πόδια κε φόνακσε:

— Ακύστε, σις φοβιτσάριδες! ακύστε κε κιτάκστε δο

πέρα. Θα σας δίκσω εγώ ένα πεχνίδι... Εγώ! Εγώ!

Μα κσάφνυ σάμπως να τυ δέθηκε ι γλώσσα. Πίρε το μάτι-τυ το λίκω. Ι άλι δεν τον ίδαν, τον ίδε μονάχα αφτος κε τυ κόπικε ι ανάσσα. Ιστερα έγινε κάτι το ασινίθιστο.

Ο πενεσάρης ο λαγος τινάχτικε πσιλα σαν τόπι κι απ' τιν τρομάρα-τυ έπεσε ίσια πάνο στο πλατι μέτοπο τυ λίκω. Απο κι κατραχίλιζε κυθαριαστος πάνο στυ ράχι τυ θεριω, γίρισε στα τέσερα κε κσανάκανε άλι μια τύμπα στον αέρα. Μα τόρα έπεσε χάμο στα τέσερα, κε δίκως να γίρισι να δι πίσω-τυ το θά'ζι στα πόδια με τόσι γλιγοράδα, πυ έλεγεσ, πως θά'βγενε απ' το πετσί-τυ. Ετρεχε για πολιν όρα, κε όλο τυ φενόταν, πως νά, τον έφτασε κιόλας ο λίκος κε τον άρπακσε στα δόντια-τυ.

Στο τέλος, αποκαμομένος ολότελα, ο κακόμωρος, έκλισε τα μάτια κε σориάστηκε κάτω απο ένα θάμνω.

Ο λίκος όμος τόθαλε κι αφτος στα πόδια τρέχοντας προς το αντίθετο μέρος. Γιατι, τι στιγμή, πυ έπεσε ο λαγος πάνο-τυ, νόμισε πως κάποιος πιροβόλιζε κε κατατρόμακσε, ο άμωρος.

Ετρεχε ο λίκος κ' έλεγε απο μέσα-τυ. «Το δάσος έχι κι άλως λαγως. Θα θρω άλωνα. Αφτος σίγυρα θά-ταν λισιαζμένος». Ετσι παριγοριόταν μόνος-τυ.

Ο λαγός δεν ίν' διλος,
μα πολι προσεχτικος.
Τρέχι ο λαγος πετα
λες τα πόδια-τυ φτερα.

Ι γελάδα πυ κυτράι.

Ιχαμε μια γελάδα, πυ κυτρώσε. Κάποτε έκανε τομαντρι άνο κάτω, γιατί ήθελε να πάλι καλά κε ζόνι στομοσχάρι-τις.

Τα κέρατά-τις ήταν μακρια κε ίσια. Πολες φορες σκέφτικε ο πατέρας να τις τα πριονίσι, μα όλο κε τοανάβαλε.

Μια καλοκεριάτικι μέρα ι μάννα-μυ πότιζε τι γελάδα, έβγαλε κε το μοσχάρι κε ίπε τις αδερφίς-μυ:

— Διόχσε-τα, Φανι, κατα το ποτάμι, να βοσκίσουν στον όχτο.

Πίρε ι Φανι μια θέργα, τάδιοκσε κατα το ποτάμι, τάφισε να θόσκυνε κ' εκι κσάπλωσε κάτω απ' τον ίσκιο μιας ιτίας.

Ακσ αφνα, κι πυ ήταν κσαπλομένοι, ακύι ανάμεσα απ' τις ιτιες κάπιο σύσυρο. Κιτάι κε βλέπι ένα πλάζμα σταχτι να θγένι ανάμεσα απ' τα χαμόκλαδα. Ι Φανι νόμιζε προς ήταν το σκιλί-μας, ο Σέρκος.

Αρχισε λιπον να το φονάζι:

— Σέρκο, Σέρκο!

— Σε λίγο όμος βλέπι το μοσχαράκι κε τι γελάδα να χιμυνοκαταπάνο-τις σα λισταζμένα.

Πετάχτικε πάνο ι Φανι κε πίγε κε κόλιζε με τι ράχι-τις στην ιτια. Δίπλα-τις στριμόχτικε τρομαγμένο κε το μοσχαράκι. Ι γελάδα όμος ζυλόντας με τα νότα-τις κε τυς διο πάνο στο δέντρο, γέρνι το κεφάλι, μυκανίζι, σκάθι με τις μπροστινες οπλές-τις το χόμα κε προβάλι απιλιτικα τα κέρατά-τις.

Ι Φανι τρόμακσε κι ανκάλιασε το δέντρο με τα διό-τις χέρια. Θέλι να φονάκσι, μα τις κόπικε ι φονι.

Όρμα τότε πάνο στι γελάδα ένας λίκος, με μιας

όμος τραβίχτηκε πίσω· φέnete προς ι γελάδα τότε καλοπεριπιίθηκε με τα κέρατά-τις.

Οστόσο ο λίκος δεν απελπίζετε. Κσαναρίχνετε πάνο στι γελάδα μια δεκσια κε μια ζερβα προσπαθόντας να τι δανκάσι ί να πιάσι το μοσκάρι. Απ' όπια όμος μερια κι αν πάι, αντικρίζι τα τρομερα κέρατα τις γελάδας.

Σ' αφτο το μετακσι το κορίτσι σινέφερε λίγο κε φόνακσε σε βοίθια.

Ι δικί-μας οργόνανε κάπυ εκι κοντα. Αχύσανε τα μυκανιτα τις γελάδας κε τις φονες τυ πεδιυ κ' έτρεκσαν. Μόλις ίδε ο λίκος τυς ανθρώπυς, έδικσε μια-διο φορες ακό-μα τα δόντια-τυ κ' ίστερα χάθηκε μέσα στα χαμόδεντρα.

Ο πατέρας ίταν εφχαριστιμένος, πυ δεν ίχε προινί-σι τα κέρατα τις γελάδας.

Ι μάχι.

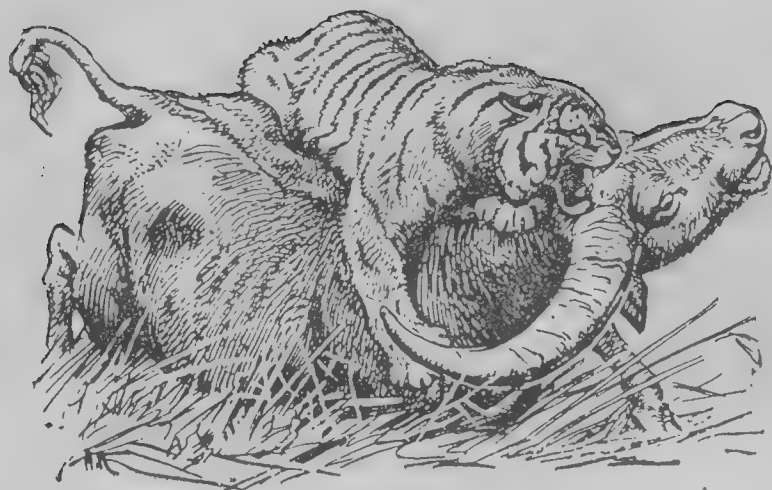
(Κάτι πυ έγινε).

Αφτο πυ θα σας πο, έγινε στις τροπικες χώρες. Πίγενα μαζί με τυς νέγγυς. Ακσαφνα ίδα απο μακρια ένα άγριο θυβάλι. Στριφογίριζε κ' έσκιδε το κεφάλι, δί-πλα σε μια ριγοτι τίγρι. Το έμα έτρεχε ποτάμι απ' το κορμί-τυ.

— Θέλετε να ιδίτε τι μάχι; — φόνακσε ο νέγγυς.
— Ελάτε ν' ανεθόμε στο δέντρο!

Ι νέγγρι σκαρφαλόνουν στα δέντρα σε γάτες. Με τρά-βιχσαν κε μένα κατόπι-τυς. Βολεφτίκαμε πάνο στα κλα-δια κε κιτάζαμε.

Ι τίγρι καθόταν, ύρλιαζε κε το θυβάλι όλο κε τι στριφογίριζε. Περάσαν κάμποσα λεφτα. Ακσαφνα πετά-χτικε το θυβάλι προς τα πάνο, κατέβασε το κεφάλι, κ' έμπικσε τα κέρατά-τυ στιν κιλια τις τίγρις. Πίδικσε

τότε κε ι τίγρι πάνο στο θυβάλι κ' έμπικξε κι αφτι τα δόντια-τις στο δεξι πλευρό-τυ.

Ιστερα κυτρουβάλισε προς τα πίσο στριφογυρίζοντας σα ζθώρα. Εγο κίνο πυ μπόρεσα να κσεχορίσο ίταν ι θύλες τυ δέρματός-τις, πυ μια φένονταν κε μια χάνονταν μέσα στο χόρτο.

Ιστερα μαζέβοντας όλες τις δινάμις-τις ι τίγρι κε υρλιάζοντας όρμιζε κσανα πάνο στο κεφάλι τυ θυβαλιω. Το θυβάλι έγριπε τον παχί-τυ ζθέρκο κε ζίκοσε πάνο στα κέρατά-τυ τιν τίγρι. Το θυβάλι τράνταζε τα κέρατά-τυ κ' εκίνι δάνκανε κε γραντζυνόσε. Ος ένα λεφτο τιν κρατόσε πάνο στα κέρατά-τυ, ίστερα τίνακξε το κεφάλι κε τιν πέτακξε χάμο. Επιτα, λιγίζοντας αργα τα γόνατα, ζύλισε τιν τίγρι πάνο στι γις με όλο-τυ το θάρος. Αχύ-στηκε μυνκριτο... κε μακρόσιρτο παραπονιάρικο νιαυριτο γάτας. Το θυβάλι τίνακξε το λέφτερο πια κεφάλι-τυ, κι άρχισε να ρυθονίξι κε να μυνκρίξι. Τα πόδια-τυ έτρεμαν. Το παραπονιάρικο νιαυριτο τις τίγρις γινόταν ολοένα κε πιο αδίνατο. Το θυβάλι μύνκριζε κε τιν τσαλαπατύσε με τις οπλές-τυ.

Σαν κόπασε πια η λίσσα-του, σταμάτισε. Ολόκληρο το πελώριο κορμί-του έτρεμε. Κε κσαφνικά άρχισε πάλι να μυνκρίζι παραπονιάρικα, μακρόσυρτα.

— Ινε θυβάλα κε φονάζι το μικρό-τις, — μυ ίπέ σι-γα ένας απο τυς νέγγρους. Για χίτα, — μυ κσανάπε κε μυ έδixε ένα μικρο, σχύρο κορμι, πυ γιάλιζε πάνο στο πικνο χόρτο.

Η θυβάλα τρικλίζοντας ζίγωσε το μορό-τις. Εχίνο πίδixε πάνο κι άρχισε να τιν αγλίφι.

Το λαφάκι.

Τρις αλάκερες μέρες γιρνύσε στο δάσος μέσα ο Σταμάτις με το σκίλο-του το Λίσκο, μα τυ κάκυ: το λάφι με το μικρό-του δεν κατάφερε να το πετίχι. Κ' ίχε δόξει το λόγο-του στο άροστο ανκονάχι-του, το Γλιγόρι, να τυ βρι το κιτρινοπο λαφάκι.

Μόνο τιν τέταρτι μέρα, έτσι ολοςδιόλυ τιχέα, πέσανε πάνο στ' αγνάρια τυ λαφιν με το μικρό-του.

«Μάνα με το μοσχαρακι-τις», σκέφτηκε ο Σταμάτις, εκσετάζοντας τ' αγνάρια απο μικρες κε μεγάλες οπλες.

— Λίσκο, τι μυσύδα σε ενέργια, περιστέρι-μυ.

Το λάφι, εδο κε κάμπουςιν όρα, ίχε μινισι τον κι-νιγο κε παρακολουθύσε με τόλμι τυς κινίσις-τυ.

«Φένετε, πως η μάνα προσπαθι να με απομακρίνι απο το μικρό-τις», σκέφτηκε ο Σταμάτις, πυ όλο κε ζίγονε σερνάμενος το λάφι.

Κι όταν είχωσε το ντυφέκι-του για να σμαδέψει, το λάφι έτρεκε προσεχτικα λίγα βίματα μπρος κ' ίστερα πάλι σταμάτισε. Ο Σταμάτις το ακολούθισε σκιφτος με το ντυφέκι στο χέρι.

Το ζόο κάπυ δέκα φορές κιντίνεψε τι ζολ-ту προ-
σπαθόντας να απομακρίνι τον κινγο απο το κριμένο μι-
κρό-ту. Ο γέρο-Σταμάτις θίμονε, μα κε θάμαζε για τιν
τόλμι κε τι στοργι τυ λαφιу. Ο Λίεκος ακαλυθόσε τον
αφέντι-ту. Κι όταν για μια στιγμή ο αφέντις-ту είχε χά-
σι ολότελα το λάφι απ' το μάτι-ту, ο Λίεκος τήνε σκύντι-
σε προσεχτικά με τι ζεστί-ту μυσούδα. Ο γέρος γίρισε πί-
σο κε κάθισε. Κάπυ τριάντα θίματα πιο κάτω στεκόταν
το ίδιο, το κιτρινοπο λαφάκι, πυ γι' αφτο ο Σταμάτις
γίριζε στο δάσος μέσα τρις αλάκερες μέρες. Ίταν ένα
όμορφο λαφάκι, μόλις λίγον εβδομάδον, με χίτρινο χνύδι
κε λεπτα ποδαράκια. Το όμορφο κεφαλάκι-ту ήταν ανα-
γερμένο προς τα πίσο. Κι όταν δοκίμαζε να φτάσι κα-
νένα απσιλο κλαδάκι, τέντονε το λιγνό-ту λεμο προς
τα μπρος.

Ο γέρο-κινγος σίκοσε το λίκο τυ ντυφεκιού-ту κε
σιμάδεψε το ζόο ίσα στο κεφαλάκι... Μα κίνι τι στιγμή
θιμίθηκε με τί λαχτάρα ι μάνα ιπεράσπιζε το μικρό-τις.
Θιμίθηκε κε κατέβασε το λίκο. Το λαφάκι περπατούσε κον-
τα ς' ένα χαμόδεντρο κε τσιμπολογούσε απ' τα φιλα-
ράκια-ту. Ο Σταμάτις σφίρικσε κε το μικρο ζόο αμέσος
έτρεκε κε κρίφτικε μέσα στα χαμόδεντρα.

— Για ιδες εκι, το ανεμοπόδαρο!-έλεγε ο γέρος χαμογελώντας σκεφτικά.

— Μόνο που το είδαμε, πέταξε στα αίματα... Μας έφυγε, Λίσκο, το λαφάκι-μας. Οστούσο το ανεπόδαρο αφτο χρειάζεστε ακόμα να μεγαλώσι.

Τιν άλι μέρα ο Σταμάτις, τιν όρα που πλισιάζε τιν κολίβα-του, βλέπει το ανκονάκι-του να ορμα πάνο-του με ανιχτα τα χέρια κε να τότε ροτα:

— Παπύλι, μυ τώφερес το λαφάκι;

— Οχι, Γρίσα, όχι μικρύλι-μυ... το είδα όμος...

— Ίταν κίτρινο, παπύλι;

— Κίτρινο, κατακίτρινο κε ι μυςυδίτσα-του μάθρι. Στεκόταν μπροστα σ' ένα χαμόδεντρο κε κορφολογύσε φίλα... Σιμάδεπσα...

— Κε δεν το πέτιχες, παπύλι;

— Οχι, Γρίσα, το λιπίθικα το μικρο... τι μάνα-του λιπίθικα... Μόλις σφίρικσα, χάθηκε σαν αστραπι κι ύτε πρόφτασα καλά-καλά να το ιδω. Έφυγε το καταραμένο!

Όταν το θράδι έπεσαν να πλαγιάσουν, το άροστο πεδι ροτύσε κε κσαναροτύσε νισταγμένο:

— Έτσι, παπύλι, έφυγε το λαφάκι, έ;

— Έφυγε, Γρίσα, έφυγε πεδί-μυ.

— Κε ήταν κίτρινο, παπύλι;

— Κατακίτρινο, Γρίσα, μονάχα ι μυςυδίτσα-του κε ι οπλές-του ήταν μάθρες.

Έτσι αποκιμήθηκε ο Γρίσας κε όλι τι νίχτα έβλεπε στ' όνιρό-του το μικρο, το κίτρινο λαφάκι.

Πιάστηκε.

Το κολχόζι αγόρασε κενόργιο άλογο, τιν Αβγύλα.

Ι Αβγύλα ήτανε φοράδα με χρώμα χρисόκξανθο. Τα

πυλάρια-τις ήταν πάντοτε όμορφα, γοργοπόδαρα, γνω-
στικά. Όλο το κολχόζι τιν αγαπούσε τιν Αβγύλα κε πε-
ρισότερο τα πεδάκια. Τιν Αβγύλα τιν ίχαν στο ζεστο
στάβλο, μέσα σε ιδιέτερο σταλι. Ιχε κε παράθιρο ιδιέ-
τερο. Ι Αβγύλα δεν άργισε να γενίσι. Τα πεδάκια τρέ-
χαν σιχνα στο παραθιράκι κε χίταζαν τιν Αβγύλα κε το
μικρό-τις το πυλαράκι.

Ο κυλάκος Χαρίδης έβλεπε, πως το κολχόζι-μας
ίχε τέτια όμορφι φοράδα κε ζύλεθε. Δεν εφχαριστιόταν
καθόλου, όταν ι δυλιες τυ κολχόζιου πίγεναν καλα. Κά-
ποτε αποφάσιζε να κλέψει τι φοράδα. Αρχισε λιπον να
σιχνοπερνα απ' το στάβλο-μας κε να καλοπιάνι τα σκι-
λια τυ στάβλυ πετόντας σ' αφτα πότε πσομι κε πότε
κανένα κόκαλο. Τόνε σινίθισαν τα σκιλια κε δεν τόνε
γαβγίζαν πια.

Διάλεκσε τότε μια σκοτινι νίχτα κε σιγοπατόντας
πλισίασε το στάβλο. Εσπασε με το λοςτο το λυκέτο κε
μπίκε μέσα. Μόλις όμος δοκίμασε να περάσι το χαλι-
νάρι στιν Αβγύλα, τρόμαξε το ζόο, φοβίθηκε για το
πυλαράκι-τις. Χλιμίντρισε τότες κε χτίπιζε με τιν οπλί-
τις τον τίχο. Το τυλαράκι, πυ στεκότανε στο διπλανο
σταλ', ακύοντας τι μάνα-τυ, χλιμίντρισε κ' εκίνο χαρούμενο.

Πίδικε ο αλογας: τί έπαθαν τ' άλογα κι ανισίχισαν!

Ετρεκσε στο στάβλο, τόνε βρίςκε ανιχτο. Ο αλογας
έβαλε τις φονες.

Κρίπνισαν τότε ι κολχόζινικι, ανάψανε το φανάρι
κ' έτρεκσαν στο στάβλο. Εκι γιρέθοντας βλέπυν σε μια
γωνια ζαρομένο το Χαρίδι, τον κυλάκο.

— Τί γιρέβις εδο;

Ο Χαρίδης τάχασε, δεν ίκσερε τί ν' απαντίσι.

— Ιρθα να δο τιν Αβγύλα.

— Τι νίχτα δεν κάνουν επισκέψεις στα άλογα κι ότε λυκέτα σπάνουν.

Πιάσανε το Χαρίδι κε το προι τότε στίλανε στην πολιτία.

Περιπιύςυ τ' άλογο κι αφτο θ'άνε χορτάτο.
Με το καμτσίκι τ' άλογο δεν κάνι προκοπι,
αν θέλεις ν'άνε πρόθιμο δός-τυ καλι τροφι.

Διο άλογα βοιθύνε τον κολχόζνικο:
το ζοντανο άλογο κε το ατσαλένιο.

Το πυλάρι.

Στο δάσος έβοςκαν άλογα. Δίπλα απ' το βοσκοτόπι-
тус, ανάμεσα απ' το δάσος, περνύσε ι σιδεροδρομικι
γραμι.

Ένα πυλαράκι, αφυ έφαγε αρκετο χόρτο κε χόρ-
τασε, σκέφτικε να γιρίσι σπίτι. Το χοριο ήταν κοντα.
Προχορύσε ανάμεσα απ' τις ράγιες πάνο απ' τις τραθέρ-
ρες.

Ακσαφνα όμος κάπιος κρότος, κάπιος θόριθος ακύ-
στηκε πίσο-τυ. Γιρίζι το πυλάρι κε βλέπι: απο πίσο-τυ
έτρεχε κάτι μεγάλο κε μάδρο σα θεριο.

Φοβίθικε κε θέλισε να τρέκσι προς τιν πάντα, κε
να κατεβι το πίχομα.

Σ' αφτο όμος το μέρος το πίχομα ήταν πσιλο κε
πολί κατιφορικο. Αδίνατο να κατεβι.

Έτσι το πυλαράκι εκσακολυθι να τρέχι πάντα ίσα.
Για μια στιγμή όμος κσαναγίρισε να ιδι. Ι μηχανι πλσιιάζι.
Το πυλαράκι τρέχι τόρα πιο δινατα.

Ο μηχανοδιγος λιγόςτεπσε το δρόμο τις ατμομηχανις.

Σφίρικε μάλιστα κε διο-τρεις φορες για να κάνι το ζόο ν' αλάκσι δρόμο. Μα το πυλαράκι με σικομένι τιν υρα έτρεχε κι όλο έτρεχε πάντα ανάμεσα απ' τις ράγιες. Κσανασφίρικε ι ατμομιχανί κε το σφίριγμά-τις αντιλά-λιζε ος βαθια μέσα στο δάσος.

Το πυλαράκι έτρεχε τόρα με όλι-τυ τι δίναμι.

Ακσαφνα όμος παρατίριζε, πως το πύχομα δεν ίνε πια πσιλο.

Γίριζε πίσο κε ίδε τα διο μάτια τις ατμομιχανις, πυ στραφτοκοπύσαν. Νά, νά-το τυ θεριο, όπου κε νάνε θα το φτάσι... Πρόφτασε όμος να πιδίκσι πάνο απ' τις ρά-γιες, κε να θρεθι γλίγορα στο θοσκοτόπι.

Ι καρδιά-τυ χτιπύσε απο τιν τρομάρα κι ο μηχανο-διγος χαμογελόντας σκεφτότανε: «Φοβίθηκε το ανοίτο! Τόρα πρέπει ν' αφκείσο τιν ταχίτιτα τις μηχανις».

Ι ατμομιχανι όρμιζε με δινατο θυιτο προς τα μπρος κε στι στροφι τυ δρόμυ κσανασφίρικε.

Το πυλαράκι έτρεχε ζιτόντας να κριφτι στο δάσος. Βλέποντας όμος, πως το μάθρο τέρας πέρασε απο κον-τά-τυ δίχος να το πιράκσι, ισίχασε κε σταμάτιζε.

Ιστερα έβγαλε μια πσιλι φονι, χλιμίντριζε απο χαρα, έκοπσε με τα δόντια-τυ χλορο χορταράκι κε έτρεκσε για το σπίτι.

Το άγριο πυλάρι κε το τσακάλι.

Σε μια μακρινι ασιατικι στέπα έβοςκε ένα κοπάδι απο άγρια άλογα. Πίσο απο ένα πσιλόμα καθόταν κριμένο ένα μεγάλο τσακάλι κε παραμόνεθε κάπιο πυλάρι. Πε-ρίμενε τι στιγμι, πυ ι μάνα θα κσεμάκρενε κάπος απ' το βιζανιάρικό-τις. Το νοστιμότερο φαι για το τσακάλι ίνε το πυλαρίσιο κρέας.

Διο φορές ίρθε κοντά-τυ το πυλάρι, μα κε τις διο φορές ι μάνα ήταν δίπλα-τυ. Το τσακάλι φοβόταν τις οπλες τις φοράδας.

Περίμενε, περίμενε, μα δεν έβγανε τίποτα. Αποφάσισε λιπον ν' αφίσι τον κριπςόνα-τυ. Εκίνι τι στιγμή όμως τον ίδε το πυλάρι. Κε τυ άμιαλυ τυ γενίθικε ι περιέργιε να μάθι, τί σοί πράμα ήταν το ζόο αφτο. Κύνισε λιπον τιν υρά-τυ κε χοροπιδόντας έτρεκε προς το μέρος τυ τσακαλιω. Το τσακάλι κάθισε κε περίμενε. Μόλις ίρθε κοντά-τυ, σικόθηκε κε πίρε τρεχάλα το δρόμο για το δάσος, έτσι όμως, πυ να το προφτένι το φιλοπερίεργο πυλόρι.

Επρεπε να το κσεγελάσι κε να το φέρι πίσο απ' το λόφο, μακρια απ'τα μάτια τις μάνας-τυ.

Ετρεχε το ισακάλι κι απο πίσο-τυ έτρεχε κε το πυλάρι. Μόλις στρίψανε το λόφο, γιρίλι πίσο το τσακάλι κε αρπάξι το πυλάρι απο το λεμο. Το πυλάρι ρίχτικε στην πάντα, πίδικε προς τα πάνω κε χτίπιζε με τα πισινα πόδια-τυ τι γι. Τα δόντια τυ τσακαλιω

μονάχα που γλίστρεισαν πάνω απ'το πετσί-του.

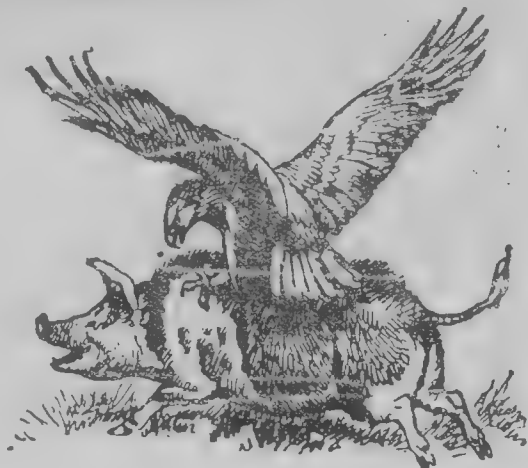
Το πυλάρι κλότσειζε, άκσαφνα όμως εστάνθηκε δινατο πόνο στις φλέβες κ'έβαλε μια δινατι φωνι. Τιν ίδια στιγμή ακύστηκε ι απάντισι. Ίταν ι μάνα. Ανεβοκατέβηκε το λόφο σαν αστραπι κε με κατεβαζμένα τ'αφτια κε δίχνοντας απιλιτικά τα δόντια, ρίχτικε πάνω στο τσακάλι. Τύφες απο κίτρινο μαλι πέτακσαν στον αέρα. Ο αγόνας αμέσος μετατράπικε σε καταδίοκσι. Έτρεχε, έτρεχε κινιγμένο το τσακάλι, κι όλι τιν όρα εσανόταν σιμά-του, πολι σιμά-του τα τρομερα δόντια τυ αλόγου. Κε μονάχα σαν κρίφτικε πίσο απ'το μακρινο λόφο, μπόρεσε κάπος να σινεφέρει.

Με μεγάλη χαρα το πυλάρι έτρεκε με τι μάνα-του στο ριάκι. Στο πισινό-του πόδι κσεχόριζε ένα στενο αβλάκι απο έμα. Εκι στο ριάκι με μεγάλη εφχαρίστισι βί-ζακσε χορταστικά το γάλα τις μάνας-του κε ίστερα απο-κρίθηκε γλικά.

Ο αιτος μπερκυτ.

Ο πιο μεγάλος απ' όλυσ τυς αιτους ίνε ο μπερκυτ. Εκι χρώμα καφετι κε το μάκρος-του φτάνι ως ένα μέτρο. Οστόσο, σε μετρίσις τις διό-του φτερύγες μαζι ανιγμένες θα ιδις, πως το μάκρος-τους ίνε πάνω απο διο μέτρα.

Το ράμφος-του ίνε πολι δινατο κε τα νίχια-του τρομερα κε να τα βλέπις ακόμα.

Ι αιτίνα κλοσα κατα τα μέσα του Μάρτι. Ιστερα απο 35 μέρες θγένουν τα μικρα μπερκυτόπουλα. Ινε σκεπαζμένα με άσπρα πύπουλα.

Όσο τα αιτόπουλα ινε στι φολια, ι αιτι κακυργουν σε αχτίνα 20—30 χιλιόμετρα απο τι φολιά-τους. Σ'όλο αφτο το διάστημα φέρνουν μεγάλη καταστροφι στα αγρίμια. Μια φορα κοντα σε μια αιτοφολια βρίκαν απομινάρια απο 40 λαγυς κε 300 πάπιες!

Ι αιτι ζουν πολα χρόνια. Κε σκλαβομένοι ακόμα μέσα στα κλυδια ζουν πάνω απο 100 χρόνια. Τα νέα αιτόπουλα ιμερόνοντε έφκολα. Κε σινηθίζуне τόσο πολι τον αφέντι-τους, πυ στεναχοριέντε τρομερα, σε λίψει για πολιν κερο.

Ο αιτος όμως ινε φοβερος, όταν ινε λέφτερος. Τα πυλια κε τ'αγρίμια, πυ ινε πιο αδίνατα απ'αφτόνε, μόλις ακύσουν τι φονί-του, τρέχουν να κριφτουν όπου-όπου. Τιχένι κάποτε ναρπάζει κε να κυθαλα κε μικρα πεδια.

Ακόμα κε στους ιλιχιομένους ρίχνετε ο αετος.

Νά τί έγινε μια φορα: Ένας πιναζμένος μπερκυτ ρίχτικε πάνω σ'ένα μεγάλο γυρόνι. Το γυρόνι έγρυσε. Ετρεκσε τότε ο χορικος κ'έδιοκσε το πυλι. Ο αιτος πέτακσε απ'τιν παχια ράχι του γυρουνι, άρπακσε ένα γάτο κε κάθισε πάνω στο φράχτι. Γρύζει τόρα το πλιγομένο γυρόνι, σκύζει κε ο καταματομένος γάτος. Τρέχι τότε ο χορικος να πάρι το όπλο-του. Μόλις όμως τον ιδε με το όπλο στο χέρι, όρμισε κε γαντζόθηκε απ'το χορικο με τα νίγια-του. Τόρα τρις ινε αφτι πυ ζιτυν βοίθια: Το παχι γυρόνι, ο γάτος κι ο χορικος. Τρέκσανε όμως ι γίτονες πιάσαν τον αιτο κε τότε δέσανε.

Ο άροστος ελέφαντας.

Στις 6 το πρωί φέρανε στην ελεφαντίνα Τζινταν δυο μερίδες κολατσιο: τι μια για κίνηνε κε την άλιγια το μικρό-τις. Πάνο ς'ένα χιραμάκσι δίπλα στη Τζινταν ήταν: 30 κιλα πατάτες, 40 κιλα κοκινογύλια κε 1 κιλο ζάχαρι. Ι Τζινταν πήρε με την προβοσκίδα-τις μιαν πατάτα' δοκίμασε να τι φέρι στο στόμα-τις, μα δε μπόρεσε. Ι προβοσκίδα-τις δε λιγύσε. Ι Τζινταν έβγαλε μια φωνι λεπιτι, παραπονιάρικι.

Τιν άλι μέρα μπίκε στο κλυθι τις Τζινταν ένας χτινιάτρος με άσπρι μπλύζα. Ανέβικε πάνο σε μια σκαλίτσα κε εκσέτασε τι Τζινταν απ'τιν κορφι ος τα νίχια.

Ι Τζινταν ίχε πιρετο. Ο χτινιάτρος κίτακσε την προβοσκίδα-τις κε ίδε πως ίχε απο μέσα ένα μεγάλο πρίκσιμο, σα μίλο. Στο δεκσί-τις πλεθρο, άλο ένα πρίκσιμο. Τις πονύσαν ι προβοσκίδα, το πλεθρο κε τα πόδια.

Ο χτινιάτρος τις χτίπιζε με την απαλάμιτιν κιλια κε τις ίπε:

—Μι στενοχοριέσε, θα σε γιατρέψουμε: θα συ κά-νουμε ζεστο ποδόλυτρο, θα σε ταΐσουμε γάλα κε θα συ δόσουμε τροφι δυναμοτικι. Κι ακόμα θα συ δόσουμε κε μπόλικι ζάχαρι. Κοντα ς'αφτα θα συ δόσουμε κε μια μερίδα μίλα. Σίμφονι;

Αν μporύσε να μιλίζι ι ελεφαντίνα, σίγyρα θα τυ απαντύσε τυ γιατρώ-τις:

—Σίμφονι κε παρασίμφονι. Αγαπο πολι τα γλικά. Κε πιος δε τ'αγαπα, τα γέριμα!

Πέρασαν κióλας διο βδομάδες απο τότες πυ ι Τζινταν δε μporύσε να τρώι μόνι-τις. Τις φέρnyν το

φαί-τις πάνο σε φτιάρι κε τίνε ποτίζυνε με λαστιχένιο
σολίνα, σαν κε κίνονε πυ μεταχιρίζυντε για να κατα-
βρέχυνε τος δρόμους.

Σ'όλο αφτο το διάστημα ι Τζινταν φορι λαστιχένια
ποδίσματα. Τις τα φοράνε τέσερις άνθρωπι. Μέσα στα
ποδίσματα αφτα χίνυνε ζεστο νερο. Τις κάνουν το ποδό-
λυτρο, πυ ίχε διατάξει ο χτινιάτρος. Τιν εφχαριστι
πολι το ζεστο ποδόλυτρο.

Το ελεφαντόπουλο κιτάζι τα ποδίσματα με απορία.
Πιος κσέρι, ίσος νάθελε κι αφτο να κορδόνετε μέσα σε
τέτια ποδίσματα.

Ο καρχαρίας.

Το βαπόρι-μας ήταν αραγμένο σε ένα αφρικάνικο
λιμάνι. Μέρα θαβμάσια. Απ' τι θάλασα φισύσε ένα δρο-
σερο αγεράκι· προς το βράδι όμος ο κερως άλακσε
κ' έγινε πνιχτικός. Απο τι Σαχάρα ερχόταν αέρας ξε-
στος, ο λίδας, πυ ήταν σα να έδγενε απο αναμένο καμίνι.

Πριν απ' το ιλιοβελίλεμα βήικε ο καπετάνιος στο
κατάστρομα κε φόνακσε: «Πεδια, κερως για μπάνιο!»
Σε μια στιγμή ρίχτικαν ι νάφτες στι θάλασα, κατέβασαν
ένα χοντρο καραβόπανο, το τέντοσαν απ' τι τέσερις
μεριες κ' έκαναν ένα ίδος δεκσαμενι για κολίμπι.

Στο βαπόρι ίχαμε μαζί-μας κε διο πεδια. Πίδικσαν
κ' αφτα μέσα στην πανένια δεκσαμενι κε κολιμπόσαν. Μα
το μέρος τος φάνικε στενόχιρο κ' έτσι βγένοντας απ'
τι δεκσαμενι ανίχτικαν στο πέλαγο.

Κολιμπόσαν πιθέκσια σα βατράχια κ' έφτασαν ος
τι σιμαδύρα, πυ κράταγε τιν άνκιρα.

Στιν αρχι το ένα απ' τα πεδια προσπέρασε το άλλο,

μα σε λίγο άρχισε να μένι πίσο. Ο πατέρας-τυ, παλιος πυροβολιτις, στεκόταν πάνο στο κατάστρομα κε καμάρο-νε το γιό-τυ. Κε σαν τον ίδε να μένι πίσο, τυ φόνακσε:

— Κίτα να μί με ντροπιάσις! Βάλε όλα-συ τα δινάτα!

Άκσαφνα απ' το κατάστρομα ακύστηκε μια φονι: «Καρχαρίας!» κι όλι-μας ίδαμε πάνο σтин όπσι τυ νερω τι ράχι τυ θαλασινυ θερω.

Ο καρχαρίας έπλεε ίσα πάνο στα πεδια.

— Πίσο! Πίσο! Γίριστε πίσο! καρχαρίας! φόνακσε ο πυροβολιτις.

Τα πεδια όμος δεν άκυσαν τι φονι κε κσακολυ-θύσαν το κολίμπι, γελόντας κε φονάζοντας πιό χαρύ-μενα, παρα πριν.

Ο πυροβολιτις, χλομος σαν το πανι, κίταζε τα πε-δια δίχος να κινιέτε καθόλυ.

Ι νάφτες κατεβάσανε μια θάρκα στι θάλασα, μπίκαν

μέσα κε λάμιοντας μ' όλι-τους τι δίνامي τραβύσαν κατα τα πεδια. Βρίσκονταν όμος σε αρκετι απόστασι απο τα πεδια, ενο ο καρχαρία τα ίχε κιόλας ζιγόσι σε μια απόστασι ίκοσι κάπυ θίματα.

Τα πεδια στιν αρχι δεν άκυαν τις φονες κι ότε τον καρχαρία βλέπανε. Ιστερα απο λίγο όμος τον ίδε το ένα απο τα πεδια. Αχύσαμε τότε όλι-μας μια στρινκια φονι κ' ίδαμε τα πεδια να κολιμπυν θιαστικα σε διαφορετικες κατεφθίνσις.

Ι φονι αφτι σα να κσίπνισε τον πυροβολιτι. Πετάχτικε απ' τι θέσι-τυ κ' έτρεκε προς τα κανόνια. Γίρισε τι μπύκα ενος κανονιυ προς τι θάλασα έπεσε μπρύμιτα πάνο στο κανόνι, σιμάδεπσε κε πίρε το φιτίλι στο χέρι.

Όλι όσι θρισκόμασταν πάνο στο θαπόρι, μίναμε σα μαρμαρομένι απο τιν τρομάρα κε περιμέναμε να ιδύμε τι θ' απογίني.

Ενα μπαμ! ακύστηκε κε ίδαμε τον πυροβολιτι να πέφτι μπρύμιτα δίπλα στο κανόνι κε να σκεπάζι με τα χέρια το πρόσοπό-τυ. Τι έγινε με τον καρχαρία κε με το πεδι, δεν το ίδαμε, δε μπορούσαμε να το ιδύμε, γιατι μας εμπόδιζε ο καπνος. Όταν όμος σκόρπισε ο καπνος, ακύσαμε πάνο απο το νερο ένα σιγανο θονκιτο, πυ σε λίγο έγινε πιο δυνατο, όσπυ αντίχισε μια χαρύμενι δυνατι κραβγι.

Ο παλιος πυροβολιτις άνικσε τότε τα μάτια, σικόθικε κε κίτακε προς τι θάλασα. Πάνο στα κίματα μια ανέβενε κε μια κατέβενε ι κίτρινη κιλια τυ σκοτομένου καρχαρία. Σε λίγα λεφτά ι θάρκα έφτασε στο μέρος, πυ ήταν τα πεδια, τα πίρε κε τάφερε στο θαπόρι.

Το χιονοπύλι.

Μια χιμονιάτικι μέρα άνικσα το παράθιρο. Οπου νά κε πετα μέσα στο δομάτιο ένα χιονοπύλι με κόκκινο στίθος, μάθρες φτερύγες κε σταχτιν όμο. Τυ έδосα μερικα σπιρια ζιτάρι κε ψίχουλα. Τα τσίμπαγε λέμαργα καθιζμένο πάνο στο παράθιρο, όπου σε λίγο κε αποχιμήθηκε.

Πέρασαν κάμπосες ιμέρες απο τότες. Το χιονοπύλι σινίθισε τόρα να κάθετε πάνο στο δάχτυλό-му κε να τρώε σπιρια απο τι φύχτα-му. Πολες φορές καθόταν κε πάνο στον όμο-му.

Στο σπίτι ίχαμε ένα μικρο σκιλάκι. Στην αρχι το πυλι το φοδόταν το σκιλάκι, αργότερα όμος το σινίθισε κ' έμιναν καλι φίλι. Καθόταν στι ράχι κε κάποτε κε στο κεφάλι τυ σκιλιу. Το πράμα ίταν πολи περιέργο. Το σκιλι κυνόσε тινυρα, γάθγιζε, πιδύσε. Κε το πυλάκι εκсаκολυθύσε να κάθετε πάνο-ту, лες καθάλα σε άλογο. Σιχ-να τυ σφίριζα τα αγαπιμένα-му τραγυδάκια. Το χιονοπύλι αγαπούσε τα χάδια. Τυ άρεσε πολи όταν τον έπερ-να στα χέρια-му, τότε χάιδεθα, κε τυ έλεγα зέρνον-τας тис λέξεις: «α-γα-πι-μέ-νο-му κα-λό-му пу-λά-κι». Αρχιζε τότε το κελάδιμα κε ι φονί-ту κιματιστι πλιμί-ριζε το δομάτιο. Έκανε пос тинаζόταν, γινόταν περισό-τερο ζοιρο, πιδύσε.

Κάποτε έλιπса απ' το σπίτι για κάμπосες ιμέρες. Το πυли στενοχορέθηκε πολи δίχос εμένα.

Έτσι όταν γίριса πίσο, χίθικε πάνο-му κε δε μ' άφι-νε να θγάλο το παλτό-му. Πιδύσε στους όμους-му κε χαιδεδόταν τρ'бοντας το κεφαλάκι-ту πάνο στο λεμό-му, έτσι όπος ι γάτα. Ιστερα φτερύγιζε γίρο-му, για

να κσανακαθίσι πάλι στον όμο-μυ κε ν' αρχίσι τα ίδια.

Μετα απο κάμποσι όρα πίγε κε κάθισε πάνο στο
ντυλάπι κε άρχισε να τραγουδι δίχως κανένα λάθος το
αγαπιμένο-μυ τραγουδάκι.

Ι κλόσα.

Στι γιτονια ι κιρα Κάλι
ρίχνι κριθάρι στιν αβλι,
κι όλο τιν κλόσα κράζι
κε τιν καλοκιτάζι.

Κ' εκίνι μάθρι πεταχτι
με τα μικρά-τις περπατι
κε τριγιρνα στι θρίσι
το χόμα να σκαλίσι.

— Κλυ, κλυ, πεδιά-μυ, εδο σιμα
να σας φιλάι κ' ι μαμα,
γιατι πέρα όπος πάι
συλικάκια δε θα φάι.

Τέτια ι κοτόλα στιν αβλι
με τα κλοσόπουλα μιλι.
Κι όταν περνα διαβάτις
τα κρίβι στα φτερά-τις.

Το παράκξενο κοτόπυλο.

Ι γρια Σοφία πήρε δεκατρία αβγα κε τ'άβαλε κάτω απ' τιν κλόςα-τις. Δεν πρόσεκε όμως, προς το ένα απ' αφτα τα αβγα ήταν πρασινοπο κε λιγάκι μεγαλύτερο απο τ'άλα.

Κάθετε ι κλόςα φρόνιμα κε ζεστένι τ' αβγα, πίδα κάποτε, τσιμπα τα ψίχουλα, πυ τις δίνι ι γρια, πίνι λίγο νεράκι κε κσανα γιρίζι στ' αβγά-τις.

Κάθισε ι κλόςα πάνο στ' αβγα τρις βδομάδες κι απο τα αβγα άρχισαν να βγένον τα πυλάκια.

Τελεφτέο βγίκε το πυλάκι απ' το πρασινοπο αβγο.

Μα κε τί παράκξενο πυ ήταν: χνουδάτο, κίτρινο, με κοντα ποδαράκια κε πλατι

ίσιο ράμφος. Απόρισε ι κότα βλέποντας το στραβοπόδαρο πυλάκι! μα τί μπορούσε να κάνι' ότι κι αν ίνε, πεδί-τις ίνε. Κε τ' αγαπα όπος κε τ'άλα.

Άρχισε ι κότα να μαθένι στα πεδιά-τις, πός να βγάζυν τα σκυλίκια απ' το χόμα. Κάθε μέρα τόρα οδηγι τιν ικογένιά-τις ι κότα στον όχτο τις λίμνις.

Τιν πρότι μέρα όμως το κοντοπόδαρο πυλάκι μόλις ίδε το νερο, πετάχτικε μέσα. Τρέχι ι όρνιθα, φονάζι, κυνάι τις φτερούγες, πετιέτε κι αφτιστο νερο. Τα πυλάκια τρέχυν δόθε-πέρα κε τσιρομαχυν: «Βοίθια καλι άνθρωπι, πνίγετε το αδερφάκι-μας!» Οστόσο το αδερφάκι-τυς δεν πνίγικε' κολιμπύσε χαρόμενο κ' εφτιχιζμένο, λάμνοντας το νερο με τα πλατια ποδαράκια-τυ, πυ έμιαζαν σαν κυπια.

Ακούσε τι φωνή τις όρνιθας : γρια Σοφία, έτρεξε και
 σαν ίδε τί γινότανε έπε:

— Όπως φέnete, χωρίς να το προσέξω, έβαλα κά-
το απ' τιν όρνιθα μαζί με τ' άλλα κε αβγο παπίσιο!

Ο κόκορας.

Ένας κόκορας ολάσπρος
με πιλο λιρι,
καμαρόνι κε φυσχόνι
κι όλο απιλι,
κε θαρι προς το κοτέτσι
μόλις τον χορι.

Τι στιγμή που συλατσάρι
με το θίμα αργο,
«δεν κσανάιδα, λεν ι κότρες,
τέτιο στρατιγο».
Μα κι ο ίδιος σιλογιέτε:
«Μορε τ' έμε εγο!»

Αρα βρι κανένα σπόρο
μέσα στ'ιν αβλι,
το κεφάλι-τυ σικόνι
 κε το διαλαλι,
να το μάθουνε σε δίσι
κε ς' ανατολι.

Κςάφνο βλέπι ένα γεράκι
Αχ! τιν όρα αφτι
το βαρι περπάτιμά-τυ
έχι μπερδεφτι,
κι αστραπι μες' στο κοτέτσι
τρέχι να κριφτι.

Ι ιλεχτρικι κλόςα.

Τα πεδια περικίλωςαν το Δίμο κε τον παρακαλύσαν:

Πές-μας Δίμο, πός κσεπουλιάζυν τ' αβγα με τον ιλεχτριζμο.

— Καλα, θα σας το πο, μα πρότα πέστε-μυ εσις: πόςα αβγα μπορίτε να βάλετε κάτω απ' τιν κλόςα-σας;

— Δεκαπέντε, φόνακσε ο Νίκος.

— Πάνο-κάτο. Ι δικί-μυ όμος, ι ιλεχτρικι κλόςα, μπορι να κσεπουλιάσι σε μια φορα κάμπουσες εκατοντάδες.

Τα πεδια μίνανε με το στόμα ανοιχτο.

— Πότε κάθετε πάνο στ' αβγα ι κλόςα-σας; — ρό-τισε ο Δίμος.

Το καλοχέρι!-φόνακσαν τα πεδια.

— Ι δικί-μυ ι ιλεχτρικί κάθετε όλο το χρόνο.

— Δε μας λες, Δίμο, ι όρνιθά-συ ίνε σαν τι δικί-μας, με φτερύγες κε με πόδια;

— Υτε πόδια έχι ύτε φτερύγες. Ινε ένα κιβότιο με ιλεχτρικες λαμπίτσες. Απ' τις λαμπίτσες ζεστένετε ο αέρας μέσα στο κιβότιο, ζεστένουντε κε τ' αβγα. Ινε ο ινκυμπάτορας, ι εκυλαπτικι μηχανι, όπος τίνε λένε.

— Κι αν άκσαφνα πσιθύνε τ' αβγα! Τί θα γίνι τότε; Απο πσιμένα αβγα ι ιλεχτρικί-συ λάμπα δε θα μπορέσι να κσεπουλιάσι...

— Πολι ζηστα' μι νορίζετε όμος πως εκίνος, πυ έκανε τιν εφέβρεσι τυ ινκυμπάτορα ίταν πιο κυτος απο σας. Ο ινκυμπάτορας ίνε έτσι φτιαζμένος, πυ άμα αρχίξι ι ζέστι να αφκένι, ι μια λαμπίτσα ζβίνι.

— Κε πόσες μέρες κάθετε ι όρνιθά-συ πάνο στ' αβγα;

— Όσες κε ι δικί-σας. Ισα-ίσα ικοςιμια μέρες. Αμα βγύνε τα πυλια, τα φέρνυν στο στεγνοτίρι. Έχι τα ζεστένι στι στιγμι ι ιλεχτρικι λάμπα κε τα στεγνόνη.

Απο κι τα φέρνυνε στὶ «μάννα». Ἡ «μάννα» ἀποτελιέτε ἀπο τρία δομάτια. Τὸ πρῶτο ἰνε κιτόνας με θερμάστρα ἰλεχτρικι. Τὸ δέφτερο δομάτιο ἰνε ἔθυσα γιὰ περρίπατο με γιάλινι στέγι, κε τὸ τρίτο ἀβλι με στέγι ἀπο σιρματένια κάνκελα.

Τὰ μικρὰ πυλάκια ζύνε στὶ «μάννα» ἐφτα ὡς ὀχτο ὁδομάδες, ὡς ὅτν νὰ δυναμόσουν.

Ἡ γρια Μاريو κ' ἰ κότα-τις.

Ὀλι μέσα στο χοριο
κζέρυν τι γρια Μاريو
κε τι μάβρι ὀρνιθά-τις·
ταχτικα ἀβγι-αβγι,
πριν ἀκόμι ὁ ἰλιος θγι
εγενύσε τὰ ἀβγά-τις.

Κάθε μέρα κε ἀβγο!
Ἐ, νὰ ἰχα δα κ' ἐγο
τις γριὰς Μαρῖος τι χάρι·
ὁμος ἰ γρια Μاريو
θέλει κάθε μέρα διο·
δός-τις τὸ λιπον κριθάρι!

Μίπος τάχα ὀφελι
τὸ κριθάρι τὸ πολι;
Ἀν τιν ὀρνιθα παχένις,
τί θαρις γρια Μاريو
τὰ ἀβγα θα γίνυν διο;
Μα...χορις ἀβγο θα μίνις.

Ὀμος ἰ γρια Μاريو
θέλι κε καλα τὰ διο·
δεν ἀκύν... Τι δουλιά-τις!
Κε τιν ἐπαθε!—Πός;—Νά
Τόρα πια δεν τις γενα
ἰ παχια ἰ ὀρνιθά-τις.

Το πύλιμα τον πεδιον.

Αφτο πυ θ' ακύσετε, πεδια, γινόταν στα παλια χρόνια, στον κερο τυ τσαρου. Κε νά πως.

Ι φτοχολογια τυ χοριυ, πυ δε μπορούσε να θρέψει τα πεδιά-τις, ίθελαν να τα δόσουν κάπυ, να δυλέθουν για ένα κομάτι ψομι. Ερχονταν τότε στα χορια ι μεταπράτες. Δίνανε ιποσχέσις μπόλικες, τάζανε λαγυς με πετραχίλια, ότι θα μάθουνε στα πεδια κάπια τέχνη.

Τυς πίστεθαν ι γονυ κε τυς τα δίνανε τα πεδιά-τυς.

Μάζεθαν έτσι ι μεταπράτες ος δέκα αγόρια κε κορίτσια κε τα πιγένανε στην πόλι.

Εκι τα φέρνανε στυς κυστάρυς: τσανκαράδες, εφαρμωστες, σιδεράδες.

Πέρνοντας ος δέκα ρύθλια για κάθε κεφάλι, αφίνανε τα πεδια κε πέρνανε κενύργια παρανκελία.

Κάποτε ο αγοραστις τις ζοντανις πραμάτιας ροτούσε ανίσιχος:

— Καλα, εγω τ' αγοράζο τα πεδια, μήπος όμος ίνε εδο πέρα ι γονί-τυς κε τα ιδύνε;

— Μιν ανισιχίτε,—αποκρινόταν ο προμηθεφτις, — κανένα δεν έχυν εδο τα πεδια ίνε ολότελα στι διάθεσί-σας.

Γαλίγι.

Δεν ακύετε ύτ'ένα κίμα

ις τιν έρμι ακρογιαλια.

Λες κ' ι θάλασα κιμάτε

μες' στις γις τιν αναλιζ.

Ο Βάνιας Ζύκοφ.

Ο Βάνιας Ζύκοφ ήταν ακόμα πεδάκι ενια χρονον, όταν τότε βάλανε παραγιο σ' έναν τσανκάρη.

Μια φορά, πυ έλιπαν το αφεντικο κε ι καλφάδες, ο Βάνιας έβγαλε απ' το ντυλάπι το μπουκαλάκι με το μελάνι κ' έναν κοντιλοφόρο με σκυριαζμένι πένα. Ιστερα απλόνοντας μπροστά-τυ ένα τσαλακομένο χαρτι, άρχισε να γράφι.

Προτυ όμος χα-
ράκσι το πρότο γρά-
μα, γίρισε κε κίτακσε
κάμπουσες φορές φο-
βιζμένα κατα τιν πόρ-
τα κε το παράθυρο.
Το χαρτι το ίχε
βάλι πάνο στο σκαμνι
κε κίνος στα γόνατα,
μπροστα στο σκαμνι.

— Παπύλι-μυ,
αγαπιμένε, Κονσταν-
τίνε Μακάριτς! —

γραφε, — νά, συ γράφο αφτο το γράμα. Δεν έχο
ύτε πατέρα, ύτε μιτέρα, ένας εσι μονάχα μυ έμινες.

Ο Βάνιας αναστένακσε, θύτικσε τιν πένα στο μελά-
νι, κ' εκσακολύθισε το γράψισμο.

— Χτες τραβίχσανε δινατα τα μαλιά-μυ, γιατι κυ-
νόντας το πεδι στιν κύνια, κιμίθικα χορις να το θέλο.
Ι μαστόρι με κοριοδέβυν κι ο νικοχίρις με χτιπα αλίπι-
τα, όπου τίχι κε φαι τίποτα δε μυ δίνυνε. Το προι μυ
δίνυνε κσερο πσομι, το μεσιμέρι λαπα, κε το βράδι κσα-
να πσομι.

Με διατάζουνε να κιμάμε στον προθάλαμο κι όταν το πεδι κλεί, δεν κιμάμε καθόλου, όλι τι νίχτα κυνο τιν κύνια-τυ.

— Αγαπιμένε-μυ παπούλι, λιπίσυ-με, πάρε-με απο δοπέρα, φέρε-με πίσο στο χοριο. Εδο πια δε μπορο να ζίσο. Πέφτο στα πόδια-συ κε παρακαλο, πάρε-με απο δο, αλιος θα πεθάνο.

Σύφροσε ο Βάνιας τα χίλια, έτριψε με τι μάθρι-τυ γροθια τα μάτια κε άρχισε να κλεί.

— Ελα αγαπιμένε-μυ παπούλι, εκσακολύθισε ο Βάνιας, λιπίσυ-με το ορφανο, το δίστιχο, πάρε-με απο δο. Γιατι εδο όλι με χτιπυν κε να φάο θέλο, κε στεναχοριέμε, κε όλα να τα πο δε μπορο, όλο κε κλέο. Χερετο ακόμα τιν Ελένι, τον κυτσο τον Εγόρκα, τον αμακσα κε τι φισαρμόνικά-μυ να μι τίνε δόσις σε κα-νένα. Διατελο το ενκονάκι-συ Βάνιας Ζύκοφ. Αγαπιμέ-νε παπούλι, έλα.

Ο Βάνιας δίπλωσε στα τέσσερα το χαρτι κε τ'όβαλε στο φάκελο, πυ αγόρασε για ένα καπίκι τιν παραμονι. Σκέφτικε λίγο, θύτικε τον κοντιλοφόρο στι μελάνι κε έγραψε:

«Στο χοριο, στον παπούλι».

Ιστερα έκσιζε το κεφάλι-τυ, σκέφτικε κε πρόστεσε: «Κονσταντίνο Μακάριτς».

Στο ψαράδικο.

Ενα προι κσίπνιζε ο θίος τον Ιλία κε τυ ίπε:

— Σίμερα να νιφτις καλα κε γλίγορα.

— Για πύ;—ρότις νισταγμένα ο Ιλίας.

— Στι δυλια. Θα δυλέθις σ'ένα ψαράδικο. . .

Ο Ιλίας πίνεγε δίπλα στον Πετρώχιν. Όταν φτάσα-
νε στο ψαράδικο, ίδανε δίπλα στο γραφίο έναν απσιλο
μουζέκο με μια κιλάρα ος κι πάνο.

— Χερέτισε!—μυρμύρισε ο Πετρώχιν στον Ιλία.

— Πός τόνε λένε;—αντιλάλιζε απο χοντρο μπάσο το
μαγαζί.

— Ιλία,—απάντισε ο Πετρώχιν.

— Λιπον, Ιλία, κίτα καλά. Τα μάτια-συ τέσερα·
τόρα κανένα άλونه δεν έχις, εκσον απο μένα, το αφεντι-
κό-συ. Υτε γνωστus, ύτε σινκενις, κατάλαβες; Εγo για
σένα ίμε όλα κε πατέρας κε μάνα.

Ενας απ' τυς ιπαλίλους έβαλε τον Ιλία να
βγάλι απο το μεγάλο καζάνι τα ψόφια ψάρια. Το πε-
δι ανασκυμπόθηκε κε άρχισε να βγάζι τα ψάρια, πιά-
νοντάς-τα όπος τίχενε.

— Απ' το κεφάλι πιάνε-τα, στραβόκσιλο!—φόναξε
ο ιπάλιλος.

Κάποτε ο Ιλίας έπιανε κατα λάθος κανένα ζοντανο
ψάρι, πυ στεκόταν ακίνιτο· το ψάρι γλιστρώσε απ' τα
χέρια-του.

— Ανιγε τα μάτια!—διάταζε ο ιπάλιλος.

Ο Ιλίας γραντζύνιζε το δάχτυλό-του με το φτερύγι
του ψαριου, κε βάζοντάς-το στο στόμα άρχισε να το θιζένι.

— Βγάλε το δάχτυλο απ' το στόμα!—φόναξε το
αφεντικο.

Ιστερα δόσανε στο πεδι ένα μεγάλο κσινάρι κε το
διατάκxανε να κατεβι στο ιπόγιο κε να σπάνι τον πά-
γο έτσι, πυ να θγένουν τα κομάτια ίσια. Τα θρίψαλα τυ
πάγυ πετύσανε στο πρόσοπό-του, μπένανε στον ανιχτό-
του γιακα. Στο ιπόγιο κριο κε σκατάδι.

Ιστερα απο κάμποσα λεφτα ο Ιλίας θγένοντας

μυσκίδι απ' το υπόγειο, ίπε στο αφεντικο.

— Εξπασα εκι κάτω ένα βάζο.

Ο νικοκίρις τον κίταξε με προσοχι κε τυ ίπε:

— Για πρότι φορα στο σιχορνο. Κε στο σιχορνο, γιατι τ' ομολόγισες ο ίδιος. Αν το κσανακάνις όμος, θα συ θγάλο τ'αφτια.

Το ψαράκι.

Ψαράκι, πυ ότι να θρεθι,
ορέγετε να το γεφτι
κε μες' στο ρέμα το βαθι
κινιγίτο το κάνι,
όσο κε να προφιλαχτι,
μια μέρα θε να γελαστι,
απο τ'ανκίστρι θα πιαστι
κε θάμπι στο τιγάνι.

Ετιμο το κολχόξι τον ψαράδον.

Εκι, πυ άλλοτε ήταν σκορπιζμένες ι καλίθες τον ψαράδον, ιπσόνετε σήμερα το μεγάλο σπίτι τυ κολχοζι.

Μεγάλι κίνισι σήμερα στο μέρος αφτο. Ο επιθεορι-
τις εκσετάζι τις θάρκες κε τα δίχτια, ο μηχανικος τις
μιχανες τον θενζινάκατον.

Ι θάρκες επιδιορθομένες, κενυργιοπισομένες κε μπο-
γιατιζμένες, έτιμες για να σπροχτύνε στο νερο.

Κε τα δίχτια αλυ κενύργια, αλυ μπαλομένα, μα νι-
κοχιρεμένα, έτιμα κι αφτα.

Όλα ετιμαζμένα κε φροντιζμένα απ' το κολχόξι.

Ο κερσ όνε καλος. Φισάι απαλο κε δροσερο αεράκι.

Το αεράκι σιχόνι μικρα κιματάκια στὶ θάλασσα κε σαλέ-
βι τα κλαδία τον δέντρον.

Όλα τα πεδία το σινικίζμο κατεθένυμε στὶν παραλία,
για να κσεπροβοδίζυμε τυς κολχόζνικύς-μας.

Βλέπυμε τις μαχρίες σιρες απο τις ψσαρόβαρκες,
πυ τις τραβύσαν ι θενζινάκατες, να χάνοντε στο πέλα-
γο. Κυνύμε τα μαντίλια κε τυς αποχερετύμε: «Όρα
καλι, κε καλι επιτιχία!». Απο τις θάρκες ακύετε το
τραγύδι-τυς. Βαρια άλοτες ι δυλια τον ψσαράδον. Θα-
λασοδέρνονταν για τυς αφεντάδες-τυς, πυ τυς ανανκά-
ζανε να δυλέθυν νίχτα κε μέρα δίχος ανάπαψι.

Σίμερα όμος ι κερι άλακσαν. Δεν εργάζοντε για
τυς άλυσ, μα για τον εαφτό-τυς.

Ι ψσαράδες.

Κ' ι ψσαράδες κσεκινάνε,
πριν ο ήλιος να φανι,
τις βαρκύλες-τυς τις λίνυν
κε απλόνυν το πανι.

Αρμενίζυν όλι μέρα
μες' τις θάρκες, στ' ανιχτα
κε στα δίχτια, εδο θρίσα,
εκι μπαρπώνι σπαρταρα.

Με τις θάρκες-τυς γεμάτες
θα γιρίσουν απο κι,
μαχιτάδες κάθε ομάδα
στὶ δυλια μαχιτικι.

Ο δρόμος ίνε ανιχτος.

Ο πατέρας τυ Γιόργου δυλέβι στι φάμπρικα τον πα-
πτειον. Κίνο το απόγεμα, σα γίριζε στο σπίτι, βλέπι
το Γιόργου να διαβάζι κάπιο βιβλίο.

— Τί ίνε αφτο πυ διαβάζις; τόνε ροτα.

— Νά, το δέγμα για το Βάνια Ζύκοφ.

— Το θρίκας ενδιαφερτικο;

— Ενδιαφερτικο, μα πολι λιπιτερο.

Για διάβασέ-με ν' ακύσο. Κι ο Γιόργος άρχισε να
διαβάζι, πός ο Βάνιας ζύσε στυ τσανκάρι, πός τον κσί-
λιζε ο αφέντις-τυ, κε πός έγγραφσε το γράμα στον
παπό-τυ.

Ακυσε ο πατέρας-τυ κε τυ ίπε:

— Πολι σοστα ίνε γραμένο. Ετσι έμαθα κ' εγο
τιν τέχνη, όταν ίμυνα μικρος.

Κε ίστερα χαμογελόντας πρόστεσε:

— Πολι γλίγορα θ' αρθι κε ι δικί-συ ι σιρα. Εμα-
θες να διαβάζις, φτάνι! Κερως πια να μάθις κάπια τέ-
χνη. Θα σε θγάλο απ' το σχολιο, κε θα σε δόσο σε κα-
νένα μάστορι. Εκι με τον ίδιο τρόπο θα σε μάθουν κε
σένα τιν τέχνη.

Ο Γιόργος απάντισε:

— Α, όχι. Ο δάσκαλος μας ίπε, πως πρέπει, ός-
πυ να γίνουμε δεκαεφτα χρονιο, να πιγένουμε σχολιο. Επι-
τα εγο δε θ' αφίσο να με χτιπάνε. Θα γραφτο πιο-
νιέρος κε θα με ιπερασπίζι το τάγμα.

Ο πατέρας γέλασε.

— Σοστα τα λες. Πέρασαν πια κίνι ι κερι. Ι σο-
διετικι κιθέρνιςι δεν επιτρέπι να χτιπώνε κε να κακομε-
ταχιρίζουντε τα πεδια. Τόρα πια δεν τυς επιμάζυν έτσι
τυς εργάτες.

— Αλα πός;

— Νά πως. Πρέπι πρώτα-πρώτα να τελιόσουν το σχολιο. Επιτα θα μπυν στο εργοστασιακό σχολιο. Απο κι θα θγυν εργάτες για τι μεγάλη παραγογι. Απο κι πάλι μπορυν να μπυν κε στο τέχνικυμ. Κε σα δίκσυν, πως έχυν όρεκσι κε ίνε ικανι, μπορυν να γίνυν κε ινζινιέρι. Για τυς εργάτες τόρα ο δρόμος ίνε ανοιχτος. Κε σι φτάνι να θέλεις να μάθεις κε να μιν ίσε τεμπέλης.

Ο ήλιος μυσαφίρις.

(Το αφιγίδικε ο δάσκαλος ενος νενέτσικυ σχολιυ).

Στον κερο τυ τσάρυ, κανένας δεν έφτιανε για τις εθνικότιτες σχολια. Δικό-τυς αλφάβιτο ι εθνικότιτες δεν ίχανε. Υτε βιβλία στι μιτρικί-τυς γλώσα. Σίμερα, με το σοβιετικο καθεστος, έχυνε δικό-τυς αλφάβιτο, δικά-τυς σχολια, δικά-τυς βιβλία.

Τα πεδια ι νέντσι τα φέρνυν στα σχολια απο πολι μακρια. Ι γονί-τυς ζύνε νομαδικα στις τύντρες 600—700 χιλιόμετρα μακρια απ'το χοριο, όπου θρίσκετε το σχολιο.

Το καλοκέρι ι τύντρα σκεπάζετε απο πικνι πρα-σινάδα.

Πάνο στο ατέλιοτο αφτο πράσινο λαμποκοπύνε λί-μνες, βάλτι, ποταμάχια.

Το χιμόνα όμως ι τύντρα σκεπάζετε με χιόνι κε με πάγο. Τότε ο κάμπος όλος γίνετε δρόμος απέραντος για τα γοργοπόδαρα ελάφια.

Ζέβγι ο νέντσος τα ελάφια στις λαφριές-τυ νάρτες, βάζι πάνο τα πεδιά-τυ κε τραθα. Κατα τιν άνικσι θα φτάσι στο μέρος, όπου ίνε το σχολιο.

Ι πιο χαρμόσινι μέρα τυ χρόνυ για το νέντσο μα-θιτι ίνε ι μέρα, πυ θα κσαναφани ο ήλιος.

Βέβεια σε σας η ανατολή του ήλιου δεν κάνει μεγάλες εντίποις. Σινιθίζατε κάθε μέρα να βλέπετε την ανατολή-του. Σε μας όμως η πολική νύχτα με τους χιονοστρόβιλους και τις κατεγίδες-τις, κρατάει δυο αλάκερους μήνες.

Όχι μακριά απ' το σχολιό-μας βρίσκετε ένα ίπσομα αρκετά ψιλο. Απο κι πάνω βλέπει κανείς μακριά. Απ' το ίπσομα λιπον αφτό προτοφένετε ο ήλιος. Δεν πρέπει όμως να χαζέβει κανένας κίνι την ημέρα. Γιατί μόλις προφτάσι ο ήλιος να ανατίλει αμέσως και κρύβετε. Δε φαντάζεστε πόσι χαρά δίνει η πρότι-του αχτίνα.

Τα πεδία θγένουν απ' το σχολιό τρεχάτα για το ίπσομα. Εκί μαζέβουντε όλοι η κάτικι του χοριού. Και τα σκιλία ακόμη.

Νά, που βάφικε κίόλας κόκκινι η άκρι του χαμιλού ζίνεφου. Όλοι περιμένουν με λαχτάρα. Και νά, τώρα που ανάθρισαν απ' το βάθος η φωτινες αχτίνες. Απ' τον ορίζοντα πρόβαλε ο ήλιος. Τα πεδία βάλανε κάτι φωνες γεμάτες χαρά. «Ο ήλιος, ο ήλιος!» Τα παλικάρια ρίχνουν ντυφεκιες στον αέρα. Η γέρι και τα πεδία χτιπύνε παλαμάκια, ανκαλιάζουν ο ένας τον άλλονε και χέροντε τον ήλιο. Σαν αρχυδάκια καταρακιλουν πάνω στο χιόνι και μ' αφτός μαζί και τα σκιλία.

Απο κίνι τι στιγμή ι μέρα όλο κε θα μεγαλώνι.

Στο Βορα έχυνε κσεχοριςτι αγάπι στον ήλιο. Ι πιο τριφερι λέκσι εκι πέρα ίνε: «ήλιος».

Το πιο αγαπιμένο τραγούδι τον νέντσον ίνε:

«Κε μονάχα емς ι τρις, ι θάλασα, εγο κι ο ήλιος,
σαν έρθι ι όμορφι στιγμή
κάνυμε σιντροφια χριςι».

Ι κιζ Μαρία.

Κιζ στι γιακούτικι γλώσα θα πι κορίτσι. Ζι λιπον ι μικρι αφτι κιζ ανάμεσα στα δάσι, στα θυνα, στα ποταμάκια μέσα σ'ένα χαριλο καλίθι με μικρα παραθιράκια.

Το σπίτι, όπου ζι ι κιζ Μαρία, το λένε γιώρτα κε τι χόρα Γιακουτία.

— Στο χοριό-τις όλι ίνε κινιγι. Έχυν κινιγιτικο κολχόζι.

Ι κινιγι κσοτόνυν θερια κε φέρνυν τα δέρματά-τους στιν κοπερατίθα. Εκι τυς δύνυν αλέθρι, ζάχαρι, πετρέλεο κε τσίτια. Με τις αρχες τυ χιμόνα, άρχισε κ' ι Μαρία να πιγένι κσχολιο. Απ' αφτον το χιμόνα όλα τα πεδια πρέπει να μάθυν.

Στι Γιακουτία, όπος σ' όλι τι Σοβιετικι Ένωσι, δεν πρέπει να μίνι ύτε ένα πεδι αγράματο. Κάθε προι απο όλα τα μέρι αρχίζυν να κινιέντε πάνο στο άσπρη χιόνι μικρες σιλυέτες.

Στο κσχολιο πιγένι κε ι κιζ με τις φιλινάδες-τις.

Ι δασκάλα τυς ήπε, πως πολι γλίγορα θα χτίσουν απο τύθλα κενύργιο μεγάλο κσχολιο, όπος ίνε κε στις πολιτίες.

Τυς διγιέτε ι δασκάλα για τι μεγάλη πολιτία, όπου τιν έστιλε το κελσοδιέτ να μάθι ι ίδια, για να μπορέσι να διδάσκι τα πεδια τυ χοριυ. Ι κιζ Μαρία κε τ' άλα

τα πεδία τιν ακυν. Ι δασκάλα τος διγίετε για τι Σο-
βιετικι Ενοσι, για τος λαος πυ ζύνε στιν Ενοσι.

Ακίι ι κιζ Μαρία, κιτάζι τι δασκάλα με ματάκια
γεράτα δίπσα κε δε μπορι να τιν πιστέψει.

«Μπορι τάχα να υπάρχυνε πεδια, πυ γιρνουν στους
δρόμους γιμνα, γιατι στα μέρι-τους κάνι μεγάλι ζέστι;
Σ' εμας ο χιμόνας ίνε ατέλιος, ενο το καλοκέρι πολι
είντομο!»

Ι Μαρία φορι μακρια γύνα για να μιν κριόνι. Θέ-
λι όμος ι κιζ Μαρία να τα μάθι όλα κε να τα κατα-
λάβι όλα.

Ι μικρι κιζ άμα γιρίσι απ' το σχολιο, πέρνι το δι-
βλίο κε διαβάζι. Ιστερα πέρνι το κοντίλι κι αρχίζι ν' αρα-
διάζι γράματα: απ' αφτα σχηματίζετε ι πρότασι:

«Νάσε έτιμος!».

Ιστορία μιας υξμπέκας.

— Νιαζ, ζίμονε, Νιαζ!

— Νιαζ, άναπσε τι φοτια!

Μύσκεμα απ' τον ιδρότα ι Νιαζ τρέχι όλι τιν ιμέρα
στιν αβλι.

— Θα πάο στις Χάμρας, — ίπε ι Νιαζ τις μιτέρας-τις.

— Πήγενε, μα κίτα να μι σταματίσις πυθена
στο δρόμο.

Ι Νιαζ κσεκρέμασε τον παραντζα απο το καρφι κε
μέσα σ' αφτόνε κρίφτικε ολάκερι, απο τιν κορφι ος τα
νίχια. Το πρόσοπό-τις το σκέπασε με δίχτι καμομένο
απο τρίχες.

Ι Νιαζ πέρνι το δρόμο κυκυλομένι με τον παρα-
ντζα. Ν' ανιχτι δε μπορι, θα τιν κακογλοσίουν. Εφτασε
στο σπίτι τις Χάμρας.

— Κσέρης, τις λεί ι Χάμρα, ιπάρχι ένα σπίτι όπου μαζέβοντε ι γινέκες-μας. Εχι μπορι κανις να κσεσκεπάσι το πρόσωπο. Το σπίτι αφτο το λένε κλυμπ.

Στο δρόμο πιγένυν διο γινέκες τιλιγμένες με παραντζα. Ετσι όπος πιγένυν καμπουριαζμένες κε σιγοπερπάτιτες, θάλεγεσ πος ίνε γριες.

Μα νά, ένα μεγάλο πέτρινο σπίτι, με παράθιρα μεγάλα κε φωτινα. Ι διο γινέκες μπίκαν στο σπίτι αφτο κε πετάκxανε τα δίχτια απ' το πρόσωπο. Δεν ίταν καθόλου γριες, ίταν νέα κορίτσια.

Μέσα ς' ένα μεγάλο ψσιλοτάβανο δομάτιο, γίρο στο τραπέζι, κάθοντε κάμποσεσ γινέκεσ. Κε μια αδίνατι ρόσα μιλα κε λεί:

— Τον παραντζα πρέπι να τότε πετάκxετε. Δεν έχυν δίχιο ι γερόντι όταν λένε, πος ι υζμπέκα πρέπι να γιρίζι σκεπαζμένι. Ι υζμπέκα πρέπι να μορφοθι για να μπορι να ζι καλίτερα. Κιτάκxετε, πόσεσ γινέκεσ γιρίζυν τόρα με κxέσκεπο το πρόσωπο. Ιστε νέεσ κε θα εργάxετε. Ανίκxετε τα πρόσωπα.

Ι Νιαζ ακύι. Πολι ενδιαφερτικα πράματα! Στο σπίτι-τις ποτεσ δεν άκxεσ τέτια λόγια.

— Νιαζ, στο μάθιμα πιγένις;

Ι Νιαζ γνέφι με το κεφάλι το «νε» κ' εκxακολουθι

το δρόμο-τις τρεχάτι. Φορι φυστάνι τριανταφίλι κε τιυ-
πετέικα στο κεφάλι. Χορι παραντζα. Πιγένι κε χαμο-
γελα. Ι Νιαζ ίνε τόρα όλος διόλυ αλιότιχι.

— Χάθικε απ' τον κόζμο ι ντροπι!—μυρμυρίζι ένας
ασπρομάλις γέρος.

— Ο κόζμος χάλασε,—παρατιρι ένας άλος.

Μα ι Νιαζ δε δίνι καμια προσοχι. Εφτασε κιόλας
στο κλυμπ.

Δισκολέβετε να κρατίσι τον κοντιλοφόρο. Ινε μόλις
δεκαπέντε χρονο κοπέλα κε ίνε ι πρότι φορα πυ πέρνι
κοντίλι στο χέρι.

Τα πράματα όμος θ' αλάκxυν τόρα.

Ι αρχι ίταν δίσκοιι.

Με το παράξιμο τις Κόκινις ζιμέας.

Μια μέρα ίρθε στο σχολιο ι μιτέρα τυ Κόστα. Εβγα-
λε το πανοφόρι-τις κε κάθισε. Μερικα απο τα πεδια
παρατιρίζανε πάνο στι μπλύζα-τις, κόκινο σαν τι φοτια,
το παράξιμο τις Κόκινις ζιμέας.

— Θίτσα κε να φορι παράξιμο! φόνακε με θαμα-
ζμο ο Νίκος.

— Δίνуне τάχα κε στις γινέκες παράξιμα;

— Δε βλέπις πυ το φορι; πάλι να πι πως τις
ακσιζι.

— Κε γιατί xας το δόσανε το παράξιμο, θίτσα;
Πές·μας,—παρακάλεσαν τα πεδια.

Χαμογέλασε ι μιτέρα τυ Κόστα κε ίπε:

— Καλα, θα xας το διγιθο. Ιταν στα 1919. Δί-
σκολι ι κερι τότε. Στρατιγι κε ακσιωματιχι περικιχλόσανε
απ' όλες τις μεριες τι νέα ακόμα Σοβιετιχι Δομοκρατία.

Ολι σχεδον ι εργάτες τις φάμπρικάς-μας πήγανε στο μέτοπο. Μαζί-τους πήγα κ' εγώ.

Κάποτε, εκι πυ θαδίζομε ανιποπσίαστι, πετάχτικαν απ' το δάσος ι καζάκι. Ι κρασνοαρμεί κλονίστικαν ανε-πάντεχα, μερικι μάλιστα τ'όθαλαν κε στα πόδια.

Δε θάστακσα κε φονάζο: «Σίντροφι δε θα παρα-δοθούμε!» Κε πέρνοντας το όπλο ρίχτικα πάνο στus κα-ζάκys. Απο πίσo-μy ακύστηκε ένα μιριόστομο «υρα».

Με ίχε ακολουθίσι όλο το σίνταγμα. Έτσι αποκρύσα-με τον εχτρο.

Νά γιατι πέρα το παράσιμο τις Κόκινis σιμέας.

Ι άνικσι.

Ιρθε πάλι ι άνικσι
ίρθαν τα λυλύδια.
Πράσινα ι γι φορι
κε ανθίζι το κλαρι
κε παντυ χαρας χορι
κε χαρας τραγύδια.

Ελίσσαν στις κοριφes
τον θυνον τα χιόνια,
άνικσε ι τριανταφιλια
κε στην πρότι-τυς φολια
ίρθαν πάλι τα πυλια,
ίρθανε τ' αιδόνια.

Τα ψαρόνια ίρθανε.

— Κίτακσε τα ψαρόνια! φόνακσε κάποιος. Κι αλίθια ψιλα, πάνο στα κλαδια τις λέφκας, κάθονταν ψαρόνια. Ιστερα απ' τος σπυργίτες τα ψαρόνια μας φενόντανε σαν πολι μεγάλα κε πάρα πολι μάθρα.

Τα ψαρόνια άρχισαν να κυθαλάνε στα κσίλινα σπιτάκια-τους, πυ τα θρίκαν κιόλας έτιμα, μύσκληια, μπαμπάκι, φτερα κε πύπυλα.

Το σπιτάκι-τους το θέλυν βαθι. Γιατι έτσι δε μπορι να φτάσι το πόδι τις γάτας, ύτε το ράμφος τυ κορακιου.

Το ψαρόνι τιν άνικσι ποτες δε ζιτάι τιν τροφι-τυ στον αέρα ί πάνο στα δέντρα. Τι ζιτάι κε τι θρίσκι πάνο κε μέσα στι γι. Ολο το καλοκέρι το ψαρόνι κσολοθρέβι ένα σορο έντομα, απ' αφτα πυ φέρνυν ζιμιες στus κίπυς κε στα περιβόλια.

Ινε μια χαρα να το βλέπις, όταν γιρέβι τιν τροφι-τυ ανάμεσα στις βραγιες. Γλίγορο το περπάτιμά-τυ, μα λιγάκι αδέκσιο, γέρνι πότε απο τι μια πάντα, κε πότε απο τιν άλι. Ακσαφνα σταματάι, κιτάζι γίρο. Γέρνι το κεφάλι πότε δεκσια, πότε αριστερα. Τσιμπάι διαστικα κε τρέχι παρακάτο. Κε κσανα πάλι τα ίδια.

Ι καλίτερι όρα για να παρατιρίσι κανις το ψαρόνι ίνε τα χαράματα, προτυ ακόμα φανι ο ήλιος. Αν κατα τις προινες όρες κάθεστε ίσιχα σε κάπια μερια τυ κίπυ, πολι γλίγορα θα σας σινιθίσυν. Δοκιμάστε να τα ρίχσετε σκυλίκια, μικρένοντας ολοένα τιν αποστάσι. Ιστερα απο λίγο, το ψαρόνι θα πάρι τιν τροφι απ' τα χέρια-σας κε θα κάθετε στον όμο-σας.

Ι χελιδονοφολια.

Μια φορα σε κάπια στέγι
διο χαρύμενα πυλια,
διο σπαθάτα χελιδόνια
πίγαν κ' έχτισαν φολια.

Κε τα διο τα χελιδόνια
σα γιρίσαν στι φολια,
πια δε θρίκαν τα καιμένα
τα μικράκια-τους πυλια.

Κ' ένα χέρι, τέτιο χέρι,
πυ δεν πόνεσε σταλια,
πάι στι στέγι κάπια μέρα
κε νκρεμίζι τι φολια.

Στο κακο το σπίτι τόρα,
πυ χαλάσαν τι φολιγ,
δεν πιγένυν τα πυλάκια,
δεν ακυς γλικολαλια.

Σα γίριζε το χελιδόνι.

Σα γίριζε τιν άνικσι το χελιδόνι, ι πρότι-τυ δυλια
ίταν να ψάκσι να θρι τιν περσινι φολιά-τυ.

Μα ι φολια δεν ήταν πια στον τόπο-τις. Τιν πίρε
ο αέρας το χιμόνα.

Ομος κανις να μιν πιστέπσι, πως το χελιδόνι έχατσε
με σταθρομένα τα χέρια.

Πάι κ' έρχετε, πάι κ' έρχετε κε φέρνι κάθε τόσο,
πότε λίγι λάσπι κε πότε λιγυλάκι άχιρο.

Ετσι λάσπι κι άχιρο μαζί, σιγα-σιγα θα γίνι ι γύθα
ι μικρότσικι κάτω απο τι στέγι.

Μα πάλι δε φτάνι.

Πάλι πετα το χελιδόνι. Ψάχνι στ' ανκάθια, στα
χαμόκλαδα. Ολο κε θάχυν περάσι τίποτε αρνια απο
κιπέρα. Ολο κε θάχι μίνι πάνο-τους τίποτε μαλι.

Αφτο ζιτάι να θρι το χελιδόνι. Κι άμα το θρι, θα το πάρι όμορφα-όμορφα κε θα πάλι να το στρόσι στι γυθίτσα. Τότε νε! Τότε πια γίνετε σοστι φολια, ζεστό-τσικι κε αναπαφτικι.

Κε θα κάτσι πρότα, θα ισιχάσι το χελιδόνι κ' ίστερα θα κάνι τ' αβγυλάκια-τυ.

Απ' τ' αβγυλάκια αφτα θα θγυν σε λίγες μέρες τα μικρα χελιδονάκια, πυ τ' ακυς καμια φόρα να χαλυν τον κόσμο με τα τσιρομαχιτά-τους.

Χελιδόνι γίριζε.

Πάλι χάθηκε το χιόνι
κ' έρθε πάλι χελιδόνι.
Νά! το βλέπι το πεδι
κε πιδα κε τραγυδι.

— Χελιδόνι γίριζε,
καλοκέρι μίριζε!
Ι γρια πυ μαζομένι
τον καλο κερο προζμένι,
έρθε, λεί το πυλι
με τιν όρα τιν καλι.

— Χελιδόνι γίρισε
καλοχέρι μίρισε!
Ι τριανταφιλια αρχίζει
να φυντόνι κε ν' ανθίζει,
το χαμόμιλο θα θγι
κε θα λυλυδισ' ι γι.

— Χελιδόνι γίρισε
καλοχέρι μίρισε!

Επίγον γράμα απ' το δάσος.

Πλιμίρα στο δάσος.

Μεγάλες σιφορες έφερε ι άνικσι στus κατίχus τυ δά-
sus. Το χιόνι έλιωσε γλίγορα. Κσεχίλισανε τα ποτάμια
κε πλιμιρίσανε τις ρεματιες. Σε μερικα μέρι έγινε σοςτος
κατακλιζμος.

Απο παντυ έρχοντε ιδίσιs για τα θίματα τις
πλιμίρας.

Περισότερο απ' όλus υποφέρανε ι λαγι, ι τιφλοπόν-
τικι, τα ποντίκια τον χοραφιον, κε τα άλα μικρα αγρί-
μια, πυ ζύνε πάνu στι γι κε κάτω απ' αφτίne. Ορμισε
το νερο στις κατικίes-τυs. Τ' αγρίμια ανανκάστιχαν να
φίγυν απ' τις κατικίes-τυs. Καθένας, όπος μπορύσε,
προσπάθισε να σοθι απ' τιν πλιμίρα.

Ο τιφλοπόντικας λίγο έλιπσε να πάθι απο ασφικσία,
όταν το νερο σκέπασε όλι τιν παραποταμια. Βγήκε απ'
τιν τρίπα-τυ, ανέθικε στιν όπσι τυ νερυ κι άρχισε να
κολιμπάι ζιτόντας στεγνο τόπο.

Κε σαν έφτασε στον όχτο, κσανατρίποσε στι γι.

Εκτακτο τηλεγράφημα απ' το δάσος.

Κάπιος ανασίκοσε το χιόνι κε πρόβαλε ι πελόρια μάθρι μύρι κάπιω θεριω.

Ο κάπιος αφτος ήταν μια αρκύδα με διο αρκυδάκια.

Το θεριο ανίγοντας διάπλατα το στόμα χαζμυρίθηκε κ' ίστερα πήρε το δρόμο για το δάσος. Καταπόδι-τυ τρέχανε πιδόντας τα μικρά-τυ.

Αδινάτιζε πολι ι αρκύδα στον κερο τυ χιμόνα κε το μαλί-τις κρέμασε απο πάνο-τις.

Τώρα γιρνάι στο δάσος μέσα λισταζμένοι απ' τιν πίνα, ίστερα απ' τι νάρκι, πυ θάστακσε τόσον κερο. Τρόι ότι θρι: ρίζες, περσινα χόρτα, θαμνόκαρπυς. Όταν τις τίγι κε κανένα λαγυδάκι, δεν το περιφρονι. Το τρόι κι αφτο. Τα αρκυδάκια βιζένυν το γάλα-τις.

**Πός εφτα κσιλυργι περάζανε απο ένα
ποτάμι όταν ο πάγος άρχισε
να κυνιέτε.**

(Το αφιγίθικε ένας κσιλυργος).

Φτάσαμε κιόλας στι μέσι τις λυρίδας τυ πάγου, όταν πάνο απ' τον ποταμο ακύστηκε ένα απέσιο ζύσυρο. — Στι στιγμή κυλίθηκε ο πάγος κάτω απ' τα πόδια-μυ κ' έγo παρallίγο να χάσο τιν ισοροπία-μυ. Πάο να κιτάκσο προς το μέρος, πυ κατέθενε το ρέμα κ' ένας τρόμος μ' άρπακσε απ' το λεμο, κόπικε ι φονί-μυ κε σκοτίνιασαν τα μάτια-μυ. Το σταχτι κάφκαλο τυ πάγου πήρε ζοι, καμπύριασε. Σιγοςφιρίζοντας έτρεχε δίπλα-μυ το νερο. Μέσα απ' τον υπόκοφο κε ανατριχιαστικο θόριβο ακύστηκε ι φωνι τυ Οσιπ:

— Σχορπιστίτε... χοριστίτε... ένας-ένας... Πίρε ζοι το ποτάμι. Κυνίθιτε πεδια!

Κε χοροπιδύσε, σάμπος να χίμικσαν πάνο-τυ σφίν-κες. Ετριξε ο πάγος κάτω απ' τα πόδια-μυ, θριματιζότανε, τα πόδια-μυ τα σκέπασε το νερο. Τινάχτικα, κε άθελά-μυ κυνίθικα προς το μέρος, πυ ήταν ο Οσιπ.

— Για πύ;—φώναξε,—στάσου! Μι στριφογυρίζις! Μι ζμίγετε όλι μαζί! Θα σας σπάσο τα κεφάλια!

— Θα πνιγύμε, ίπα σιγα.

— Συτ, σιοπι! Μόνο ι κυτι πνίγυντε, εσι κίταξε να γλιτόςις.

Πρότος βύλιαχε ο Μακεί Μπουτίριν. Αφτός πίγνε πιο ίρεμα απ' όλυς, μα κσάφνυ σαν κάποιος να τότε τράβηκε απ' τα πόδια κε χάθηκε. Πάνο στον πάγο έμναν μονάχα το κεφάλι κε τα χέρια-τυ γαντζομένα απ' το σανίδι.

— Βοίθια!—ύρλιαχε ο Οσιπ,—μα όχι όλι μαζί, ένας, διο, βοιθίστε-τον!

Κε ο Μακεί φονάζι:

— Φίγετε, πεδια... Αστε-με μόνο-μυ... Θα τα κα-ταφέρω...

Ο Μακεί κατάφερε να σκαρφαλώσι πάνω στον πάγο
κε τινάζοντας τα ρύχα-του ίπε:

— Έδο μπορι κανις να πνιγι μια χαρα.

Τα μυσκεμένα ρύχα κε τα παπούτσια, εμποδίζοντάς-μας
να πιδύμε, μας τραβύσανε προς τα κάτω: Ολι-μας γλι-
στρύσαμε, κε προχορύσαμε θαρια, αργα, ιπάκνα. Ο Οσιπ
πιδύσε απο πάγο σε πάγο, σα λαγος. Πιδύσε, σταματύ-
σε για ένα δεφτερόλεφτο κε γιρνώντας πίσο φόναζε
δινατα:

— Προςέκστε, νά, πως πρέπει να κάνετε!

Οσο πλισιάζαμε στον όχτο, τόσο πιο θριματιζμένος
ιταν ο πάγος, τόσο πιο σιχνα θύλιαζαν ι άνθρωπι.

Ι πόλι ίχε κσεμακρένι κιόλας απο μας. Γλίγορα
θα μπύμε στο Βόλγα. Κ' εκι ο πάγος ίνε ακόμα άνκι-
χτος, θα μας ρυφίκσι απο κάτω-του.

— Οπος φένετε θα πνιγύμε, —ίπε ο Μορθβιν.
Κεάφνυ όμος ένας πελόριος πάγος χτίπιζε με ορμι πά-
νο στον όχτο.

— Τρεχάτε! — φόνηκσε ο Οσιπ. — Τρεχάτε μ' όλι-σας
τι δίναμι!

Κε λέγοντάς-τα αφτα πίδικσε πάνω στον πάγο.
Γλίστρισε κ' έπεσε. Εγο κι ο Μορθβιν σταματίσαμε για
να τότε βοιθίσαμε.

— Κάντε τι δουλιά-σας, αφήστε-με εμένα!

— Σίχο μπάρμπα...

Ο Οσιπ έσκιπσε το κεφάλι.

— Εςπασα το πόδι-μου κι όπος φένετε... δεν ίνε
για να σικοθο...

Τον εσικόσαμε κε τον κυθαλύσαμε, ενο εκίνος μυρ-
μόριζε:

— Θα πνιγίτε διαβολόπεδα! Διαλέκσετε ένα μέρας,

όπου ο πάγος δεν ίνε σκεπαζόμενος απο χιόνι, εκι ίνε πιο σκληρος ο πάγος...

Μυσκεμένι, παγομένι κι οστόσο έφθιμι πατύσαμε πια το στερεο έδαφος.

Καλοκεριανι βροχι.

Περπερύνα περπατι
περπατι καμαροτι
κι όλο για βροχι μιλι,
μια βροχι καλι-καλι,
για ν' ανθίσουν τα λιβάδια
να φιτρώσουν τα σιτάρια,
να μεθίσουν τ' αμπελάκια,
να καρπίσουν σταφυλάκια·
μπάρες-μπάρες τα νερα,
στα χοράφια τα κσερα,
κάθε στάχι ένα ταγάρι,
κάθε κλίμα ένα πιθάρι·
κε στους κάμπους-μας χαρες
ι βραγιές-του νοτερες·
τα κρασιά-μας σα νερο,
τα γενίματά σορο.

Ο τεμπέλις κε το πυλάκι.

(Γιακυτόικο παραμύθι).

Μια φορα κ' έναν κερο ζύσε ένας τεμπέλις κ' ένα πυλι—σπίνος. Ιρθε το καλοκέρι κε ο τεμπέλις ζεστάθηκε.

— Υφ τί ζέστι!—λεί.—Πολι καλα θάταν να λύζετε κανις τόρα το καλοκέρι.

— Κε δε λύζεσε,—τυ απαντάι ο σπίνος.

Ο τεμπέλις ήθελε πολι να ριχτι στο νερο κε να δροσοκοπιθι, μα βαριόταν να κσεντιθι.

— Σοστι ι κυθέντα-συ, αδερφάκι, μα μπορι κιόλας να πνιγο.

— Πιάσυ απ' το καλάμι, έτσι δεν έχις φόβο να πνιγις.

— Νε μα θα τσουνκρανίσο τα χέρια-μου.

— Να φορέσις πέτσινα γάντια.

— Θα βραχύνε.

— Κε δεν τα στεγνόνις ίστερα;

— Νε, μα σαν τα στεγνόσο θα σκιστουν.

— Να τα ράψις άμα σκιστουν.

— Νε, μα μπορι ν' ανκιλόσο τα δάχτυλά-μου με το βελόνι.

— Κε δε θάζις δαχτυλίθρα;

Πιράχτικε ο τεμπέλις. Ενα τόσο-δά πυλάκι να τυ δίνι μαθίματα. Θέλιζε τότες να το κινιγίσι κε να το πιάσι. Το πυλάκι όμως άνικσε τις φτερύγες-τυ κε πέτακσε.

Το σινεφάκι.

Πσιλα πολι πσιλα στο γαλάζιον υρανο ήταν ένα όμορφο, λεφκο σινεφάκι. Λεφκο σαν το χιόνι, έτιμο θαρύσες να πέσι στι γι. Ίταν εφτιχιζμένο, γιατι τακσί-δεβε ανάλαφρο κι ολόφοτο μέσα στο όροσερο αέρα, το μοσχοβολιμένο απ' τις γλικες εθοδιες, πυ τυ έστιλναν τα λύλυδα τις γις.

Ίταν όμορφο το σινεφάκι κε τα πεδια, πυ το έβλε-παν απο κάτω έλεγαν: Αχ! τί καλά να ήμαστε κ' εμις

πάνο στο χιονάτο σινεφάκι, να πλέαμε κ' εμς μέσα στο γαλανο αέρα κε τι όροσια! Εδo κάτω κάτω τέτια ζέστι, πυ δε μπορούμε πια να πέκσυμε. Κι αλίθια ι ζέστι πάνο στι γι ήταν πολι μεγάλι κε τα πεδια κυραζμένα κάθονταν χάμο κι ύτε μπορούσαν να κυνιθιν.

Σαν άκουσε τα λόγια τότα το όμορφο σινεφάκι, στράφικε κατα τι γι κε ίδε τα πεδια, πυ τα έπσινε ο ήλιος, ίδε κε τα λυλύδια, πυ έγερναν μαραμένα τα κεφαλάκια-τους, γιατι ι γι ήταν κατάκσερι κι ο αέρας καφτερος. Πέθεναν τα κακόμρα απ' τι δίψσα. Τότε το σινεφάκι λαχτάρισε να δόσι τι σκιά-τυ στα πεδια κε στα λυλύδια, μα δεν ίκσερε πως να το κάμι.

Εκι λιπον πυ τα έβλεπε κε λογάριαζε, πως θα μπορούσε να τα θοιθίσι, πάι ο ήλιος κε κρίθετε πίσo απο ένα μεγάλο, μάθρο σίνεφο, πυ φάνικε πριν απο λίγο στον υρανο. Κίνι τι στιγμι άρχισε να φισα ένας άνεμος πσιχρος, έτσι πυ το σινεφάκι εστάνθικε το κορμί-τυ παγομένο.

Το τάρακσε κιόλας τόσο δυνατα, πυ κόντεπσε να το κσεσχίσι.

Γίρισε τότε κ' έρικσε μια ματια πάνο-τυ, μα τί να ιδι. Δεν ήταν πια ύτε λεφκο, ύτε ολόφοτο σαν πρότα. Ιχε καταντίσι σκοτινο κε μάθρο. Αρχισε κε κίνο να κλεί.

Εκλαπσε... έκλαπσε... κάμποςιν όρα κε τα χοντρά-τυ δάκρια έπεσαν πάνο στι γι.

Στιν αρχι έκαναν κάτι ιγρες θύλες. Ιστερα σαν άρχισαν να πέφτον με περισότερι ορμι, γέμισε ι γι απο ριάκια κε μικρα ποταμάκια. Σε λίγο όμος ο δυνατος άνεμος έδιοκσε το μάθρο σίνεφο κε κσαναφάνικε ο ήλιος. Καθάρισε τότε κι ο υρανος κ' έγινε πάλι γαλάζιος.

Το σινεφάκι-μας, πυ έχισε τόσα δάκρια, κσαλαφρό-θικε. Εγινε όμος τόσο μικρο, πυ δε μπορούσαν πια να

το διακρίνουν τα πεδία. Εκίνο οστόσο κσακολουθύσε να βλέπει τι γι κε όσα γίνονταν πάντο σ' αψτι.

Τότε το σινεφάκι κατάλαβε, πως τα δάκρια-του έκαναν καλο. Εδοκαν χαρα κε εφχαρίστει στα πεδάκια, πυ τα έκεγε ι ζέστι κε δε μπορύσαν να πέχουν, πότισε κε τα λυλύδια, πυ έγερναν μαραμένα απο τι δίπσα.

Γιρνα τότε το σινεφο κε λεί στον ψιχρο άνεμο:

«Καλέ-μυ άνεμε, πυ έρχεσε απ' τις ψιχρες χόρες τυ Βορα, άνεμε πυ με μάθρισε κε με τάρακσε, σ' εφχαριστο κε σε παρακαλο να με σιχορέσις, αν στιν αρχι μυ κακοφάνικε μαζί-συ. Τόρα κατάλαβα, πως χάρι σ' εσένα, έβρεκσα κε δρόσιςα τι γι, πυ άναβε κε κατάκεγε τα πεδάκια. Τόρα κατάλαβα, πως χάρι σ' εσένα, πότισα κε τα λυλύδια, πυ πεθέναν απο τι δίπσα. Ποτε πια δε θα θιμόσο μαζί-συ, γιατί με βοίθισες να δόσο τι χαρα στα πεδάκια κε στα άνθι.

Ι βροχι.

Στον υρανο εδο κ' εκι
γιρνάνε τ' αγεράκια,
ψιλα μαζέβοντ' ι αχνι
κε κάνυν σινεφάκια.
Μ' αχνος όπυ σιμαζεφτι
ίνε νερο πυ τρέχι,
κε δεν μπορι να κρατιθι
για τότο θρέχι-θρέχι...
Στι γι ι βροχι κατρακιλα,
μαζέβετε στο ριάκι
τα ριάκια ζμίγυνε πολλα
κε κάνυν ποταμάκι.

Μα το ποτάμι σαν ενοθι
μ' ένα ποτάμι άλο,
κάνι νερο πλατι, βαθι
κε ποταμο μεγάλο.
Κ' έτσι στο ρέμα το θολο
ι ποταμι κιλύνε,
όσπυ να φτάσουν στο γιαλο
στι θάλασα να μπύνε.
Μα θάλασα κι οκεανο
ο ήλιος τα ζεστéνι,
κάνι απ' το κίμα-τους αχνο,
πυ στα ψιλα ανεβένι.

Ι μεταμορφώσεις τυ βατράχyu.

Στι δεκσαμενι κσιπνίσαν ι βάτραχι. Ανέδικαν στιν όψι τυ νερο κε πρόβαλαν τις τριγωνικές-τους μυσύδες.

Μια μεγάλη βατραχίνα κάθισε πάνο στον όχτο, δίπλα στο νερο, διόρθωσε κατάλιλα τα ποδαράκια-τις κι άρχισε να φονάζι:

— Κυ-ακς, κυ-ακς...

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε... Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε,
—απάντισε ο χορος τον βατράχον.

— Κυκς-κυκακς,—τραγύδισαν ι βάτραχι.

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε,—απάντισαν άλι.

Ερικσαν ι βάτραχι τ'αβγυλάκια-τους στο νερο. Οχι όμος σκόρπια, μα τιλιγμένα μέσα σε μια μαλακια διάφανι υσία, πυ έμιαζε σαν πιχτι.

Αρχισε ι ζέστι, κε το νερο τις δεκσαμενις πρασί-νισε. Ι πιχτι με τ'αβγυλάκια πλεί πάνο στιν όψι τυ νερο. Ο ήλιος ζεστένι τα μάθρα αβγυλάκια ανάμεσα απ'τιν πιχτι, κ'εχίνα μεγαλόνυν γλίγορα. Κε νά, μέσα απ'αφτα, άρχισε κιόλας να σαλέθι ο γιρίνος με τι λεπτι υρίτσα κε το μικρο κεφαλάκι. Όσο όμος μεγαλόνι ο γιρίνος, τόσο το αβγυλάκι τυ έρχετε στενόχορο. Τόσπα-σε λιπον κι αφτος κε θήικε ν'ανασάνι λέφτερα. Κοντα στο κεφαλάκι-τυ, για να μπορι ν'αναπνεί, μεγάλωσε ένας ταντελοτος γιακας, τα σπάραχνά-τυ. Μεγάλωσε λιγάκι ακόμα, χόντρενε, ανίκσανε τα ματάκια-τυ κε σχιματίστηκε το στόμα-τυ. Τότε άρχισε να τρέφετε με τα φιταράκια τυ νερο.

Πέρασε κάμποςος κερως ακόμα κι άρχισαν να σχιματίζοντε τα πισινά-τυ πόδια, κε ίστερα απο μια θδομάδα κε τα μπροστινα.

Στο γιρίνο μέσα σχηματίστικαν αργότερα τα πλεμόνια. Έτσι άρχισαν απο κερο σε κερο ν' ανεβένυν στην όψει το νερο κε ν' αναπνέουν.

Ι υρά-τους άρχισε σιγα-σιγα να μικρένι κε στο τέλος έμινε ένα μικρο παραβλάσταρο.

Βγίκανε τώρα τα θατραχόπυλα απο το νερο κι άρχισαν να ζουν κε στι στερια κε στο νερο.

Τώρα πια δεν τυς αρέσουν τα φιταράκια τυ νερο· τρόνε με μεγάλι όρεκσι κυνύπια, σαλινκαράκια κε μιγίτσες.

Σιναβλία.

Τις δεκσαμενις ι θάτραχι

θράδι-θράδι στίσανε χορο

κ' έχυν σιναβλία μυσικι

μες' στο καταπράσινο νερο.

Λέι ο πιο τρανος στον κομπανία:

— Βρε-κε-κε-κεκς! το χρόνο να κρατίτε!

Κυα-κυα-κυα! με πάθος να το πíte!

Αλίθια, τι υράνια μελοδία!

Ακσαφνα σε φίσιμα αλαφρο

βλέπυν ένα φίλο πῶχι πέσι,

το τραγύδι εκόπικε στι μέσι.

Μπλυμ! χοθίκαν όλι στο νερο.

Πος ίθελα.

Πος ίθελα γατι κ'εγο

αχ νάμυν γενιμένο,

με το φενκάρι να γιρνο,

στα δέν-ρα ν'ανεβένο!

Δέ θάχανα χρισον κερο
κάθε στιγμή ν'αλάζο
ί να πιγένο στο σχολιο
ί σπίτι να διαβάζο.

Αν ήθελα ποτες δυλια,
το τόπι θα κιλύσα'
κε ποντικάκια ί κε πυλια
θα τσάκονα, αν πινύσα.

Αν ήχα πάλι ακαμοσια,
νά! θα κυλurιαζόμυν
κε δίχος ένιες στι φοτια
κοντα θα ζεστενόμυν.

Μα κσέχασα. . . για ιδες εκι!..
Αν ήμυνα γατάκι,
θα ήμυν τις μάνας-μυ πεδι;
Για σκέψυ-το λιγακι!

Τα ζοντανα σπιτάκια.

— Ελάτε, ελάτε γλίγορα! Εδο!

Γρέκσαν τα πεδια στ'αθλάκι.

— Για ιδέστε! Κάτι ζοντανα ζβολαράκια!

Στον πάτο τυ αθλακιυ, ανάμexα στο θύρκο κε τα
σκυπίδια, σάλεθαν αργα κάτι μικρι ζβόλι. Τυς έβλεπες
κε νόμιζες, πως ήταν καμομένοι απο φιλαράκια κολιμένα
το ένα με τ' άλλο. Ο μικρος ζβόλος σα μένι ακίνιτος,
ίνε αδίνατο να τόνε κσεχορίζις απ'τα σάπια φίλα. Τον
κσεχορίζις, μόλις αρχίζι να σέρνετε. Κε νά, κσάφνο,
απο το ζβολαράκι πρόβαλαν κάτι ποδαράκια, πυ ανα-

μέρισαν γλίγορα-γλίγορα τα κομάτια τον φίλον. Σίγουρα κάποιος θα ζύσε μέσα στο ζβολαράκι. Μα πώς; Για να ιδύμε. Πιάσαμε το ζβολαράκι. Εμιαζε σε μικρο ζολι-ναράκι απο φίλα. Σκίσαμε προσεχτικά το ζβολαράκι. Απο μέσα βγήκε το ασπρυλο εφίμερο, μια μικρι κάμπια. Εχι έκσι ποδαράκια κε κεφάλι. Το εφίμερο κλοθογίριζε μέσα στι φύχτα ενος πεδιω. Εβαλε το πεδι τι φύχτα-τυ μέσα στο νερο κε το εφίμερο κσέφιγε κε κατέβικε στον πάτο.

Ενα μεγάλο σκαθάρι, ο κολιμβιτις, όρμισε κε το άρπακσε. Το εφίμερο προσπάθισε να γλιτόσι, μα ήταν πια αργα. Ο κολιμβιτις έχε κόψει κιόλας το κεφάλι-τυ κε το καταβρόχιζε.

Στον πάτο τυ αβλακω, μέσα σε τέτια σπιτάκια ζύσανε πολλα εφίμερα. Κε όσο περνύσαν ι μέρες τόσο μεγάλωναν.

Σα μεγαλόσι αρκετα το εφίμερο, το σπιτάκι τυ έρχετε πια στενάχορο. Τότε μέγαλони το σπίτι-τυ το εφίμερο μ'έναν τρόπο πολι απλο. Βρίκε σάπιο φίλο. Εκοπσε απ'αφτο ενα κοματάκι κ'ίστερα, με τι βοίθια κάπιω αραχνόπανω πυ κολνα, το κόλισε στιν άκρι τυ σπιτιώ-τυ. Το εφίμερο κολνύσε κομάτι με κομάτι. Ετσι μεγάλωσε το σπίτι-τυ κε κι μέσα κάθετε τόρα εβρίχορα κι ασφαλιζμένο απ'τον κολιμβιτι.

Ο μπάτις.

Γλιστα φιστα ο μπάτις
ι θάλασσα δροσίζετε,
στα γαλιανα νερά-τις
ο ήλιος καθρεφτίζετε

Για δεσ πως πέζουν με χαρα
πετόντας δίχως ήνια
πσαράκια με χρισα φτερα
σε κίματα ασιμένια.

**Το παραμύθι για τον Κομαρ Κομάροβιτς
—τι Μακρια μίτι κε το στρομπυλο Μίσα
—τι Μικρι υρα.**

Ο Κομαρ Κομάροβιτς, —ι Μακρια μίτι, κόνεψε κάτο
απ' το πλατι φίλο κε αποχιμήθηκε. Σε λίγο όμος άκυ-
σε μέσα στον ήπνο-του κάτι απελπιστικες κραυγες:

— Οι, μάνα, όι, σόσε-με!

Ο Κομαρ Κομάροβιτς τινάχτηκε κι άρχισε κι αφτος
να φονάζει:

— Τί τρέχι! Τί σας έπιασε κε σκύζετε έτσι.

Τα κυνύπια όμος πετυν, ζυζυνίζυν κι όλο ζυζυνί-
ζυν' δε μπορις να καταλάβις, τί τρέχι.

— Οι, μάνα! Ιρθε στο βάλτο-μας κ' έπεσε να κι-
μιθι. Μόλις έγινε να κιμιθι, πλάκωσε απο κάτο-του κα-
μια πεντακοσαρια αδέρφια-μας' μόλις έκανε ν' ανασάνι
ρύφικε με τις ρυθυνάρες-του καμια εκατοστι. Οι, καχο πυ
μας θρίκε, αδέρφια!

Ο Κομαρ Κομάροβιτς —ι μακρια μίτι, έγινε εκσο-
φρενον.

— Ε, σις, πάψτε πια να ζυζυγίζετε! φόνακσε.
Τώρα θα τίνε δίοκσο εγώ τιν αρχύδα.

— Ε, μπάρμπα, τί γιρέβις εδο στα λιμέρια-μας;
Ο στρουμπυλος ο Μίσας άνικσε αργα το ένα-του μάτι,
μα δε βλέπει τίποτε. Ανίγι κε το άλο· μόλις τώρα κσε-
διάλινε το κυνύπι, πυ πετύσε γίρο απ' τι μυζύδα-του.

— Τί θέλις, φίλε; ροτα μ' ένα κυφο υρλιαχτο
ο Μίσας.

— Δεν πας στο κα-
λό-συ, μπάρμπα, τί γιρέ-
βις εδο στα λιμέρια-μας;

Ο Μίσας άνικσε κε
τα διό-του μάτια, χίτακσε
τον προπέτι, φυζύνισε
δινατα με τις ρυθύνες-του,
έγινε απο τ' άλο πλεβρο
κι άρχισε το ρυχαλιτο.

Γίριξε πετόντας στους
σιντρόφους-του, τα κυνύπια,
ο Κομαρ Κομάροβιτς
κε ζυζύνισε μακρόσιρτα,
για να τον ακύσι όλος ο
βάλτος:

— Τόνε κατατρώμακσα το στρουμπυλο το Μίσα!

Πέτακσαν τα κυνύπια κι ακολούθισαν τον Κομαρ
Κομάροβιτς. Σε λίγο έφτασαν στην αρχύδα. Εχίνι κιμό-
ταν αναπαφτικα κι ότε κυνιόταν καθόλυ.

— Ετσι όπος σας τα ίπα· πέθανε ο καχομέρις απ'
τιν τρομάρα-του, πενιόταν ο Κομαρ Κομάροβιτς.

Κε να σας πο τιν αλήθια, τίνε λιπάμε· για ιδέστε-
τιν κοτζάμ αρχύδα.

— Αδερφάκια-μου, αφτος κιμάτε! ζυζύνισε ένα μικρο κυνυπάκι, πυ πετύσε κοντα στι μίτι τις αρχύδας κε πυ παρολίγο να το ρυφίξει ι ρυθύνα-τις με το αναρύφιμα, πυ έκανε.

— Κξαδιάντροπε, ασινίδιτε! ζυζύνισαν όλα τα κυνύπια μαζί κε ζίκοσαν φοβερο σιναγερμο. Πενταχόσια κυνύπια καταπλάκωσε, εκατο αναρύφικσε κε τόρα ρυχαλα σαν να μιν έγινε τίποτε!

Οστόσο ο στρυμπυλος ο Μίσας κιμάτε κε όλο ρυθυνίξι με τις ρυθύνες-τυ.

Να πετάκσι λιπον ο Κομαρ Κομάροβιτς κε να μπίκσι τι μακριά-τυ μίτι ίσα μέσα στι μάθρι μίτι τις αρχύδας. Ο Μίσας αναπίδικσε κξαφνιαζμένος. Φέρνι τιν απαλάμι στις ρυθύνες-τυ, μα ο Κομαρ Κομάροβιτς πρόφτασε να κσεφίγι.

— Συ άρεσε, μπάρμπα; ζυζυνίξι ο Κομαρ Κομάροβιτς, φίγε, γιατι αλιος θα πάθις τον παθό-σι τον τάραχο... Αμ δε θα φίγο! φόνακσε ι αρχύδα κε ζίκονετε στα πισινά-τις πόδια. Θα σας τσακίσο όλους-σας!

Κσαναπετα ο Κομαρ Κομάροβιτς κε μπίγετε τύτι τι φορα ίσια μέσα στο μάτι τις αρχύδας.

Ι αρχύδα γένικε εκσοφρενον. Κξεριζόνι αλάκερι σιμίδα κι αρχίξι να θαρα τα κυνύπια.

Βαρύσε, θαρύσε, όσπυ πια απόκανε. Οστόσο τα κυνύπια δεν τα ένιακσε καθόλυ. Εκξακολουθον να πε-
-τυν γίρο-τις κε να ζυζυνίζον.

Στα τελεφτέα ι αρχύδα λιζαζμένι απο το κακό-τις, άρχισε να κάνι τύμπες πάνο στο χόρτο· έτσι νόμιζε πως θα κατασιντρίψει όλο το θασίλιο τον κυνυπιον. Μα τα κυνύπια το χαθά-τυς. Ολο κε ζυζυνίζον, κοροιδεφτικα θαρις, γίρο στι μανιαζμένι αρχύδα.

Απελπιζμένοι τώρα ι αρχύδα πάι κε χόνι τι μύρι-τις μέσα στα μύσκληια. Τα κυνύπια δε χάνουν κερο κε πάνε κε τριπόνουν κάτω απ' τιν υρά-τις.

Ο Μιχαίλ Ιθάνοβιτς νικιμένος πια θέλει να φύγι, μα ντρέπετε: θα τότε πάρουν τα κυνύπια για φοβιτσιάρι.

— Μι χαλνάτε τι ζαχαρένια-ζας, Μιχαίλ Ιθάνοβιτς! Μι δίνετε προσοχι ε' αφτα τα θρομοκύνυπα, δεν τως ακσίζι, φόνακσε ένα θατραχάκι απ' το θάλτο.

— Σοστα μιλας, δεν τως ακσίζι, απάντισε κσελαφρομένοι ι αρχύδα.

Εκανε ο Μίσας στροφι κε τόβαλε στα πόδια. Φέδγι τρεχάτος απο το θάλτο.

Κε τα κυνύπια πέρνοντάς-τον το κατόπι, ζυζυνίζου:

— Πιάστε-τον! πιάστε-τον! Θα μας φύγι!..

Να μιν πιράξετε τις φολιες.

Κίνι τιν ημέρα μερικα πεδια πήγαν εκδρομι στο δά-σος. Ο Πίπις, πυ ήταν κε λιγάκι σκάνταλο, λεί:

— Πεδια, πάμε να θρύμε φολιες;

Ολα τα πεδια δέχτικαν χαρούμενα τιν πρότασι τυ Πίπι κε σε λίγο σκορπίστικαν στο δάσος μέσα ζιτόντας φολιες. Μα πιο πολι απ' όλυς χάρικε ο Τάκις. Πο-τές-τυ δεν ίχε ιδι φολια με αβγα. Έτσι ήταν πολι περί-εργος να ιδι κι αφτος, πός ήταν τ' αβγα τον πυλιον.

Ορες γιρνύσε στο δάσος ο Τάκις δίχος να θρι τί-ποτε. Στα τελεφτέα πια κυράστηκε κ' έκατσε κάτω απο ένα πέφκο. Επεσε ανάσκελα κι άκουσε το θρούϊσμα, πυ έκανε το αεράκι, φισόντας ανάμεσα απ' τα κλαδια τυ δέντρου. Λίγα θίματα πιο εκι ήταν ένα μικρο πεφκάκι. Κάνι έτσι κε τί να ιδι. Πάνο στι διχάλα ενος κλαδιού-

του μια όμορφη φολίτσα. Σικόθηκε σιγα-σιγα, χωρίς θόρυβο και προχώρισε προς το πεφκάκι. Η καρδιά-του χτυπούσε δυνατά απο σινκίνισι. Ίταν φολια κοτσίφιου. Το θιλικο πυλι, που τον έβλεπε να πλσιδιάζι, στίλωσε πάνο-του τα μάτια-του τρομαγμένα, μα δεν ενούσε να κυνιθι απ' τι θέσι-του. Μόνο σαν' ίδε το πεδι ν' απλόνι το χέρι, αποφάσιζε να πετάχσι.

Η φολια ίχε μέσα τρία αβγυλάκια. Γεράτος χαρά ο Τάκισ έκανε να τα πάρι. Εκίνι τι στιγμή όμος ακύι απο πίσο-του ένα γοργο φτερύγιζμα, φρρρ! Τρόμακσε ο Τάκισ. Γίρνα και θλέπι πάνο σ' ένα κλαδάκι του μικρου πέφκου τι μάνα, που τον έβλεπε, και να τον παρακαλύσει: «Μι, μι, να χαρίς τι μανύλα-συ!»

Η καρδια του Τάκι πόνεσε, οστόσο τ' αβγα τα ήθελε. Ίθελε, ίχε την περιέργια να ίδι, πως ίνε τα πυλίσια αβγυλάκια. Εκίνι τι στιγμή όμος ακύςτικε ι σφιρίχτρα. Ίταν ι όρα να φέγυν.

Ο Τάκισ έριχκε κσανα μια ματια στ' αβγα, άπλωσε το χέρι-του κ' ίταν έτιμος να τα πάρι. Θιμήθηκε όμος άκσφνα τα λόγια του δασκάλυ καθος και του αρχιγυ τον πιονιέρον. «Τα πυλια ίνε φίλι-μας, προστατέβυν τα χοράφια απο τα βλαβερα έντομα. Μιν πιράζετε τις φολίες-τους!»

Ο Τάκισ τράβηκε αμέσος το χέρι και γιρνόντας στην τρομαγμένη μάνα, τις λέι: «Όχι, δε θα τα πιράκσω τ' αβγυλάκια-συ. Κάτσε, καλι μανύλα, ζέстанέ-τα, όσπου να θγυν πυλάκια». Κ' ίστερα έτρεκε στο μέρος, όπου θα μαζέβονταν και τ' άλλα πεδια.

Όλα τα πεδια κρατύσαν στα χέρια-τους φολιες και αβγα λογιολογιο. Και όταν ίδαν τον Τάκι με τα χέρια αδιανα, άρχισαν να γελυν και να τον πιράζουν:

— Άκως εκι, τόσες ώρες κε να μι μπορέσις νάθρις ότε φλύδα αβγυ!

— Χα, χα, χα, το κξέραμε, πυ δε θάθριςκες τίποτε!

— Κρίμα-συ, καιμένε, τόσο ανίκανο δε σε περιμέναμε!

Το κάθε πεδι έλεγε κε τον πιραχτικό-τυ λόγο, κι όλι μαζι ίχανε ίφος νικιτι.

Για κάρποςιν όρα ο Τάκις τυς έβλεπε κατάματα κε με το κεφάλι πσιλα. Ιστερα με αργι κε βαρια φονι τυς ίπε:

— Σίντροφι, ανίκανος δεν ίμε, όπος με χαραχτιρί-ζατε. Φολια θρίκα κ' εγο, μα δεν τιν άνκιχσα.

— Κε γιατί; ρότισαν με κάπια ιρονία.

— Γιατι σκέφτικη, πως αφτο πυ κάνουμε ίνε πολι καχο. Καταστρέφουμε τα πυλια, πυ ίνε ι καλίτερι φίλακες τις σοσιαλιστικίς-μας περιωσίας. Αφτα καταστρέφуне ένα σορο βλαθερα έντομα, πυ φέρνουν τόσι ζιμία στα χορά-φια-μας, στι γεοργικί-μας παραγογι. Χρέος-μας ίνε να τα αγαπάμε κε να τα προστατέβουμε κι όχι να ριμάζουμε τις φολιές-τυς. Δε βλέπετε τυς πιονιέρυς!

Τα λόγια αφτα τυ Τάκι έκαναν βαθιαν εντίποσι στα πεδια. Τα διο μάλιστα απ' αφτα, πάψανε τα γέλια κε τις χοροιδίες, κε με σκιμένα τα κεφάλια γίρισαν στο δάσος, κε σε λίγο ίρθαν με αδιανα τα χέρια.

Μα κε τ' άλα κιτάζανε ντροπιαζμένα μια τον Τάκι κε μια τ' αβγα, πυ κρατύσαν. Ένας-ένας όμος τράθι-κσαν κι αφτι κατα το δάσος, για να γιρίσουν με αδιανα χέρια.

Χαρύμενι τόρα γίρισαν όλα τα πεδια στο χοριο. Ιχάν

τι σινίδισι-τους αναπαμένοι, γιατί έκαναν το χρέος-τους
απέναντι στο σίνολο.

Τα περισσότερα απ' τα πεδία σε λίγες μέρες ήταν
κιάλας γραμένα στο τάγμα τον πιονιέρον.

Το ποταμάκι.

- Απο πύ ίσε ποταμάκι;
- Απο κίνο το θυνο.
- Πος τον λένε το μπαμπά-συ;
- Σίνεφο στον υρανο.
- Πός κατέβηκες στον κάμπο;
- Τα χοράφια να ποτίσο
κε τυς μέλυνς να γιρίσο.
- Στάσυ να σε ιδόμε λίγο,
ποταμάκι-μας καλο.
- Βιάζομε πολι να φίγο,
ν' ανταμόσο το γιαλο.

Απο πύ πιγάξι ι Σερεμπριάνκα.

Ι Σερεμπριάνκα κιλα ίσιχα κε πέρνι το χαιδεφτικο
ασιμι χρώμα, σαν κιλα πάνο απο πέτρες κε βραχάκια.

— Απο πύ πιγάξι ι Σερεμπριάνα; ρότιζε κίνι τι
μέρα ο Λιάκος ο Περδίκις.

— Απο το Γριμπάνοβο, απαντα ο Νίκος ο Φε-
λύκας.

— Οχι απο το Γριμπάνοβο, απο το Ντυπτσοφ πι-
γάξι, ίπε ο Σίμος Κάπαρις.

— Πός μπορι να πιγάξι απο το Ντυπτσοφ. Το
Ντυπτσοφ πέφτι εχι δα κ' ι Σερεμπριάνκα τρέχι απο
δο, ίπε ένας τρίτος.

— Τί κάθεστε κε ριζιτάτε, βρε πεδια, ίπε ο Λιάκος, δεν αναβένυμε το ρέμα-ρέμα να ιδύμε με τα μάτια-μας απο πύ πιγάζι;

— Κι αν ίνε μακρια;

— Κε τί με τύτο. Ας ίνε μακρια. Πάμε.

Τιν άλι μέρα κσεκίνισαν ι στρατοκόπι-μας να θρυν απο πύ πιγάζι ι Σερεμπριάνκα. Ιταν πέντε όλι-τους. Ο μεγαλίτερος απ' όλους, ο Πέτρος Ζόρας, κυθαλύσε στι ράχι-του ένα σακίδιο, πυ ίχε μέσα πσομι κε πατάτες κε στα χέρια-του κράταγε μια καραβάνα.

Ι Σερεμπριάνκα κάπυ-κάπυ ςτένεβε κ' έμιαζε σα μικρο ριάκι, πυ μπορύσε κανις να το περάσι μ' ένα πίδιμα. Το νερό-του στα μέρι αφτα κιλύσε απαλογάργαρο. Κάπυ-κάπυ πάλε πλάτενε κε φενόταν σα μικρι λίμνι. Εδο τα νερά-του ίταν ίσιχα. Μόνο πυ απο πάνο-τους πετύσαν τα χελιδόνια κε στις ακροποταμιες πιδύσανε τα ψάρια.

— Κάτο εκι στο βάθος φένετε κάπιο χοριο, ίπε ο Νίκος, δέχνοντάς μπροστα.

— Ινε ι Αλεκςάνιροβκα, ίπε ο Πέτρος.

Ενας γενάτος χορικός, πυ ίδε τυς στρατοκόπους-μας, φόνακσε:

— Ε, πεδια, απο πύ έρχεστε;

— Απο τι Λοπούχοβα.

— Κε για πύ τραβάτε;

— Θέλυμε να μάθυμε απο πύ πιγάζι ι Σερεμπριάνκα.

Γέλασε ο χορικός.

— Κε τί ςας χριάζετε να το μάθετε;

— Απλύστατα, θέλυμε να το κσέρουμε, μπάρμπα.

Εσι μπορις να μας πις απο πύ πιγάζι;

— Κσέρο, εγο ίμε απο κίνα τα μέρι.

Αφτο πυ ζιτάτε, πεδιά-μυ, θρίσχετε ίσα-ίσα στα ρίσα τυ θυνο Βλεπούσα.

— Βλεπούσα!

— Νε, νε, απο κι πάνο τα βλέπι κανις όλα γίρο, κε σε μεγάλη, πόλι μεγάλη απόστασι, γί' αφτο το ίπαν κε Βλεπούσα.

— Κε πύ θρίσχετε το θυνο αφτό.

— Νά, θα περπατίσετε κάπυ τρία χιλιόμετρα ακόμα, ι Σερεμπριάνκα θα κάνι δεκσια, εκι κοντα θα ιδίτε έναν παλιο νερόμιλο. Κ' εσις θα κάνετε δεκσια. Απο τον νκρεμο φένετε πια καλα το θυνο.

Κατα το θραδάκι ι μικρι στρατοκόπι έφτασαν κιόλας στο χοριο. Στο δρόμο σιναπαντίθικαν μ' ένα χορικο. Απ' αφτόνε μάθανε, πως το χοριο εκίνο ίταν το Γριμπάνοβο.

Μόλις φτάσανε στο δέφτερο σπίτι τυ χοριυ, νά-συ κε χιμα καταπάνο-τυς, γαβγίζοντας δινατα ένα μικρο ραλιαρο σκιλάκι. Λίγο έλιπσε ν' αρπάξει το Νικάκι απο τι γάμπα.

Απο το σπίτι θγίκε μια μισόχοπι γινέκα κε ροτα:

— Ε, πεδια, απο πύ με το καλο;

— Απ' τι Λοπυχόβκα.

— Κε για πύ;

— Για το θυνο, τι Βλεπούσα.

— Κε για πιό λόγο;

— Θέλυμε να μάθυμε απο πύ πιγάζι ι Σερεμπριάνκα.

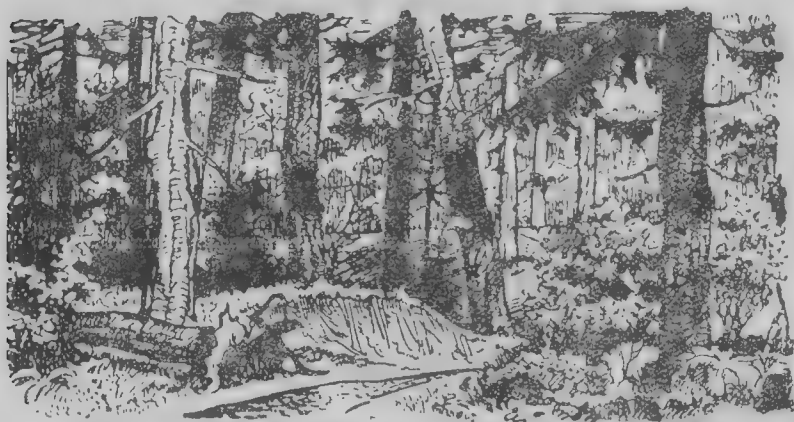
— Ι Σερεμπριάνκα; Κε τί σας χριάζετε;

— Απλύστατα, θέλυμε να το κσέρουμε. Μπορις να μας πις απο πύ πιγάζι;

— Μα ίστε κιόλας κοντα στις πιγες. Πάρτε αφτο το μονοπάτι δίπλα απο το ποτάμι. Σε λίγο θα θρίτε

τις νερομάνες, θα βρείτε κ' ένα πλατι λάκο με καθα-
ριο νερο.

Τα πεδια, βαδίζοντας δίπλα απ' το ποτάμι, προχο-
ρύσαν μέσα απο ένα ισκερο δάσος, όλο δροσια κε μο-
σκοβολια. Σ' αφτο το μέρος τα νερα τις Σερεμπριάνκας
κόχλαζαν θαρις, γιατι το μέρος ήταν κάπος πιο κατιφο-
ρικο κε ίχε πολα βραχάκια.

Στι στροφι αντίκρισαν τα πεδια έναν καταράχτι, πυ
στραφτοκοπύσε, άκυσαν κε το θυιτο τυ νερυ. Ένα σορο
ριάκια κιλύσαν απ' όλες τις μεριες προς το νκρεμο. Κι
όλα-τους άρχιζαν σε λίγι απόστασι απο το νκρεμο. Το
μεγάλο ριάκι έπερνε το νερό-τυ απο το μεγάλο λά-
κο, πυ κσεχιλύσε. Κιτάχτε, πός αναβρίζι, πός πιδα το
νερο απ' τι γις.

— Ζίτο! Το βρήκαμε! Νά απο πύ πιγάζι ι Σερε-
μπριάνκα.

Ι χαρα πια τον πεδιόν δεν περιγράφετε.

Το σπίτι τυ μέρμινκα.

— Πύ πιγένις, μέρμινκα,
μ' ένα φόρτομα σανο;
Πές-μας πύν' το σπίτι-συ,
μέρμινκα τακσιδεφτι;
— Για να θρις το σπίτι-μου,
πέντε οργιες θα περπατίσις,
κε μια τρίπα θ' απαντίσις.
Απ' τιν τρίπα κατεβένις
κε ς' εφτα κατόγια μπένις.
Κι έν' τυ μέρμινκα το σπίτι
δίχος πόρτα κε φενκίτι.
Σκοτινο 'νε, σαν κριπςόνας,
μα ζεστο, σαν αχερόνας.
Τρόγο, πίνο μες' στ' αμπάρι
το Γενάρι, το Φλεθάρι,
κι ας θυρλίζετε ο χιμόνας.

Πος πέρασαν το καλοκέρι-τυς.

Ίνε πολι προι ακόμα.

Ο ήλιος μόλις τόρα πρόβαλε πίσο απο το δάσυς.

Πίρε ζοι το δάσος. Τα πυλια άρχισαν τα κελαδί-
ματά-τυς. Αρχίζυν τι δυλια κε ι κάτικι τυ δάσυς.

Κςάφνυ όμος όλο τη δάσος αναστατόθικε.

— Τρυ-ρυ-ρυ-υ! Τραμ-ταμ-ταμ! Τρυ-ρυ-ρυ-υ!

Τι τρέχι; Πιός ίνε κφτος, πυ αναστάτοσε το δάσος;

Στιν κςέθρα, κάτο απο τυς ίχυς τις τρυμπέτας κε
τυ ταμπύρλυ προχορι μια φάλανκα απο πεδια. Ο οδι-
γος έδοσε το παράνκελμα:

— Τάγμχ αλτ!

Ε, πεδία ίραστε κιόλας στο σπίτι-μας. Εμπρός να στίσουμε τις σκινες.

Υτε μια ώρα δεν πέρασε, κι όλοι ι κσέθρα ασπρο-λογύσε απο τις σκινες. Σκόρπισαν τα πεδία μέσα στο δάσος για να μαζέψουν κσερα κλαδια για τι φοτια. Απο παντου ακόντε ζοιρες φονες:

— Πο, πο, σκαθάρια!

— Καλε τί μας λες! Αφτα ίνε μερμίνκια!

— Μπα, μπα, τί χοντρο σκυλίκι!

— Εγο θρίκα ένα μεγάλο σκαθάρι.

Κσέρετε τι λέο εγο, ίπε ο Βάσος, να κάνυμε μια σιλογι απο τα ζυζύνια τυ δάσους. Θάνε το δόρο-μας στο σχολιο απο τιν κατασκίνοςι.

— Μπράβο, Βάσο! Καλα το σκέφτικες.

Βράζι ι δυλια γίρο απο τιν κατασκίνοςι. Τα πεδία θρίκαν θάζα, κυτάκια, δέχτια για πεταλύδες, θιβλία για τυς κατίκους τυ δάσους κε τυ ποταμυ.

Μαζέβανε όλο το καλοχέρι. Μάθανε, πιδς ζι κάτο απο τι φλύδα τον δέντρον, πιδς χτίζι σπιτάκια απο φί-λα, πιδς κριθετε στις ρίζες τον δέντρον. Κε κανένας-τυς πια τόρα δεν πέρνι τα μερμίνκια για σκαθάρια.

Τα δάσι.

Ελάτε δο μαζι στα δάσι.

Ελάτε δο σтин πράσινι τιν πλάσι,
μακρια απ' τυ κόζμυ τι θοι.

Ελάτε δο να νιδςετε μια μέρα
πιο καθαρο στα στίθια τον αέρα,
πιο ζιλεφτι να θρίτε τι ζοι.

Ελάτε δο στin πράσιni τιν πλάσι,
ελάτε ν' αναστίσουμε τα δάσι,
εκι πυ ι ράχι τυ γιμνυ θυну
γιμνι, θλιμéνι δίχνι ομορφάδα,
ν' σπλόσουμε κενύργια πρασινάδα,
κάτο απο το γαλάζιο τ' υρανυ.

Πολα τα δάσι, πολι το χιόνι,
πολι το χιόνι, πολι το στάρι,
μπόλικά νερα, μπόλικά χόρτα.
Απο éνα δέντρο μπορυν να κάνυν
εκατομίρια σπύρτα, μ' éνα σπύρτο
μπορυν να κανυν εκατομίρια δέντρα.

Ι κανονιζμι τυ δάσυς.

Νάσε φίλος τυ δάσυς κε να το προστατέβις. Ο φί-
λος τυ δάσυς δε σπάνι κλαδια, δε γδέρνι τι φλύδα απ'
τον κορμό-τυς. Δεν κόβι τα φίλα, δε λιγα κε ύτε κυνάι
τα μικρα τα δεντράχια. Δε σκαρφαλόνι στα δέντρα κε
δεν κόβι τις ρίζες-τυς.

Ο φίλος τυ δάσυς δεν ανάβι φωτια στο δάσος μέσα,
για να μι γίνι πυρκαγια.

Ο φίλος τυ δάσυς κσέρι, πως τα πυλια προστατέ-
θουν το δάσος απο τα θλαθερα έντομα, τα σκαθάρια κε
τις κάμπιες, πυ καταστρέφυν τι φλύδα κε τρον τα φί-
λα. Ο φίλος τυ δάσυς δε χαλνάι τις φολιες. Δεν πέρνι
απο τις φολιες τ' αβγα. Κι αν θρι πεζμένο χάμο νεο-
γένιτο πυλάχι, προσπιθι να το κσαναβάλι στι φολιά-τυ.

Καλοκέρι.

Ο κόζμος λάμπι
σαν έν' αστέρι,
θυνα κε κάμπι,
δέντρα, νερα
γιορτάζουν πάλι,
καθος προβάλι
το καλοκέρι.

Α, τί χαρα!

Φονύλες, γέλια
φέρνι τ' αγέρι
μες' απ' τ' αμπέλια
τα καρπερα.

Πεδια λυλύδια
πσέλνυν τραγύδια
στο καλοκέρι.

Α, τί χαρα!

Χελιδόνι-μυ γοργο.

— Χελιδόνι-μυ γοργο,
πύρθες απ' τιν έριμο,
τί καλὰ μας έφερες;
— Τιν ιγια κε τι χαρα
κε μες στις φολιες τ' αβγα.

Μάρτι, Μάρτι χιονερε,
κε Απρίλι δροσερε,
τα πυλάχια κελαιδυν,
στα δεντράκια φίλα ανθουν,
τα πυλάχια αβγα γενουν
κι αρχινουν να τα κλοςουν.

Στο δάσος.

Το δάσος δεν έχει θέβρα τιν άπλα κε τιν ανιχτοσια τυ κάμπυ. Οστόσο ίνε όμορφα μέσα εκι, όταν ι μέρα ίνε πολι ζεστι κε ο ήλιος πρίνι το πσομι, όπος λεν...

Μα εκσον απ' αφτο, τί δε θλέπισ μέσα στο δάσος: απσιλα κοκινοπαπέφκα, πυ κρεμυν τις θελονοτες κορφές-τυς. Πράσινα έλατα, πυ λιγυν σα δοκάρια τ' αναθερά-τυς κλαδια. Ασπρες σγυρες σιμίδες με τα μυροδάτα φιλαρά-κια-τυς... Κάπυ εκι τρεμυλιάζι ι σταχτια λέφκα κε ι χοντρόκορμι θαλανιδια άνικσε σαν τέντα τα ντατελοτά-τις φίλα.

Ανάμεσα απ' το γρασίδι κιτάζι το άσπρο μάτι τυ λυλυδιw τις φράυλας κε δίπλα-τυ κοκινίζι κιόλας ο μυροδάτος καρπός-τις.

Ι Προτομαγια.

Με τις κόκινες γραβάτες	Στις γραμές-μας όλι ελάτε
πλιμυρίσαμε τις στράτες	στις γραμές-μας τόρα μπάτε
άπιρες χιλιάδες πια.	εργαζόμενον πεδια.

Τί λεν ι σιμέες.

Τιν Προτομαγια ι εργαζόμενι όλυ τυ κόζμυ θγένυν στυς δρόμυς.

Με κόκινες σιμέες θγένυν ι εργάτες, ι κολχόζνικι κε όλι ι εργαζόμενι τις χόρας-μας.

Ι κόκινες σιμέες τις Σοβιετικis Δημοκρατίας λεν στυς εργάτες όλυ τυ κόζμυ:

— Εμς νικίσαμε. Ιμαστε δινατι. Ελάτε μαζί-μας. Θα σας υποστηρίξουμε.

— Ζίτο ι Προτομαγια!

Αφτι τιν ημέρα κε ι εργάτες στο εκσωτερικο αφίνυνε τι δουλια κε θγένυνε στους δρόμους.

Εχι σοbiet δεν ιπάρχουν. Ι κόκινες σιμέες τον εργα-
τον τυ εκσωτερικυ λεν στους καπιταλιστες:

— Ι εργατικι τάκσι ίνε έτιρι στον αγόνα ενάντιά-σας,
καταπιεστες, καπιταλιστες. Αχύμε τιν πρόσκλησι τον
εργατον τις χόρας τον Σοbiet. Εχίνι θα μας ιποστιρίκουν.
Ιμαστε δινατι. Θα επιτίχουμε τι νίκι!

— Ζίτο ι Προταμαγια!

Ι άλικι Σιμέα.

Κάθε τόσο ανιγοκλι ι πόρτα τυ σχολιυ. Τα πεδια
μπένουν τρεχάτα στο σχολιο, τσιρομαχυν, σαν κοπάδι
απο σφυργίτια.

Απο το δρόμο ακύετε παρόμοιος έφθιμος θόριβος. —
Μπένοντας ο ήλιος απ' το διάπλατα ανιγμένο παράθιρο,
σχορπα πάνο στο πάτομα σε φωτινες κιλίδες.

Ι Μέλι, ι επιστάτρια, κε το ανκονάκι-τις, ο Στεφανά-
κις, στέκουντε δίπλα στο παράθιρο.

— Γιαγια, κλες; Πάλι το μπαμπα κε τι μαμα θα
θιμήθικες. Για πές-μυ, πός έγινε!

— Τί να συ πο; Μόλις τα θιρύμε, μυ κόθετε ι
ανάσα. Ιταν ο γιόκας-μυ, ο πατέρας-συ, ζυγομαλεις, γε-
λαστος πάντα κε τραγυδιστις πρότος. Κε τραγυδύσε
τρυχύδια για το λαο, για τι λεφτερια. Μια μέρα μυ λεί:
«Ι Προτομαγια ίνε γιορτι όλον τον εργατον».

Στο μετακσι θλέπο τον πατέρα-συ κε τι μάνα-συ
να ετιμάζυντε για να παν έκσο απο τιν πόλι. Κ' ι μάνα-συ

δύλεθε στὶ φάμπρικα. Κίνι τι στιγμή ἴρθαν κε μερικὶ εἰντρο-
φί-τους ἀπο τὴ φάμπρικα κε ἴπαν τὸ πατέρα-συ:

— Ἀλέκσι, θὰ μιλήσις κ' ἐσὶ σήμερα.

Για τέτιες ομιλίες πῆγε κάμπουσες φορές φιλακί
ὁ Ἀλέκσις, ὁ πατέρα-συ. Ἐγὼ τὸ ἴπα: «Ἀλέκσι, πεδί-
μου, πρόσεχε τὰ λόγια-συ, μὴν ἴσε πολλὸ ὀρμητικὸς». Ἐκίνος χαμογελα κε πῖρε με τὴ μαμά-συ τὸ δρόμο.

Ὁ ἴλιος ἐλάμπε ἐτσί, ὅπως σήμερα. Μονάχα πὺ
δεν ἴταν ὁ θόριθος αὐτός. Ἀλοτεῖς ἰ ἀφεντάδες δεν τὴ
λογάριάζαν τὴν ἐργατικὴ γιορτί...

Ἐκίνι φέβγανε κε σὶ εἰς κάμπους νὰ κσίπνισες ἐπίτιδες κε
ἀρχισες τὰ κλάματα. «Μάμα!». Ἰσὺνα ἀκόμιν ἐνὸς χρόνου.

Κάθουμε κε τὸς περιμένο. Ἰχα ἐπιμάσι κε τὸ φαί.
Δεν ἐρχοντε. Περιμένο, περιμένο, τίποτε. Ὁ ἴλιος ἔχε
βασιλέπσι ὅταν φάνικε πια μοναχί-τις ἰ Δέσπο. Τὸ προ-
σοπό-τις ἴταν χλομο, ταραγμένο.

— Ὁ Ἀλέκσις! τίνε ροτὸ τρομαγμένο, πὺ ἴνε ὁ
Ἀλέκσις; τί ἐγίνε;

Μόλις κατόρθωσε νὰ μιλήσι... Μαζεφτίκανε, βλέ-

πισ, ι εργάτες έκσο απ' τιν πόλι. Ανικσαν τις σιμέες
κε τις κρατύσαν πσιλα. Αντιλάλιζε ο τόπος απο τα
τραγύδια-τους. Εχίνι πυ θα μιλύσαν, άρχισαν να αναθένουν
στο δέντρο. Κι ο πατέρας-συ σκαρφάλοσε κ' εκίνος στο
δέντρο... Ιχε φονι ιχερι κε καθαρι σαν καρμπάνα...

Τον ακυν ι άνθροπι... τυς περικίχλοσαν τυς δικύς-μας
ι καζάκι. Ορμισαν πάνο-τους με τα κνύτα...

Αρχισαν να πιροβολυν. Τον Αλέκσι-μυ τότε σκότοσαν.

Ι Δέσπο σκοτονόταν στι δυλια... Ο πόνος τις έτρογε
τα σοθικα... Αρχισε να θίχι... Ι κατιχία-μας ήταν ιγρι...
Μαράθικε κε πέθανε... Κε ρίναμε ι διό-μας μόνι... Για
κίτα! Ι δικί-μας μπένυν στι γραμι κε ι σιμέα ίνε έτιμι...

Μα τόρα δε σκοτόνυν πια για τιν κόκινι σιμέα...

Στα χέρια τυ μαθιτι κιματίζι ι κόκινι σιμέα με τιν
επιγραφι: «Ζίτοι πρότι τυ Μάι». Κι απάνο στα στίθια τον
πεδιον στραφτοκοπυν μικρα κόκινα αστεράκια, όπος άλλο-
τες το έμα τον σκοτομένον εργατον.

— Ε γιαγια, εγρ πιγένο!

Κι ο Στεφανάκις όρμισε έκσο κε μπίκε στις γραμες
τον μαθιτον.

Ο Πολιγένις.

Τρις σπανι απο τιν Πόλι

πέντε τρίχες ίχαν όλι

κ' ένας άλος Τινιακος

πέντε τρίχες μοναχος.

— Ο! Καλος τον πολιγένι

κι απο πύθε κατεβένι;

— Απ' τιν Πόλι κατεβένο

κε στι Βενετια πιγένο.

Πάο ν' αγοράσο χτένια,

γιατι μ' έφαγαν τα γένια.

Ι Προτομαγία στον κερο τυ τζάρου.

Πίσο απ' τι γονια, μέσα στο στενο σοκάκι, μαζέφτι-
καν ος εκατο άνθρωπι. Απ' το βάθος ακύστηκε ι φονι
τυ Βεσοβτσιοφ.

— Μας βιζένυνε το έμσ!

— Πολι σοστα!—απάντισαν με μιας κάμποσες θρον-
τερες φονες.

— Εχι δίκιο το πεδι,— ίπε ο Αντρέας.— Ας πάο
να το βοιθίσο!—Κι ακυστικε ι τραγουδιστι φηνί-τυ.

— Σίντροφι! Λένε πως στον κόζμο ζυν διάφορι
λαι: οθρέι κε γερμανι, ενκλέζι κε τάταρι. Μα εγο δεν
το πιστέβο. Ιπάρχυνε μονάχα διο λαι, εχτρι ασιμφιλίοτι,
ι πλύσι κε ι φτοχι. Φιςικα στα διάφορα μέρι τυ
κόζμυ ι άνθρωπι ίνε ντιμένι διαφορετικα κε διαφορετικα
μιλύνε. Μα αν προσέκσετε, πός φέρνοντε ι πλύσι γάλι,
ι γερμανι, ι ενκλέζι στον εργατικο κόζμο, θα δίτε, πως
όλι αφτι για τον εργάτι ίνε εχτρι, κόκαλο στο λα-
ρίνκι-τυ.

Μέσα απο το πλίθος κάποιος γέλασε.

— Απο τιν άλι μερια όμος θα ιδόμε πως ο γάλος
εργάτις, ο τάταρος κε ο τύρκος ζυν κι αφτι τιν ίδια σκιλίσια
ζοι με μας, τυς ρόσους εργαζόμενους.

Απο το μεγάλο δρόμο το πλίθος όλο κε μαζεβότα-
νε. Ο ένας ίστερα απ' τον άλone, τέντοναν αμίλιτι το
λεμο, σικόνονταν πάνο στις μίτες τον ποδιόν-τους, κε
σπρόχνονταν προς το στενο σοκάκι.

— Ι αστινομία! ακύστηκε κάπια φονι.

Απ' το μεγάλο δρόμο κατα το σοκάκι κε ίσα πάνο
στον κόζμο, πυ ίταν σιναγμένος έρχονταν καθάλα τέσερις
αστινομικι, πυ κυνύσαν τα καρτσίκια-τους κε φώναζαν.

— Διαλιθίτε!

Ο κόσμος με τα πρόσωπα κατρυφιαζμένα παραμέριζε ανόρεχτα κάνοντας τόπο στ' άλογα. Μερικι σκαρφά-λόςανε πάνο στις φράχτες.

— Κάθισαν τα γυρόνια πάνο στ' άλογα κε γρύζουν, χαρά στα παλικάρια! — σχύστηκε κάπια θροντόδiki, πι-ραχτικι φονι.

Ο Αντρέας έμινε μονάχος στι μέσι τυ δρόμου. Κα-ταπάνο-το όρμιζαν διο άλογα κυνόντας τα κεφάλια.

Νάζε έτιμος.

Σ' όλο τον κόσμο
ς' έλι τι γι
το σάλπιζμά-μας
αντιλαλι:

Ιρθε ι όρα
νέον κερων.

— Ε, πιονιέρε!

— Εδο ίμε, παρον!

Ο Γάρι Αιζμαν.

Ο Γάρι Αιζμαν ζύσε στην Αμερικι. Φιτύσε εκις' ένα σχολιο. Στο σχολιο αφτο οργάνωσε ένα πιονιέρικο τάγμα, όπου μπίκαν όλα τα προλεταριακα πεδια τυ σχολιο. Επίσις μαζί με άλυς σιντρόφους-τυ ίδρισε πολλα άλα πιονιέρικα τάγματα.

Κάποτε ι πιονιέρι ίχαν σινέλεφσι.

Ο Γάρι προσκαλύσε όλα τα πεδια στον αγόνα για τι σοβιετικι εκσυζία σ' όλο τον κόσμο.

Στον τόπο πυ γινόταν ι σινέλεφσι, έφτασε, ίστερα απο λίγο, ένα απόσπαζμα έφιπις αστινομίας. Ι αστινο-

μία όρμισε μέσα στις γραμες τον πιονιέρον. Κι όταν ένας απ' τος αστινόμους πλίσιασε το Γάρι, αφτος άρπακξε το άλογο απ' τα χαλινάρια. Στι στιγμή τότε σιλάθανε το Γάρι.

Ιστερα απο κάμπουςες μέρες έγινε ι δίκι-τυ. Ι δικαστες καταδικάσανε το Γάρι σε έξι μίνες φιλακι. Στι φιλακι τότε ρίκσανε μαζί με τος κλέφτες, κε το φέρνονταν θάρβαρα.

Σαν έφτασε ι όρα τις απελεφτέροσις-τυ, ο διεφθιντις τις φιλακισ τυ ίπε:

— Αν πέσις μια φορα ακόμα στα χέρια-μας, άσχιμα θα τιν έχις.

Μα ο Γάρι δεν ήταν απ' τος ανθρώπους, πυ μπορύσε κανις να τος φοθερίσι.

Εκατο χιλιάδες άνεργι θγίκαν μια μέρα στus δρόμους τις Νέας Ιόρκις, ζιτόντας «πσομι κε δουλια». Μαζί-τους ήταν κι ο Γάρι.

Τόνη σιλάθανε πάλι κε τότε δικάσανε.

Ι απόφασι, πυ έβγαλε το δικαστίριο, ήταν: πέντε χρόνια σοφρονιστικι φιλακι.

Βαρια ι ζοι.

Τυ νέγρου τυ μάρου ι ζίσι βαρια.

Σκληρος ο αφέντις κε δίχως καρδια,

το δούλο στον κάμπο βαρια τιραυι,

αθλακόνι το κνύτο το μάρου πετσι.

Στι δουλια ι μιτέρα, το πεδί-τις μαζί

δεμένο στι ράχι-τις εκι κυθαλι.

Προστάζι στus δούλος ο αφέντις σκληρα,

τα πεδιά-τους να τάχυν μαζί στι δουλια.

Στις μάνας τι ράχι εις το πεδι,
τιν κάνι να γέρνι — φορτίο θάρι.
Ο αγέρας το δέρνι, ο ήλιος το πσίνι,
κ' εκίνι ποτάμια τον ήδροτα χίνι.
Απ' τιν πύρι τα μάτια μαθρίζουν θολά.
Κι οστόσο να θγάλι μιλιά δεν τολμά.

Ο Τιμπ ο πιονιέρος.

Ο Ραμι ο φορτοεκφορτοτισ ήπε στον Τιμπ:

— Ίσε μικρος σα μια σταλαματια νερο. Αν ι σταλαματια σταλάκσι τι νήχτα πάνο στο δρόμο, μπορι κανένας να τιν κσεχορίσι;

— Κανένας,—απάντισε ο Τιμπ.

— Στάλακσε τότε σα σταλαματια στι φάμπρικα κε κόλνα τύτο δο στον τίχο.—Κ' έδωσε ο Ραμι στον Τιμπ ένα μεγάλο τιπομένο χαρτι.

Το προι κόζμος πολις μαζέφτικε στις πόρτες τις φάμπρικας. Ο απσιλος ο Αραν διάβαζε φοναχτά:

— «Πινόμε. Φτάνι πια ι εκμετάλεψι! Κάτο ι πλύσι! Σ' όλα τα μέρι το κόζμυ γίνετε μεγάλος αγόνας. Ι εργάτες αγονίζοντε ενάντια στους καπιταλιστες».

Ακσαφνα φάνικαν κάμποσι με κλομπς κε με περίστροφα στο χέρι. Σχόρπισαν το πλίθος. Πιάσανε τον Αραν, τότε θάλανε στο αφτοκίνιτο κε τον κυθαλίσανε.

Το βράδι ο Τιμπ ζιτύσε το Ραμι:

— Ραμι, τυ ήπε, μόλις τότε θρίκε, απο τόρα κε στο εκσις κάθε νήχτα θα κολάο τα χαρτιά-συ. Για να λεν ς' όλως:

— «Φτάνι πια ι εκμετάλεψι! Κάτο ι πλύσι!»

Ο Τιμπ ίστερα απο λίγες μέρες έγινε μικρος πιονιέρος.

Αλιος δε μπορι να γίνι.

Ο Κάρολος, μόλις ενια χρονο πεδάκι, ίνε σήμερα μόνος στο σπίτι. Ι μάνα-τυ βγήκε. Ο πατέρας-τυ έχι διο βδομάδες τόρα να φανι. Ο Κάρολος όμος κσέρι, πος τον πατέρα-τυ τόνε ζιτα ι αστινομία. Ο πατέρας τυ Κάρολου ίνε κομμουνιστις.

Ο Κάρολος ακύι άκσαφνα πατιμασιες. Ανίγι ι πόρ-
τα. Μπένουν τρις.

— Ε, σι μικρε, μόνος ίσε δοπέρα;... — Νε...

— Κε ι μιτέρα-συ; — Βγήκε.

— Ο πατέρας-συ; — Εφигε.

— Πυ;

— Δεν κσέρο, — απαντάι ο Κάρολος.

— Ο απσιλότερος ζιτα καλα κε σόνι απο το πεδι
να τυ πι, πυ ίνε ο πατέρας-τυ.

— Δεν κσέρο, δεν κσέρο, — επαναλαβένι ο Κάρολος.

— Θα σε πάο στι φιλακι, — τόνε φοθερίζι ο απσι-
λος άνθρωπος.

Ι καρδια τυ Κάρολου χτίπιζε δινατα, μα δεν ίπε
τίποτα.

Τραβυν το πεδι έχσο στο δρόμο κε το θάζουν μέσα
ς' ένα αφτοκίνιτο.

Ιστερα απο μισι όρα ο Κάρολος θρέθικε μέσα
ς' ένα μεγάλο φωτινο δομάτιο.

Εμπρός-τυ καθόταν ένας με αστινομικι στολι.

— Πόσο χρονο ίσε; Πός σε λένε; Πιγένις σκολιο;

Ο Κάρολος απάντιζε.

— Δε θέλις να φας; — ρότιζε πάλι ο άνθρωπος με
τιν αστινομικι στολι.

— Θέλο, — έπε το πεδι.

Ιστερα απο τρία λεπτα ο Κάρολος καταβρόχθιζε ένα κοράτι ψαρι με σαλάμι.

Ακσαφνα ο αστινόμος τότε πλisciάξι κε τυ λεί απότομα:

— Πύ ίνε ο πατέρας-συ; Τυ Κάρολυ τυ πάγοσε το έμα.

— Πύ ίνε ο πατέρας-συ; Σοπένι.

— Πύ ίνε ο πατέρας-συ; σε ροτο!

Ο Κάρολος όμος τσιμουδια. Δε θγάξι λέκσι απο το στόμα-τυ. Ισιχία άκρα στο δομάτιο, μονάχα τυ ρολογιω ο ριθμικος χτίπος ακύετε.

Κίνι τι στιγμι μπένι κάπιος κε τυ λεί τυ αστινόμου: — Σας ζιτύνε.

Εθρισε ο αστινόμος κε θγήκε απ' το δομάτιο.

Πέρασαν κάμποσα λεπτα. Κανένας δεν ίχε μπι στο δομάτιο. Τρέχι τότε ο Κάρολος στιν πόρτα κε τι σπρόχνι.

Ι πόρτα ανίγι. Βγένι. Ι στρατιότες δε δύνυν χαμια προσοχι στο πεδι. Κ' εκίνος τρέχι ανεμοπόδαρος για το σπίτι.

Ιστερα απο λίγο ίταν κιόλας στο κρεβάτι-τυ, έτιμος να τον πάρι ο ίπνος. Ακσαφνα όμος, μισοχιμιζμένος, έτσι όπος ίταν, σικόνετε πάνο κι αναροτιέτε:

— Αλίθια, μπορι ποτες ένας κομμουνιστις ν'άνε καταδότης; Κε με τι ζινίδισι-τυ ίσιχι, ότι έκανε καλα, ότι αλιος δε μπορούσε να γίνι, ο Κάρολος κιμήθηκε ένα ίπνο ίσιχο κε θαθι.

Πσιχομαχύσε ο χαλκίας.

Πσιχομαχύσε ο χαλκίας,
κ' ι γίφτισα τον κλεί.
— Εσι πεθένης, μάστορα,
κ' εμένα πύ μ' αφίνις;
— Σ' αφίνο τιν καλίθα-μυ
τι χιλιοτριπιμένι,
νάχισ τον ήλιο μάγερα
κε τι βροχι για πλίστρο
κε τον αγέρα σκυτιστι
κε το χαλάζι φίλο...

Τάνια ι επαναστάτρια.

Αφτο πυ θα σας ανιστορίσο παρακάτο, έγινε στον
κερο τυ τσάρου. Ιμυνα τότε δώδεκα χρονο πεδι.

Ο πατέρας-μυ ήταν στιχιοθέτις κε ι μιτέρα-μυ
ράφτρα. Ο μπαμπας ήταν επαναστάτις.

Θιμόμε ακόμα κίνι τι νίχτα, σα νάνε τόρα.

Ακού μέσα στον ήπνο-μυ τον πατέρα να μπένι χαρού-
μενος κε να λεί τις μαμας:

— Το θρίκα... Θα τιπόσουμε χίλιες προκιρίκεις κε
ι ζίντροφι θα τις μιράσουν στα εργοστάσια.

Κ' έχισε τα στιχία πάνο στο τραπέζι.

Εγο με μιας κατάλαβα. Μ' αφτα τα στιχία θα τι-
πόνονταν προκιρίκεις ενάντια στον τσάρο κε της πλύσιως.

Στο μετακσι με ήχε κσαναπάρι ο ήπνος. Ακσαφνα
όμος στον ήπνο-μυ μέσα ένιοςα, προς κάπιος κυνύσε το
μακσιλάρι-μυ.

Ανίγο τα ράτια: ι μαμα γιρμένι απο πάνο-μυ με

πρόσωπο χλομο, κάτι προσπαθι να χόσι κάτω απο το μακσιλάρι-μου, ενο στο διπλανο δομάτιο ακούονταν θαρεις πατιμασιες.

— Μαμα,—ροτάο σιγανα,—πιός ίνε;

— Ερεβνα, πεδί-μου. Εσι κιρίσου. Εσένα μπορι να μι σε πιράκσουν.

Περίεργι, έβαλα το χέρι κάτω απ' το μακσιλάρι· ήταν τα στιχία τιλιγμένα μέσα σ' ένα πανι.

Αν τα θρυν αλίμονό-μας! Πρέπι να τα κρίπσο. Γλίγορα κióλας. Μα πύ; Στο πέτσκο; Στο ντυλάπι; Θα τα θρυν.

Κι άκσαφνα κάτι μου ίρθε στο νυ: Πάνο στο πα-ράθιρο ήταν ι κανάτα μισογεμιζμένη γάλα.

Ετρεкса αλαφροπάτιτα προς το παράθιρο κ' έρικσα τα στιχία μέσα στην κανάτα. Ιστερα κσαναπλάγιξα.

Μπίχαν σε λίγο. Αρχισαν να κάνυν έρεβνα. Τα εκάλι-κσαν όλα. Ακόμα κ' εμένα με σίκωσαν απο το κρεβάτι.

Ο μπαμπας στέκετε κάπου εκι χλομος. Ι μαμα ζί-γοσε σε μια γονια.

Σκαλίκσανε, σκαλίκσανε, μα τίποτα δε μπόρεσαν να θρυν.

Σαν έφγιαν όλι-τους, λεί ο πατέρας:

— Θάμα! Θαρις προς σκίστικε ι γις κε τα κατάπιε τα στιχία.

Εμένα μ' έπιασαν τα γέλια κε φόνακσα:

— Όχι δεν τα κατάπιε ι γις, μπαμπα, ι κανάτα τα κατάπιε.

Κατάλαθε ο μπαμπας κε ρίχτικε προς την κανάτα.

— Τανιόσα,—μου λεί,—εσι τάρικσες μέσα;

Ιστερα ίρθε κοντά-μου, μ' ανκάλιασε σφιχτα κε ίπε:

— Μπράθο κόρι-μου! Εσι θα γίνις μια μέρα σοςτι επαναστάτρια.

Ι φίλι κε ι εχτρί-μας.

Ι χόρα-μας ίνε ι ΕΣΣΔ.

Ιπάρχουν στον κόσμo κε άλες χόρες.

Αν ροτίσουμε τυς κατίκυσ τον χορον αφτυν: — Πιός ίνε ο γίτονάς-σας;

Θα απαντίσουν:— Ι Σοβιετικι Ενοσι.

Αν ροτίσουμε:—Τί ίνε ι Σοβιετικι Ενοσι;

Ι εργάτες θα απαντίσουν: — Ο καλίτερός-μας φίλος.

Ι καπιταλιστες θ' απαντίσουν: — Ο χιρότερός-μας εχτρος.

Αν ροτίσουμε τυς εργάτες: — Γιατί ίνε φίλος-σας;

Θ' απαντίσουν: — Εχι ίνε ι Μπολσεβίκι. Κε το κόμα τον μπολσεβίκον ίπε: «Προλετάρι όλυ τυ κόσμυ, ενοθίτε!». Το κόμα τον μπολσεβίκον ίπε: «Ι φάμπρικες κε τα εργοστάσια ίνε δικά-σας. Δικά-σας τα δάσι κε ι κάμπι. Διόκστε τυς τσιφλικάδες κε τυς φαμπρικάντιδες».

— Το μπολσεβίκικο κόμα ίνε ο εχτρός-μας, —θα πυν ι καπιταλιστες.

— Γιατί;

— Γιατί το κόμα ίπε: «Προλετάρι όλυ τυ κόσμυ, ενοθίτε!» Ι εργάτες τις χόρας τότες ίπαν: «Ι φάμπρικες κε τα εργοστάσια ίνε δικά-μας. Δικά-μας τα δάσι κε ι κάμπι». Μας έδιοκσαν. Κε μας τα πέραν όλα.

Ι εργάτες κε ι αγρότες τις μεγάλις χόρας ίπανε:

— Διόκσαμε τυς εχτρύς-μας. Τόρα όλα ίνε δικά-μας.

— Θα ανικοδομίσουμε τι χόρα-μας, ίπε το κόμα.

— Θα ανικοδομίσουμε τι χόρα-μας, απάντισαν ι εργάτες κε ι αγρότες.

Χτίζουμε.

- Χτίζουμε ηλεκτρικο σταθμο.
- Ανίγουμε κενύργια σιδηροδρομικι γραμι.
- Φτιάσαμε κενύργιο εργοστάσιο.
- Ανεβάσαμε κατα διο φορές τιν παραγογι τις φάμπρικας-μας.
- Χτίζουμε κενύργια σπίτια, κενύργιες πολιτίες για τως εργάτες.
- Πρότι εμς τελιόσαμε τι σπορα.
- Φτιάσαμε τα πιο γοργοκίνητα αεροπλάνα.

Παντω εργασία,
φάμπρικα εκι,
εδο προβάλυν
σπίτια απ' τι γι.

Ολι θα δόσουμε
λογαριαζμο,
για το τι κάναμε
το χρόνο αφτο.

ΛΕΚΣΙΛΟΓΙΟ.

A.

(το) **αγόγι**, χίταξε το λεκσιλόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτες τάξεις.
αναβρίζω, για το νερο, κσεπίδο απο τι γι, πιγάζο: «στο χοριό-μας μια πιγι αναβρίζι απο τι γι».

αναπάντεχα, δίχος να το περιμένι κανις: «τον αντάμοξε αναπάντεχα».

ανελέιτα, δίχος έλεος, δίχος λίπικι, σκληρα: «ι φακίστες φέρνοντε ανελέιτα στους αγωνιστες τις εργατικις τάξεις».

ανιχνέβο, ζιτο να βρο κάτι παρακολουθόντας τα ίχνι-τυ, διλαδι τ'αχνά-ρια-τυ. Ο **ανιχνεφτις**.

(το) **ανκίλομα**, ι τσιμπια, ι κεντια: «το ανκίλομα τυ ανακαθι». Το **ανκάθι** **ανχιλόνι**.

(ι) **αντάρα**, καταχνια, ομίχλι.

αντιασφυκσιογόνα μάσκα, ι μάσκα πυ μας προστατέβι απο τα ασφυκσιογόνα αέρια, χωρις αρτίνε θα πεθέναμε απο ασφυκσία.

(ι) **αντίριζι**, το να λεί κανις το ανάποδο, απ'έχίνο πυ λεί ένας άλος.
απέσιος-α-ο, κίνος πυ εϋ κάνι ν'ανατριχιάζει απο τρομάρα ι απο σιχαμάρα, καταστρεφτικός, σιχαμένος: «απέσιες ιδίσεις», «απέσιο μύτρο».

απιλιτικος-ι ο, κίνος πυ φανερόνι απιλι, φοβέρα, φοβεριστικός: «απι-λιτικι ματια».

(ι) **αιτοβάθρα**, ο τόπος τυ λιμανιυ, όπου πλεβρίζυν τα βαπόρια.

(ι) **αεφυκσία**, όταν δε μπορο να ανασένο καθόλυ ι όταν ανασένο με διςκολία: «πέθανε απο ασφυκσία».

(ι) **αποσβεβι**, κε πλιθιντικος **αποσ** κε **βεβ** ες, σακια, μπαύλα κε βαλί-τσεζ, πυ έχουν μέσα τα χριαζόμενα για το ταξίδι, αλιότικα μπα-νιάζια ι μπανκάγια.

(το) **απόσπαξιμ**, ένα τμήμα στρατυ ι αστινομίας, πυ αποσπά-στηκε απο το σώμα κε στέλνεται σε οριζόμενι ιπιρεσία.

απισφο, δεν πειρο, δε λογαριάζο, περιφρονο κάπιον ι κάτι: «απισφο τον κίντινο».

αεφυκτικα, όταν ι εάλα, το δομάτι, ι πλχτία ι ότι άλο, ίνε τόσο γεμάτο απο κόζιμο, πυ ι άνθρωπι κοντέβυν να πάθυν απο ασφυκσία: «ι εάλες ήταν αεφυκτικα γεμάτες όταν μιλούσε ο Λένιν».

(ι) **άφυκσιζι**, το μεγάλομα τυ μεροκάματυ: «ι εργάτες στις χαπιτα-λιστικες χώρες ζιτυν άφυκσιζι».

άφτονος ι-ο, μπόλικος: «φέτος θα έχουμε άφτονα μίλα».

B.

- (ο) **βάλτος**, ι έχταςι πυ σκεπάζετε απο ανάβαθα στεκάμενα νερα, αλιότικα βαλτοτόπι κε βαλτότοπος.
- (ι) **βάρδια**, ομάδα εργάτες, πυ αντικαταστένυν μιαν άλι ομάδα, πυ δουλεψε τις εργάσιμες ώρες-τις κε ψέβρι: «το εργοστάσιο αφτο εργάζετε σε τρις βάρδις. Ακόμα σιμένι τι γενια πυ έρχετε να αντικαταστήσι μιαν άλλινε σε οριζμένι κινονικι εργασία: «ι πιονιέρι ίνε ι βάρδια τον κομσομόλον».
- (ι) **βεράντα**, το μέρος τυ σπιτιυ πυ προεσχέχι κε σχηματίζει ένα ίδος εκσόςτι στεγαζμένο με τζάμια ί χωρις τζάμια.

Γ.

- (ι) **γάμπα**, κιτάχστε στο λεκσιλόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτις τάξεις.
- γέβομε**, (γέφτικα), δοκιμάζο κάτι με τι γέψι: «έλα να γεψτις το φαι».
- γιγάντιος**-α-ο, κίνος πυ έχι το πσίλος κε το φάρδος τυ γίγαντα, πολι μεγάλος, τεράστιος, πελόριος: «γιγάντιο εργοστάσιο.» Ακόμι σι- μένι κάτι, πυ το έκαμαν, σα να λέμε ι γίγαντες, πελόριο, υπερ- άνθρωπο: «γιγάντιο έργο ίνε το Ντνιεπρονκες».
- (ι) **γίφτιςα**, ι γινέκα τυ γίφτυ ί χαλκια.
- (ι) **γοατζυνια**, αλαφρο κσέςκιζμα τις επιδερμίδας.

Δ.

δαμάζυμε, (δαμάστικα, θα δαμαστο), νικιέμε, ιποχορο.

δαρτι βροχι, δινати βροχι.

- (ι) **δεκσαμενι**, αποθίχι νερο πυ μαζέβετε εκι μέσα απο τι βροχι ί απο καμια πιγι, πυ ίνε κι κοντα.
- (ι) **διαγυμίστρα**, αφτι πυ κλέβι κ: αρπάζι ό,τι βρι. Ο διαγυ- μισ τις. Εγο διαγυμίζο.

διάφανος-ι-ο, κίνος πυ ανάμεσά-τυ αφίνι να περνυν ι αχτίνες τυ φωτος χ'ετσι να φένοντε, όσα βρίσκοντε από πίσο τυ: «το γιαλι ίνε διάφανο».

διπλαρόνο, (διπλάροσα), πλσιάζο, σιμόνο κάτιονε απο δίπλα: «τόνε διπλάροσε κι άρχισε τις κυβέντες».

Ε.

εβοδο κε **εβοδιάζο** (εβοδόςα, εβόδιαζα), έχο όμορφι μιρυθια, μοσκο- μιρίζο.

- (το) **εκσάρτιμα**, το καθένα απο τα κσεχωριστα κομάτια, πυ όλα μα- ζι σχηματίζουν ένα μιχάνημα: «τα εκσαρτίματα τυ αφτοκίνητυ».

εκθαφανίζομε, γίνομε άφαντος, χάνομε απ' τις γις τιν όπει: «μόλις πρόφτασα να τον ιδω κε εκθαφανίστικε».

(ι) **εκξερέβνισι**, κίνο πυ κάνι κανις όταν εκξερεβνα, όταν διλαδι εκξετάζι κάτι με προσοχι κε περισότερο, όταν περιοδέβι ς' έναν τόπον άγνωστο, για να τότε μελετίσι επιστιμονικα: «ι εκξερέβνισι τυ, βόριω πόλυ». Ο **εκξερεβνιτισ**.

(ο) **εκζόςτις**, το μέρος τυ ζπιτιυ πυ εκσέχι κε έχι γίρο κάνκελα αλιότικα μπαλκόνι.

(το) **έλκιθρο**, ι ζάνια.

επίγον, ι λέκσι αφτι μπένι πάνο στο φάκελο, για να δίκει προς το γράμα πρέπι να πάι στον προοιζμό-τυ το γλιγορότερο.

ενθυσιάζομε, γεμίζι ι καρδιά-μυ απο χαρα κε εφχαρίστισι: «ενθυσιάζτικε ζαν ίδε τον κόζμο με τα κόκινα λάβαρα».

επιδέκκισια, με επιδεκκισιζίνι, με ικανότιτα: «ο Στάλιν καθοδιγι επιδέκκισια τιν ανικοδόμισι ζτι χόρα-μας».

επιδοκιμάζο, λέγο το νέ, δέχομε. Το ανάποδο, **αποδοκιμάζο**.

(ο) **έρανος**, όταν ο καθένας δίνι σε χρίμα όπι μοπορι για να γίνι ένα όμορφο ι χρίσιμο έργο.

(ο) **εφαρμοςτις**, ο τεχνίτις πυ έχι για δυλιά τυ να εφαρμόζι, διλαδι να ζιντεριάζι κε να ζτίνι μιχανες.

Ζ.

ζβέλτος-ι-ο, ο εφκολοκίνιτος κε γλίγορος ζτι δυλιά-τυ.

(ο) **ζβέρκος**, το πσιζινο μέρος τυ λεμυ, ποντεύια, κοτίλα. **Ζβερκισια**, χτίπιμα στο ζβέρκο: «τύδοκε μια ζβερκισια».

(το) **ζβολαράκι**, ο μικρος ζβόλος, διλαδι το μικρο ζτρονκιλο κοματάκι απο χόμα, λάσπι ι οπιαδίποτε άλι ίλι.

(ι) **ζβύρα**, ένα όργανο πεδικυ πεχνιδιυ καμομένο απο κσίλο· μιάζι ζαν κρεμίδι κε στο κάτω μέρος-τυ έχι ένα καρφι. Πάνο ζτι μίτι τυ καρφιυ αφτυνυ γιρνα ζα δεμονιζιμένι ι ζβύρα, φτάνι να κζέρυν τα πεδια τιν τέχνι. Γι' αφτο ζιχνα λέμε: «ζτριφογιρίζι ζα ζβύρα», διλαδι πολι γλίγορα.

ζιγόνο, ζιμόνο, πλισιάζο.

ζμίγο, ανταμόνο κάπιον στο όρόμο, ι κάνο ζιναναζτροφι με κάπιονε: «τον έζμικισα χτες στο όρόμο», «ο Κόζτας δε ζμίγι έφκολα με πεδια πυ δε γνορίζι».

ζυζυνίζο, κάνο ζυν...ζυν...ζυν, όπος τα ζυζύνια όταν πετυν. Τα ζυζύνια ίνε τα έντομα, διλ. τα κυνύπια, ι ζφνικες, ι μέλικες κε άλλα.

ζυλο, (ζύλικια) πατο κάτι με δίναμι, έτσι πυ το κάνο να υποχορίσι ι να μικρένι σε όνκο: «έπεζες πάνο-μυ κε μυ ζύλικες το χέρι».

Θ.

(ι) **θίελα**, ο δυνατός άνεμος, πυ έρχετα με βροχι, αλιότιχα κατεγίδα κε νεροποντι.

θορακιζμένος-ι-ο, -κίνος πυ ίνε ντιμένος με σιδερένιες πλάκες για να μιν τότε πέρνυν τα βόλια: «θορακιζμένο τρένο, αφτοκίνιτο».

(το) **θροίζμα**, κιτάχτε στο λεκσιλόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτις τάχσις.

Ι.

(ι) **ιπόκλιςι**, το να χερετα κανις σκίβοντας το χορμι κε το κεφάλι «βαθια ιπόκλιςι».

ιποστρίζο, βοιθο έναν άνθροπο για να επιτίγι κάτι ί να προοδέπει: «τον ιποστρίκσε να σπυδάσι».

Κ.

(το) **καρότο**, ρυσιχα μαρχόφχα.

(το) **κλομπ**, ένα κοντόχοντρο ραβδι, πυ τδχυν στις καπιταλιστικες χώρες ι αστιφίλακες κρεμαζμένο απ'τι ζόνι-τις· το μεταχιρίζυντε σινίθος για τις ράχες τον εργατον, όταν πρύκντε να διαλίσυν χαμια σιν-κέντροσι ί διαδίλοσι.

(το) **κολατςιο**, το προινο φαι, πρόγεμα.

(ο) **κολιε**ς ί (το) **κολιε**, κίνο πυ φορυν γίρο απ'το λεμο ι γινέκες για στολίδι, μα κα το πέτςινο λυρι πυ βάζυν κάπο τε γίρο απ'το λεμο τον σκνλιον.

(ο) **κόνδιλος**, το σαρκόδιχο εκσόνκομα πυ σχηματίζετε στις ρίζες με-ρικον φντον, όπος ι πατάτα, το κοκννογύλι κ.τ.λ.

κορδόνομε, τεγτόνο περίφχα το χορμι κε σκόννο πςνλα το κεφάλι, το πέρνο πάνο-μυ, περιφανέβομε, χαμαρόνο.

κοροιδεφτικα, με τρόπο περιπεχτικο, περγελαστικα, περιπεχτικα.

(ο) **κορομο**ς, στι φράσι: „ι δυλια βρίσχετε στον κορομό-τις“, διλ. όλι δυλέβυνε με μεγάλι διάθεση: „το πεχνίδι βρίσχετε στον κορομό-τυ“.

κοτς, τολμο, πέρνο το θάρος: „κότιζε αν μπορις“!

(ο) **κριπςόνας**, το μέρος όπν κρίζετε ί όπν μπορι να κριφτι κανις.

κροταλίζο, χτιπο τα κρόταλα το ένα με το άλο κε κάνο κρότο. Κρο-ταλίζο. όμο: κε με τα δάχτυλα, με τί γλόςα.

κςεδιαλίνο, κςεχορίζο, διακρίνο.

κυτρο, κε **κυτράο** χτιπο με τα κέρατα, αλιότιχα κυτυλο.

- (το) **κύτευρο**, ο κορμος του δέντρου, που τύκοψαν τα κλαδιά. Τι λέει όμως τι λένε και για τους ανθρώπους, που δεν κόβει το μαλό-τους, ή που έμειναν αγράματι.

Λ.

λαγυς με πετραχίλια, ετσι φράσι: „τάζο λαγυς με πετραχίλια“, που θα πι δίνω ένα σορο ιπποσχέσις. κζέροντας ότι δε θα κρατίσω καμιαν απ' αφτες.

- (ι) **λέφκα**, ένα ίδος πσιλο δέντρο, που τα φίλα-του απ' την πάνω μερια ίνε πράσινα και απ' την κάτω ασιμια.

- (ιι) **λία**, το ζόο που έπιασε κινιγόντας και καταβρόχθισε το αγρίμι, το κινίγι.

- (το) **λιμέρι**, ο τόπος που μένι κανις όλιν την ιμέρα, μα και φολια άγριου θιρίν.

- (ο) **λοποδίτις** και το θιλικο **ι λοποδίτρα ή λοποδίτις**, κίνος που μπορεί και κλέφτι με μεγάλη επιδεκσιόσινι και μάλιστα πράματα μικρις ακσίας. **Κε λοποδιτάκος.**

- (ο) **λοετος**, χοντρι ζιδερένια βέργα, που τίνε μεταχιριζόμαστε για να μετακινύμε βαρια πράματα, πέτρες μεγάλες κ.τ.λ. Κι ακόμα μαχρια ζιδερένια βέργα συβλερι ετσι μια άκρι, που τι μεταχιριζόμαστε για ν' ανίγουμε τρίπες μέσα στους βράχους.

- (το) **λυκέτο**, ι κρεμαστι κλιδαρια.

Μ.

- (ο) **μεζόκοπος**, άντρας, που πέρασε τα ζαράντα-του χρόνια.

μεστος-ι ο, για τους καρπους, κίνος που μέστωσε, που ίνε διλαδι γεμάτος, όριμος.

- (ο) **μεταπράτις**, κίνος που κσαναπουλα.

μοσχοβολιζόμενος-ι-ο, κίνος που μοσχοβολα, που εβοδα ή εβοδιάζει.

- (ι) **μπαλίτσα**, ι μικρι μπάλα, το τοπάκι, αλα και κάτι που μιαζει με τοπάκι.

- (ο) **μπόγος**, ένα τετράπλεβρο χομάτι ίφαζμα που μέσα-του τιλίγυν φορεςιες, ζόρυχα ή και άλα ρυχικα.

μπάρες, διο τέτιες (||) γραμες.

μπρούμιτα, με τι μίτι, με το πρόσοπο προς τι γι. Το ανάποδο, αν άς και λα.

- (ι) **μπύκα**, ι τρίπα κίριος του τυφεκιου ή του κανονιου, ή εμπατι του υπόνομου ή του λιμανιου.

μυρολος-ι ο, τρελος, παλαβος.

μύσκεμα και **μυγκίδι**, βρεμένος ός το κόκαλο.

- (το) **μύσκλη**, μικρο φιταράκι, σαν καταπράσινο χνύδι, που φιλτρόνι σε μέρη ιςκιερα κε ιγρα κε εκεπάξι τυς τίχυς, τυς βράχυς, τυς κορμους τον δέντρον κ.τ.λ. αλιότιχα (ι) **μύσχυλι**.
- (ι) **μυσύδα**, το στόμα μαζί με τι μίπι τον ζόον, περισσότερο όμος τυ σκυλιω κε τις γάτας, αλιότιχα (το) **μυσύδι**.
- μυθυνίζο**, φισο με τα ρυθύνια έχοντας κλιστο το στόμα, αλιότιχα ρυθυνίζο.

N.

- (ο) **ναβαγος**, κίνος που ναβάγιζε, διλαδι κίνος που βρέθηκε πάνω σε πλίο που βιθίστικε, αλιότιχα καρaboτσακιζμένος.
- (ι) **νάγκι**, ο χιμονιάτικος ίππος, που κάνυν μερικα ζόα, όπος λογοχάρι το φίδι, ι ακχύδα.
- (ι) **νάργτα**, έτσι λεν στις χώρες τυ Βορα το έλκιδρο, τι ξάνια.
- (τα) **νότα**, τα πισινα τμήματα ενος στρατέματος.
- νεκρος**-ι-ο, κίνος που έχασε τι ζοί-τυ, ο πεθαμένος, μα για τον οκεανο, όπος τόχι το βιβλίο, κίνος που δεν περνυν πάνω απ' τα νερά-τυ καράβια, κε βαπόρια.
- (ι) **νερομάνα** (ι μάνα τυ νερο), το μέρος απ' όπου πιγάξι ι κσεπιδα το νερο, αλιότιχα πιγι.
- νομαδικα**, σα νομάδες, σαν άνθρωπι διλαδι, που δεν έχουν μόνιμες κε σταθερες κατικίες, αλα περιπλανιέντε με τα κοπάδια-τυς απο τόπο σε τόπο: „ι νενέτσι ζυν νομαδικα“.
- νοτερος**-ι-ο, ιγρος: „κλίμα νοτερο, τόπος νοτερος“.

O.

- (ο) **όλεθρος**, καταστροφι, αφανιζμος.
- ολοταχος**, με όλι τιν ταχύτιτα, διλαδι με όλι τι γλιγοράδα: „το τρένο πήγενε ολοταχος“.
- ομάδι**, όλι μαζί, αντάμα, ομαδικα.
- (ι) **οργια**, στην Ελλάδα ο λαος μετρα το βάθος τυ νερο ι κε τα μάχριτα με τιν οργια, όπος εδο με το μέτρο: „τρεις οργες βάθος“. Ι οργια ίνε τόσι, όσι τα διό-σας χέρια ανιγμένα διάπλατα.
- ορέγομε**, (ορέχτιχα), επιθυμο, λαχταρο: „τα πεδια ορέγοντε τα γλιχα“.
- (ι) **οχια**, ένα φαρμακερο φίδι κε γι' αφτο πολι επικίντινο στον άνθρωπο, αλιότιχα όχεντρα κε έχιδνα.

Π.

- (το) **παγύρι**, ένα δοχίο νερο, πυ κρεμνυν απα τι ζόνι-τους ι στρα-
τιότες κε ι πιονιέρι.
- (το) **παλύκι**, το πασάλι.
- (ο) **παραντζας**, πλατι ρύχο πυ το φορούσαν άλοτες, κε σε λίγα μέρι
σίμερα, ι γινέκες τις Ανατολīs. Με το πάνο-τυ μέρος σκέπαζαν
το κεφάλι για να μί φένετε το πρόσοπό-τους, αλιότικα, φερετζες.
- (το) **παράπιγμα**, πρόχιρο σπιτάκι απο σανίδια, αλιότικα, παράνκα.
- (ι) **παρακαταθίκι**, ένα ποσο απο διάφορες πραμάτιες, ι γενίματα
πυ τα κρατυν εστιν αποθίκι: «ι παρακαταθίκι τυ ζιταριυ θα μας
φτάσι για τρία χρόνια».
- παρδαλος**-ι-ο, κιτάχστε στο λεχσιολόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτις
τάχσις.
- πασκίζο**, (πάσκιςα), προσπαθο.
- πασπατέβο** (πασπάτεπςα), πσάχνο με τα δάχτυλα, αλιότικα, πσα-
χυλέβο.
- πελόριο**-α-ο, πολι μεγάλος: „ετι Μόσχα χτίστηκε ένα πελόριο κσε-
νοδοχίο“.
- πενεξιάρις**-α-ιχο, κίνος πυ πενα τον εαφτό-τυ, αλιότικα καφκισιάρις.
- (ι) **περπερύνα**, πλάζμα τις φαντασίας τυ ελινικυ λαυ.
- πιγάζο**, για τα τρεχάμενα νερα, κσεπιδο απο τι γι, αναβρίζο, έχο τιν
πιγί-μυ: «απο πό πιγάζι ο Βόλγας»;
- (ι) **πινι**, ι τιμορία πυ δίνετε σ' ένανε για μιαν καχι πράκσι πυ έκανε, ι
πράκσι, πυ τίνε λογαριάζυν για καχι: «ι δολοφόνι τυ Κίροφ κατα-
δικάστικαν σε θανατικι πινι», „ι χιτλερικι καταδικάζυν τυς κο-
μουνιστες σε θανατικι πινι“.
- (ι) **πιχτι**, κιτάχστε στο λεχσιλόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτις τάχσις.
- (ο) **προμιθεφτις**, κίνος πυ προμιθέβι εστον καθένα ότι τυ χριάζετε.
Προμιθέβο θα πι, φροντίζι να αποχτίσι κανις κίνο πυ τυ χριάζετε.
- προπέτις**-ιςα-ιχο, κίνος πυ έχι μεγάλι αφθάδια: „πολι προπέτιχο πε-
δι ο Νίκος“!
- προσγιόνυμε**, για τα αεροπλάνα κε τα αερόπλια, κατεβένο απ' τον
αέρα ετι γι. Ι **προσγίοςι**.
- προστατέβο**, (προστάτεπςα), προσφίλαγο κάτι απ' το καχο, δίχνο εν-
διαφέρο για κάτι κε το φροντίζο με στοργι: «προστατέβετε τα πυ-
λια», ο **προστάτις**, ι **προστασία**.
- πρόσχαρος**-ι-ο, ο γεμάτος χαρα: «ο Γιόργος ίνε πρόσχαρο πεδι».
- πσαρος**-ι-ο, **πσαρις** ια ι, για τα μαλια, κίνος πυ ανάμεσα εστις
μάβρες τρίχες έχι κε άσπρες. Για τα ζόα, κίνο πυ έχι πσαρο
τρίχομα.

- (το) **πυλάρι**, μικρο αλογάκι, μυλάρακι ή γαιδουράκι, αρσενικο ή τε θιλικο.
 (το) **πυνκι**, ή παραδοσακύλα, μα κε το χρίμα, ή περιυσία: «φροντίζει μόνο για το πυνκί-του».

Ρ.

- (ι) **ράγια**, ή ατσαλένια γραμι, πυ πάνο-τις τρέχι ο σιδερόδρομος, ή το τραμ.
ραντίξο, βρέχο κάτι ή κάπιον με σταλαματιες απο νερο, απο μισροδικο ή κι απο άλλο ιγρο. Το ράντιζμα.
 (ι) **ράτσα**, το γένος, ή γενια, ή φιλι: «κιλι απο καλι ράτσα».
 (ι) **ρεματια**, βαθι άνιγμα, σχηματιζμένο απο τα νερα, πυ τρέχυν με ορμι, αλιότιχα, χαράδρα. Ακόμα κε ή κίτι τυ χίμαρυ, τυ ποταμιυ διλαδι, πυ τρέχι το χιμόνα κε στερέβι το καλοκερι.
ριγοτος-ι-ο, κίνος πυ έχι πάνο-τυ ρίγες, διλαδι γραμες.
ροδίξο, πέρνο το χρώμα τυ ρόδου, διλαδι τυ τριαντάφυλυ, κοκινίζο: «ο υρανος ροδίζει». Το ρόδιζμα.
ρυθνίζο, αναπνέο με τα ρυθύνια έχοντας το στόμα κλιστο, αλιος μυςυνίζο. Το ρυθύνιζμα.

Σ.

- (το) **σαλάμι**, το καλμπας.
 (το) **σαλινκαράκι**, ο μικρος σαλίνκαρος, ποντέιχα το κοχλίδι.
 (ο) **σανος** κε το **σανο**, το χόρτο πυ το μαζέβυν προτυ ακόμη κιτρινίζει κε πυ κσερένοντάς-το το δίνυν για τροφι στα ζόα.
ξγυρος-ι-ο, κατσαρος-ι-ο.
 (το) **ξερβίτσιο**, όλα κίνα πυ χριάζετε κανις για να μπορέσι να φάι το φαί-τυ, διλ. κυτάλι, πιρόνι, μαχέρι, πιάτα, πετσέτα, ποτίρι κ.τ.λ.
 (ι) **σιλυέτα**, ολόμαβρι κε σκοτινι ικόνα ανθρόπου, πυ δεν κσεχορίζι πάνο-τις τίποτε.
 (ι) **σιμαδύρα**. Κιτάχστε το λεκσιλόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτις τάχσις.
 (ι) **σιναβλία**, το να πέζυντε απο πολα όργανα μαζί κε μπροστα σε κόζμο διάφορα μυσιχα έργα, αλιότιχα κοντσέρτο.
 (ι) **σινέλεφσι**, το να μαζέβυντε πολι στιν ίδια σάλα, για να σιζιτίσουν κε να πάρυν αποσάρις πάνο σε οριζμένα ζιτίματα.
 (το) **σινδικάτο**, ένος επανκελματικον σοματίον κε σιλόγον. Το σπίτι τον σινδικάτον, τα γραφία όπου μένυν ή κεντριχες επιτροπες όλον τον επανκελματικον οργανόσεων.
 (ο) **σινικιζμος**, τόπος πυ ήνε εγκαταστιμένες λίγες ικογένιες, μικρο χοριο.

ζιντριβο, κάνο κομάτια, θριματίζο, τσακίζο, αλα κέ κατάστρέφο, αφανίζο.

(ι) **σιρίνα**, σφιρίχτρα πυ σφιρίζει με πιεζόμενο αέρα ή με ατμο: «ι σιρίνα τυ αφτοκίνιτυ», «ι σιρίνα τις φάμπρικας».

(το) **γκαθάρι**, ένα ίδος έντομο.

γκαρφαλόνο, κίτακσε το λεκσιλόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτις τάκσις.

(το) **γκέλι**, το κάθε πόδι τυ ανθρώπου, καθος κε το κάθε πικινο πόδι τον ζόν απο τα μερια κε κάτω.

(ο) **σκοπος**, στρατιότις, πυ τον έβαλαν να φιλάι μια θέσι επίκερι ή επικίντινι.

(τα) **σοδικα**, όλα τα όργανα πυ βρίσκοντε μέσα στο χορμι τυ ανθρώπου.

(το) **σοσίβιο**, μια κυλώρα απο φελο, πυ μπορι κε πλέι πάνο στο νερο κε πυ τι φορυν επιβάτες τυ ναβαγιζμένου βαποριυ ή χαραβιυ, για να μιν πνιγυν.

(ι) **σοφίτα**, το διαμέριζμα τυ σπιτιυ πυ βρίκετε αμέσος κάτω απο τι στέγι.

σοφρονιστικι φιλακι, ι φιλακι όπου βάζυν τυς καχύργυς, για να τυς σοφρονίσυν, διλαδι να τυς κάνυν φρόνιμυς κε χρίσιμυς στιν κινονία ανθρώπυς. Ι μπυρζυάδες, τις φιλακες αφτες τις μεταχιρίζυντε για τυς επαναστάτες.

(ο) **επανος** ι-ο, κίνος πυ έχει πολι λίγες τρίχες ή ίνε ολότελα άτριχος.

(τα) **επάραχνα**, τα όργανα πυ έχουν τα ψάρια για να αναπνέυν ίνα, να πύμε, τα πλεμόνια τον ψαριον. Σπάραχνα όμως έχουν κε ι βάτραχι όσο ι ίνε ακόμα γιρίνι.

(ι) **επίνος**, μικρο πυλι σινκενικο με το σφυργίτι.

(ι) **στερια**, ι κσιρα, όταν θέλομε να πύμε πως δεν ίνε θάλασα, πέλαγος, ή κε νερο γενικα. Στεριανος, κίνος πυ ζιστι στερια, το ανάποδο, θαλασινος.

(ι) **στοργι**, αγάπι θερμι, αφοσίοσι κε περισσήτερι ανάμεσα στις γονιυς κε τα πεδια: «μιτριχι στοργι».

(ο) **στρατοκόπος**, αφτος πυ κάνι μαχριυς δρόμυς με τα πόδια, αλιότιχα, στρατολάτις κε οδιπόρος.

(ο) **ετροόβιλος**, κίτάκσε το λεκσιλόγι τις Χριστομάθιας τις τρίτις τάκσις. **ετρουμπυλος** ι ο, κε γι' αφτιν το ίδιο.

ετρινκιος-α ο, κε γι' αφτιν το ίδιο.

ευλατσάρο, κάνο ευλάτσο, διλαδι περίπατο, πιγενοέρχομε.

(το) **εζύσυρο**, θόριβος, ψιθίρος.

(ι) **εφίνκα**, ένα έντομο, πυ έχει κεντρι φαρχακερο. Μιάζι λίγο με τι μέλισα.

Τ.

- (το) **ταγάρι**, σακλάκι απο χοντρο μάλινο χροματιστο ίραξιμα, πυ το κυβαλυν ι χορικι στον όμο.
- (το) **ταμπύρλο**, μικρο τύμπανο στρατιστικο κε πιονιέρικο. Ταμπυρλιερικς, αφτος πυ πέξι το ταμπύρλο.
- (ι) **ταχίτιτα**, γλιγοράδα: «το τρένο πιγένι με μεγάλι ταχίτιτα».
- (ι) **τέντα**, σκινι, τσαντίρι.
- τινιακος** ι ο, απο τιν Τίνο, ένα νικι τις Ελάδας.
- (το) **γκάνο**, φέβγο κριφα: «ο Στάλιν τόςκασε πολες φορες απ' τιν εκσο ρία». Λένε κε το στρίβο, τόςτριπρε.
- (ι) **τραβέρσα**, κίτακε το λεκσιλόγιο τις Χριστομάθιας τις τρίτις τάκεις.
- τραχις-α-ι**, κίνος πυ δεν ίνε μαλακος: «ι Σιβιρία έχι κλίμα τραχι».
- (το) **τριζόνι**, ένα μικρο έντομο, αλιότικα, γριλος.
- (ι) **τρυμπέτα**, ι ζάλπινα.
- (ο) **τσακομος**, το μάλομα, ο καθγας: «όλο τσακομυς έχυμε με το Γιανάκι».
- (ο) **τσανκάρικς**, αφτος πυ φτιάνι τα παπύτεια, παπυτεις.
- (ο) **τσειφλιιας**, ο πομέζικος.
- (το) **τσυνι**, λεπτο, μισοκιλιντριχο τις περισότερες φορες κοτσανάκι, πυ απ' αφτο κρέμετε το φίλο ι ο καρπος.

Υ.

- (το) **υρλιαχτο** ι (το) **ύρλιαγμα**, το εκύκσιμο.

Φ.

- φέρνο σε έξιο πέρας**, τελιόνο κάτι με το καλο κε χορικς διςτίχιμα.
- (το) **φιτόριο**, μια έχτασι γικς, όπυ μεγαλόνυν νεαρα φια, πυ ίνε προοριζμένα να κσαναφιτεφτυν σ' άλλο μέρος, αλιότικα φιτίστρα.
- φυσυνίζο**, κι αφτο σαν το ρυθυνίζο.

Χ.

- ο χαλκιας**, σιδερας για μικροπράματα.
- χάμο**, κάτο: «το πιάτο έπεσε χάμο».
- (το) **χάρβαλο**, κάτι πυ πάι να νκρεμιστι, άχριστο, πολι παλιο: «το σπίτι αφτο ίνε πια χάρβαλο».

χιμο, (χίμικσα), χίνομε με ορμι ενάντια σε κάπιον, ορμο: «χίμικσε να
τυ βγάλι τα μάτια».

(ο) **χιονοστρόβιλος**, στρόβιλος απο χιόνι, διλαδι χιόνι πυ το στρο-
βιλίζει, διλ. πυ το τριφογιρίζει ο δυνατος άνεμος.

(το) **χνύδι**, ένα πολι, πάρα πολι λεπτο τρίχομα, πυ σκεπάζει τα φίλα
μερικον φιτον καθος κε μερικος καρπυς, όπος άκσαφνα το ρο-
δάκινο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

<p>Το προί — Α.Σ. ΠΥΣΚΙΝ . . . 3</p> <p>Ο Κόστας ο παλικαράς — Κατα το ΝΕΒΕΡΟΦ. 3</p> <p>Βροχι χαλαζμος κόζμυ . . . 4</p> <p>Ενι γμα 4</p> <p>Ι κατεγίδα — Α.Ν. ΤΟΔΣΤΟΙ 4</p> <p>Πίγαν για μανιτάρια. — ΓΑΜΠΕΔΙΣΙ 6</p> <p>Ενι γμα. 6</p> <p>Τα φυντόκια 6</p> <p>Ι οχια 7</p> <p>Το τόπι — ΜΑΡΣΑΚ . . . 8</p> <p>Ενι γμα 8</p> <p>Το κολίμπι — Κατα τιν ΥΡΑΔΣΚΑΓΙΑ 8</p> <p>Το τάγμα ζτιν κατασκίνοσι — ΜΑΡΣΑΚ. 10</p> <p>Ι βειθι. 10</p> <p>Το περιβόλι — ΤΣΥΚΟΒΕΚΙ . 11</p> <p>Ενι γματα 12</p> <p>Το περιβόλι-μας 12</p> <p>Ενι γμα 13</p> <p>Τις κορφες ι τις ρίζες . . . 14</p> <p>Ενι γμα 15</p> <p>Ι πεταλόδα — ΣΤΑΜΑΤΕΛΥ 15</p> <p>Ι λαχανόκαμπτες 16</p> <p>Ι κάμπια 17</p> <p>Ο φρόνος 17</p> <p>Ο κίπος 18</p> <p>Το κξένο κλαδι 19</p> <p>Στον κίπο τυ Μιτερόριν . . . 20</p> <p>Ο μικρος φίλακας 23</p> <p>Ι ανάλεστι μωσαφίριδες . . . 24</p> <p>Ι πιτσι φίλακες 26</p> <p>Το χινόπορο — Δ. ΠΑΠΑΙΟΑΝΥ 26</p> <p>Ι εσυργίτες — Ζ. ΠΑΠΑΝΤΟΝΙΥ 27</p> <p>Το εσυργιτάκι ζτι φολια — Μ. ΓΟΡΚΙ 28</p> <p>Πριν κε τόρα. — ΡΥΤΕΡΜΑΝ 29</p> <p>Στον τόπο τυ δάλτο 30</p> <p>Ο ιλεχτριζμος 32</p>	<p>Ιλεχτρικι λάμπα — Γ. ΑΝΑΤΟΛΙΤΙ 34</p> <p>Ι μωσαφίριδες απ' το Μ. Τ. Σ. . 34</p> <p>Στα παλια τα χρόνια 36</p> <p>Πος εργαζόμαστον ζτο εργοστάσιο ζτον κερο τυ τζάρυ 39</p> <p>Ο Βλαντίμιρ Ιλίτς Δένιν . . . 40</p> <p>Στο θάνατο το Δένιν 45</p> <p>Ο τελεφετός αποχερετιζμος με τον αρχιγο. 46</p> <p>Αρχιγος, δάσκαλος, φίλος . . . 46</p> <p>Ο Ιόσιφ Βισαριόννοβιτς Στάλιν . 47</p> <p>Ο Οχτόβρις ζινεχίζατε 51</p> <p>Χτίζομε — ΜΙΛΔΕΡ 51</p> <p>Τα εργοστάσια κε ι φάμπρικες-μας . 52</p> <p>Σίμερα κε άθριο 53</p> <p>Φυρορόντας 54</p> <p>Γράμα κρασνοαρμού 54</p> <p>Ι ετιμότητα τυ Κόκινο αεροπόρου 55</p> <p>Κξένος κε δικός-μας — ΜΠΑΡΤΟ 56</p> <p>Ι χόρα-μας 57</p> <p>Ο ζιδεροδόρομος 58</p> <p>Ο πιονιέρος Αμπροσίμοφ — ΠΡΙΣΕΔΕΤΣ 59</p> <p>Το ζινιάλο. — Κατα το ΓΑΡΕΙΝ 60</p> <p>Ο τιμονιέρις 62</p> <p>Πός πετυν 64</p> <p>Ι εργάτες τυ αέρα 65</p> <p>Το αεροπλάνο 67</p> <p>Ενι γμα 67</p> <p>Ι ίροςες τυ „Τζελιόζκιν“ 67</p> <p>Ι φίλι τυ «Μακσίμ Γόρκι» . . . 72</p> <p>Ερασιτέχνης τυ ασίρματυ . . . 76</p> <p>Σφραγίζμένος επιβάτης — ΜΑΡΣΑΚ 77</p> <p>Ι διο φίλι — Ζ. ΠΑΠΑΝΤΟΝΙΥ 78</p> <p>Πόσο φοδερο, αλήθια Διο γατόδες. — Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ 80</p> <p>Το ιγρόπολο — ΠΕΡΟΒΣΚΑΓΙΑ 81</p> <p>Το λιοντάρι κε ι αλεπου 82</p> <p>Ο κχιλος-μας. — Σ. ΣΠΕΡΑΝ- ΤΣΑ 83</p>
--	---

Σκύλος ιγιονόμος — Κατά τον	
IBENΣEN	84
Ι φίλακες	85
Ο μικρός ταχυδρόμος	86
Ι λίκι	88
Πός ι λίκι δασκαλέθον τα πε- διά-τους.—Δ.ΤΟΔΣΤΟΙ	89
Ο λαγός, πυ δε φοβόταν	90
Ι γελάδα πυ κυτράι	93
Ι μάχι	94
Το λαφάνι	96
Πιάστηκε	98
Το πολάρι.—ΔΖΕΜΣ	100
Το άγριο πολάρι κε το τσακάι	101
Ο αιτός μπερκυτ. Κατα τον	
ΚΑΙΓΑΡΟΝΤΟΦ	103
Ο άροστος ελέφαντας	105
Ο καρχαρίας	106
Το χιονοπόδι	109
Ι κλόσα.—Ζ. Π. ΑΠΑΝΤΟΝΙΥ	110
Το παράκρενο κοτόπουλο	111
Ο κόκορας.—	
Ζ. ΠΑΠΑΝΤΟΝΙΥ	112
Πεχτρικι κλόσα	113
Ι γρια Μαριο κ' ι κότα-εις. —	
ΦΕΡΜΠΥ	114
Τε πόλιμα τον πεδιον	115
Ι γαλίσι.—Δ. ΣΟΔΟΜΥ	115
Ο Βάνιας Ζόκοφ. — Κατα τον	
ΤΣΕΧΟΦ	116
Στο πεσράδικο	117
Το πεσράκι. —Γ. ΒΙΖΙΝΥ	119
Έτιμο το κολχόςι τον πεσράδον.—	
Π. ΣΠΕΛΤΑ	119
Ι πεσράδες	120
Ο άρόμος ίνε ανιχτος	121
Ο ήλιος μυσαφίρις	122
Ι κις Μαρία. — Κατα τον	
ΝΤΟΠΡΙΝΣΚΙ	124
Ιστορία μιας υζμπέκας	125
Με το παράσιμο τις Κόκινις σιμέας	127
Ι άνικσι	128
Τα πεσρόνια ίρθανε	129
Ι χελιδονοφολια.—	
Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ	130
Σα γίρις το χελιδόνι.—	
Π. ΧΑΡΙΣΙ	130
Χελιδόνι γίρις	131

Επίγον γραμά απ' το δάρος. —	
Β. ΜΠΙΑΝΙΚ	132
Εκτακτο τηλεγράφιμα απ' το δάρος	133
Πός εφτα κσιλουργι πέραςαν απο ένα ποτάμι, όταν ο πάγος άρχισε να κυνιέτε. — Κατα το	
Μ. ΓΟΡΚΙ	133
Καλοκεριανι βροχι	136
Ο ταμπέλις κε το πολάκι	136
Το κινεφάκι.—Π. ΧΑΡΙΣΙ	137
Ι θροχι.— Σ. ΒΙΖΙΝΥ	139
Ι μεταμορφόςις τον βατράχον	140
Συναδλια Ζ. ΠΑΠΑΝΤΟΝΙΥ	141
Πός ιδελα. — Α. ΠΑΔΙ	141
Τα ζοντανα κσιτάκια	142
Ο μπάτις.—Γ. ΔΡΟΣΙΝΙ	144
Το παραμίδι για τον Κομαρ Κο- μάροβις, — τι Μαχρια μίτι κε το στρυμπολο Μίσα-τι Μικρι ορα	144
Να μιν πιράζετε τις φολιες.	
Π. ΧΑΡΙΣΙ	147
Το ποταμάκι.—	
Ζ. ΠΑΠΑΝΤΟΝΙΥ	150
Απο πό πιγάσι ι Σερεμπριάνκα	150
Το κσιτί το μέρμινκα.—	
Ζ. ΠΑΠΑΝΤΟΝΙΥ	154
Πός πέραςαν το καλοκέρι-τους.	154
Τα δάσι	155
Ι κανονίζι το δάρος	156
Καλοκέρι	157
Χελιδόνι-μυ γοργο	157
Στο δάρος	158
Ι Προτομαγια	158
Τιν λεν ι σιμέας	158
Ι άλικι σιμέα — Κατα τον	
Π. ΜΑΡΚ	159
Ο Πολιγένις	161
Ι Προτομαγια στον κερο τυ τσά- ρυ. — Κατα το Μ. ΓΟΡΚΙ	162
Νάσε έτιμος	163
Ο Γάρι Αιζμαν	163
Βαρια ι ζοι	164
Ο Τιμπ ο πιονιέρος	165
Άλιος δε μπορι να γίνι	166
Περιομαχόςις ο Χαλκίας.—	
(Δαικο)	168
Τάνια ι επαναστάτρια	168
Ι φίλι κε ι εχθρί-ρας	170
Χελιδον	171

Главный редактор Х. КАЧАЛОВ

Переводчики: Г. КАНОНИДИС и Г. ЭСПЕРИДИС

Отв. по корректуре Б. СЕВЕРИС

Техред Г. МИЛИДИС

Сдано в набор 27-V 1936 г.

Издание № 231

Формат бумаги 82,5×109

Тираж 4940

Цена книги 55 к. переплет 25 коп.

Подпис. в печ. 2/VII 1936 г.

Уполкрайлит Л—111

Объем печ. 111½ п. л.

Заказ № 517

Типография „Коммунистис“ ст. Крымская 1936 г.

Тит 80 х.

Цена 80к.

10135

D 18

288-22

На греческом языке.

Е. Я. ФОРТУНАТОВА и И. ЮРДАНИДИС

КНИГА ДЛЯ ЧТЕНИЯ

Учебник для начальной школы

ЧАСТЬ II

ВТОРОЙ КЛАСС

СКЛАД ИЗДАНИЯ
Ростов на Дону
Ул. Московская 53
КНИГОЦЕНТР